

(೧೧ ನೇ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ)
ಮೂರನೆಯ ವರುಷದ ಮೂರನೇ ಸಂಪುಟ

ಬೇತಾಳಗಳ ಕುಣಿತ
ಅಥವಾ
ಸಿದ್ಧಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು

ಬರೆದವರು :
ಐ. ಹೆ. ತೀರ್ಥರಾಯ. ಎ.

ಪ್ರಕಾಶಕರು :
ಸರ್ವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯಮಾಲೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಪ್ರ ಕಾ ತ ಕ ರು :
ಎಂ . ಎ ಚ್ . ರಾ ವ್
ಸರ್ವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆ,
ಹು ಬ್ಬಿ ರ್

★

ಮು ದ್ರ ಕ ರು :
ಎ ಸ್ . ವೈ . ಶ್ರೀ ಸ್ತಿ
ಕಾಯಲ್ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೆಸ್
ಹು ಬ್ಬಿ ರ್

★

ಮೊದಲನೆಯ ಅವೃತ್ತಿ
೧೫, ಫೆಬ್ರವರಿ, ೧೯೫೧

ಬೆಲೆ : ೧—೦—೦

ಪ್ರಕಾಶಕರ ಮಾತು

“ಬೇತಾಳಗಳ ಕುಣಿತ” ಅಥವಾ ‘ಸಿದ್ಧಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು’ ಎಂಬ ವಿಡಂಬನ ಕೃತಿ ಸರ್ವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯಮಾಲೆ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ)ಯಲ್ಲಿ ಅರಳಿರುವ ಮೂರನೇ ವರುಷದ ಮೂರನೇಯ ಪುಷ್ಪ. ಇದನ್ನು ಬರೆದ ಶ್ರೀ ಬ ಹೆ ಶ್ರೀಧರ ಎಂ ಎ ಇವರನ್ನು ಅರಿಯದ ರಸಿಕರು ವಿರಳ. “ಮೇಘನಾದ”, “ಅಮೃತ ಬಿಂದು” ಮೊದಲಾದ ಅವರ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಅಚ್ಚಾಗುವೆ “ಕರ್ಮವೀರ” ವಾರಪತ್ರಿಕೆ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ)ಯ ಉಪಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ನಾಡುನುಡಿಯ ಸೇವೆಗೈಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇನ್ನಿತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಅವರ ಕವನ ಮತ್ತು ಲೇಖನಗಳು ಆಗಾಗ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿವೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಈ ವಿಡಂಬನ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಪ್ರಕಟನ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನೆರವಾದುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದೇವೆ ದೇವರು ಅವರಿಗೆ ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಯಶಗಳನ್ನು ನೀಡಲಿ

ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮ ಕಾಗದ ದೊರಕಿಸಲು ಅನಾನುಕೂಲವಾದುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಯುದ್ಧದ ಕಾರ್ನೋಡ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಕಾಗದದ ಸಂಗ್ರಹ ಕಳ್ಳವೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ ಅದು ದೊರೆಯುವುದೇ ಕಷ್ಟ. ದೊರೆತದೂ ಅದರ ಬೆಲೆಯೂ ಮಿತಿಮೀರಿ ಏರಿದೆ ಅಷ್ಟು ಬೆಲೆ ತೆತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸುವ ಚೇತನವಿಲ್ಲ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಹಿಡಿದ ಒಂದು ಕೈ-ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡುನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬಾರದೆಂಬ ಒಂದು ಭಲದಿಂದ, ಗಾಳಿಮಳೆ ಬಿಸಿಲು ನೀದೆ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯಥಾ ಅಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿದಂತೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪುಟಗಳನ್ನೂ ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಲು ಶಕ್ಯವಾದೀತು! ಈ ಆಶೆ ಬರಿಗನಸಾಗದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಉದಾರಿಗಳಾದ ನಮ್ಮ ಜನರ ಸ್ನೇಹ, ಸಹಕಾರ, ಸಹಾಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ದೇವರು ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಂತೈತಿಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಲಿ !

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ
ಫೆಬ್ರುವರಿ, ೧೯೫೧

]

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಸಿದ್ಧ ಪತ್ರ

ಕೃಷ್ಣಾವತಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಜಗತ್ತಿನ ಚರಾಚರಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ 'ಯದಾ ಯದಾಹಿ ಧರ್ಮಸ್ಯಗ್ಲಾನಿರ್ಭವತಿ ಭಾರತ ಅಭ್ಯುತ್ಥಾನಮಧರ್ಮಸ್ಯ ತದಾತ್ಮಾನಂ ಸೃಜಾಮ್ಯಹಂ ಎಂಬ ಆಶ್ವಾಸನದ ಮೇರೆಗೆ ಈಗ ಮರುಳು ಸಿದ್ಧಾವತಾರಿಯಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿ ಜನಾರಣ್ಯದ ನಡುವೆ ನನ್ನ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದೇನೆ ಜನಗಣದ ಅಧಿನಾಯಕನಾದ ನಾನು 'ಸಹಸ್ರ ನಾಮ'ದ ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಸುಪರಿಚಿತನಾಗಿದ್ದೇನೆ ನಿಮಗೆ

ನನ್ನ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಯುಗಧರ್ಮಾನುಸಾರವಾಗಿ ಕಲೆ, ರಾಜಕಾರಣಗಳ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದ ಮಾನವ ಬೇತಾಳಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಿತ್ಯವೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಹಳ ಹೊಸ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪೌರಸ್ತ್ಯ ವಿಚಾರ, ಆಚಾರ, ಸಮಾಚಾರಗಳ ವಿಶ್ವರೂಪದ ತಾಂಡವದ ದಿನಚರಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಾಯದರ್ಶಿ ಯವರಿಂದ ಈ ವರದಿಯ ಸಂಗ್ರಾಹಕರು ಪಡೆದು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿಸ್ತಾರದ ಚತುಷ್ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಂತರ ಕಡಿಮೆಯಾದುದರ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳನ್ನೇಕ ಇಲ್ಲಿಯ ದಿನಚರಿಯಲ್ಲಿ ದೊರಕಬಹುದು Man is the most dangerous vermin on the face of the Earth ಮನುಷ್ಯ ಕುಂತುವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ ಹುಳು ಎಂದ ಅಂಗ್ಲ ವಿಜ್ಞಾನಕಾರನ ಸುಂದರೋಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಈ ಭವರೋಗಭೇಷಜನ (Mender of badsouls) ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯ ದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಪುನೋದೋಗಗಳ ಮರುಳ್ತನಗಳ ಮಹಾಮಾಯೆಯ ಖಿತ್ತೇಷಣದಿಂದ ನಗ್ನಸತ್ಯದ ಗೊಮ್ಮಟ-ಛೇಛೇ ಹಾಗಲ್ಲ-ಹಾಲಿವುಡ್ ತಾರಾವುಣಿಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗಬಹುದು ಈ ದರ್ಶನದಿಂದ ಅರ್ಜುನ ಸಂತೆ ನೀವು ಭಯಭ್ರಾಂತರಾದೀರಿ, ಕುರುಡರಾದೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದು ನಿಮಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ದಿವ್ಯ ಚಕ್ಷುಸ್ಸನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ್ದೇನೆ !

ಸತ್ಯ, ಸೌಂದರ್ಯ, ಸೌಜನ್ಯ, ಸದುಪಯೋಗವೆಂಬ ಚತುರ್ಮುಖಿಗಳಿಂದ ನನ್ನ ನಾಭಿಕಮಲದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಿಸಿದ ಆಧುನಿಕ ಬ್ರಹ್ಮನ ಪಿಸ್ತುಪ್ಪಿ, ವಿಲಾಸ, ವೈಜನ್ಯ, ವಿಲಕ್ಷಣೋಪಯೋಗಗಳೆಂಬ ಮಾನಸ ಪುತ್ರರ ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಾಮ್ಯ, ಅಂಗಭ್ರಮೆ ಮತ್ತು ಸಿನೆಮಾಮತಗಳ ವಿಡಂಬನೀಯ ವಿರಾಡ್ವಾಪಗಳ ಈ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕವಿ, ಗಮಕೆ, ವಾದಿ, ವಾಗ್ಮಿ ಪ್ರವರರನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಲ್ಲೆರಾ? ಲೇಖಕ, ವಿಮರ್ಶಕ, ಭಾಷಣಭೈರವ, ವಿಜ್ಞಾನವೀರ, ತತ್ವಜ್ಞಾನಪಾರಾವಾರಪಾರೀಣರ ಪಡಿನೆರಳನ್ನು ಕಾಣಬಲ್ಲೆರಾ? ಜನೋದ್ಧಾರ, ವನೋದ್ಧಾರ, ಸಮಜೋದ್ಧಾರಗಳ ಚಿತ್ರಮುಕ್ತಿಕೆಯರ ಚಂಚಲೀಕ ದೃಷ್ಟಿಗಳ ಚಮತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಯಿಸಬಲ್ಲೆರಾ?

The world is a vanity fair ಪ್ರಪಂಚ ಎಂಬುದೊಂದು ದಂಭದ ಸಂತೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಹಾಸ್ಯರತ್ನವಾದ ವಿಡಂಬನ ಕಲೆಗೆ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿದೆಯಲ್ಲವೆ? ಅಂಥ ವಿಡಂಬನ (ವ್ಯಂಗ್ಯ, ವಕ್ರ, ಧ್ವನಿಬದ್ಧ) ತರ್ಕಾಲಂಕಾರರೆನಿಸಿದ ನನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಾದರೂ 'ಯದ್ಯದ್ವಿಭೂತಿ ಮತ್ಸತ್ತ್ವಂ ಶ್ರೀ ಮದೂರ್ಜಿತ ಮೇವ ವಾ! ತತ್ತದೇವಾನ ಗಚ್ಛ ತ್ವಂ ಮಮತೇಜೋಲಸಂಭವಂ' ಎಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನನ್ನ ಹೃದಂತ ಚಿದಂತಗಳೇ ಸರಿ ಈ ನನ್ನ Cruel kindness ನಿರ್ಭರ್ತ್ಯನಾಂತರ್ಗತ ಕರುಣೋಪದೇಶಗಳ ಅತಿ ಪರಿಣಾಮಕರವಾದ ದಿವ್ಯೋಪಧಾಮ್ಯತವನ್ನು ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಸಮನ್ವಿತರಾಗಿ ಗುಟುಕರಿಸಿದ ಭಕ್ತರು ಈ ದಿನಚರಿಯಲ್ಲೇ ಕಾಣುವಂತೆ ಬೇತಾಳಜವ್ಯ ದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿ ದಿವ್ಯ ಮಾನವರೆನಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ಮೇರೆಗೆ ನೀವಾದರೂ ಗುರುಭಕ್ತಿ ನಿರ್ಭರರಾಗಿ 'ಅಕ್ವಲ್ ಕಾ ದುಕಾನ್' ಎಂದು ಅಖಿಲ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ಈ ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ವಿಧದ ಆಪತ್ಪಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಿಕೆ ಸಹಿತವಾಗಿ ಅರ್ಚಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಮರುಟಿಪ್ಪಾ ಲಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಅರಿವಿನ ಗುಳಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಲಾದೀತು!

ಹರಿ-ಹರದಾಸರ ತುಮುಲತಾಂಡವಗಳಿಂದ ಜರ್ಝರಿತರಾಗಿ ಪ್ರಾಣಾಣಿಕರು ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತೆಯ ಕಲ್ಲೆದೆಯ ಮೇಲೆ ತಲೆಜಜ್ಜ ಕೊಂಬ ಕವಾಲಶಾಲ ಯೋಗದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧರು ಮರುಳಾದರೂ ಮರುಳರು ಸಿದ್ಧರಾಗುವುದು ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಬೂದಿಯ ಗುಡ್ಡೆಯ ಮೇಲೆ ಶ್ವಾನ ಮಲಗಿದರೆ ಕೈಲಾಸ ಕಂಡೀತೇ? ಗೋಪೀಚಂದನವನ್ನು ತಿಂದರೆ ಗೋವರ್ಧನವನ್ನು ಎತ್ತಲಾದೀತೇ? ಶಬ್ದಬ್ರಹ್ಮನ ಗವಿಯಲ್ಲಿ ಗೂಡಾರದ ಕವಿಗಳು ಗೊರಕೆ ಗರ್ಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಕಾಯ ಸಾಧನೆ ಯಾದೀತಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಯಾಗದು ಮೇದೋವೃದ್ಧಿಗೊಂದೇ ಸತತ ವಾಗಿ ಮೇಧೋವ್ಯಯ ಮಾಡಿದರೆ ಮೇಧೋವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದುಂಟೇ? ಇಂಥ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಲ ಎಂಬ ಪದಾರ್ಥವು ಯುರೇನಿಯಮ್ಮಿ ಗಿಂತಲೂ ದುರ್ಲಭ ಮತ್ತು ಮಹಾರ್ಘ ಎನಿಸುವುದರಿಂದ ಲೋಕಾನುಗ್ರಹ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನಾನು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಮೂಲ್ಯಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವ ಆಶ್ವಾಸನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಸಿದ್ಧೋಹಂ ಸಿದ್ಧಕರ್ಮಾಹಂ
ಸಿದ್ಧಾತ್ಮಾ ಸಿದ್ಧಭಾವನಃ |
ಸಿದ್ಧಜ್ಞಾನ ಪ್ರಯೋಗಜ್ಞಃ
ಸಿದ್ಧಿದಃ ಸಿದ್ಧವಾಗ್ರಸಃ ||

ಮರುಳುಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮ,
ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ
೧-೧-೧೯೫೦

—ಮರುಳುಸಿದ್ಧ

[ಮೇಲಿನ ಪತ್ರವನ್ನು ಇತರ ದಿನಚರಿ ಲೇಖನಗಳೊಡನೆ ಡಯ ಪಾಲಿಸಿದ ಮರುಳುಸಿದ್ಧ ಮಹಾಮುನಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ನಿರಂತರ ಕೃತಜ್ಞ,
—ಬಿ. ಎಚ್. ಡೀಧರ ಎಂ. ಎ.
ಸಂಗ್ರಾಹಕ]

ಮುನ್ನುಡಿಯ ಮುದ್ರೆ

ಗೆಳೆಯ ಶ್ರೀಧರರೂ ನಾನೂ ಸಿದ್ಧಮರಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಾದವು ಮುಮುಕ್ಷುಗಳು, ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಕಳ್ಳರು-ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗುರುಗಳು. ಬೇಕೇ ಬೇಕು ಅವರು ಮರವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವದು ತೀರ ಸಹಜ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ಒಮ್ಮೆ ಅಪತ್ಯಾಲವೊದಗಲಾಗಿ, (ರೇಶನ್ ಕೋಟಾ ಮೂರೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತೀರಿಹೋಗಿ) ಒಬ್ಬ ಗುರುವಿನ ಗುಲಾಮರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಯಿತು. ಆದರಿಂದ ತತ್ಪವನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಪಾಂಡಿ ಬೇರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೋ, ಗಾಂಧೀಪಂಥ ಹಿಡಿದು ಸೂತ್ರಯಜ್ಞಮಾಡಬೇಕೋ ಎಂಬಿವೇ ಮೊದಲಾದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮೂಡಿ, ಕೊನೆಗೆ -ಮುರುಳುಸಿದ್ಧಯ್ಯನವರ ಮತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡೆವು.

ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ನೂರಾರು ಜ್ಞಾನ (ಮತ್ತು ಭೋಜನ) ಸತ್ಯಗಳನ್ನೇ ಪಡೆದಿದ್ದೆವು-ಪೂಜ್ಯ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಪಾದಕಮಲದ ಕೆಳಗೆ. ಆಗ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಟ್ಟ ಅನುಭವಾಮೃತ ಬಿಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವರೆದುರಾದ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟನ್ನಾಯ್ತು. ಗೆಳೆಯ ಶ್ರೀಧರರು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಮುಟ್ಟದ ವಿಷಯ (ಗಿಡ?) ವಿಲ್ಲ. ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಅರ್ಜೀರ್ಥದ ವರೆಗೆ ಅವರ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯ ವಾಗ್ವರಿಯ ತರಂಗಗಳು ಹಾಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಗೆಳೆಯ ಶ್ರೀಧರರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಈ ಜ್ಞಾನಸಿಂಧಿಗೆ ನಾನು ಮುನ್ನುಡಿಯ ಮುದ್ರೆ ಒತ್ತಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಬಯಕೆ. ಎತ್ತಿನ ಎರಡು ಕೋಡುಗಳಂತೆ, ಕತ್ತೆಯ ಎರಡು ಕಿವಿಗಳಂತೆ ಒಂದೇ ಗುರುವಿನ ಶಿಷ್ಯತ್ವಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾದುದರಿಂದ, ಇದು ನನ್ನಹಕ್ಕು ಎಂದರೂ ಸರಿಯೆ--ಒಪ್ಪಿದೆ, ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಏನಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಓದಿಯೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಗುರುವಿನ ಘನತೆಯನ್ನು ಘೋರವಾಗಿ ಹೊಗಳುವದಾಗಲಿ, ದೋಷವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವದಾಗಲಿ ಸಭ್ಯ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಸಲ್ಲದು. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದೆ

ಗತಿಯಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಕವಚದಂತಿದೆ. ಸಕಲ ರೋಗ
ಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಹೇಳಿದೆ. ರೋಗವನ್ನೇ ಆರೋಗ್ಯವೆಂದು ನಂಬಿ
ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕುಳಿತರೆ ಕಿವಿಯನ್ನೇ ಉದ್ದವಾಗಿಸಿ ಬೀಜಮಂತ್ರ ಊದುವ
ಶಕ್ತಿ ಇದಕ್ಕಿದೆ. ಎಚ್ಚರಿಕೆ—ಎಚ್ಚರಿಕೆ !

ಧಾರವಾಡ
೧೮—೧—೫೧ } —ನಿ. ಜಿ. ಭಟ್ ಎಂ. ಎ.

(ಮೇ. ೧೫ರ) ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕಟನೆ

ಚಂದ್ರಲೋಕಕ್ಕೆ ಮಾನವ ಯಾತ್ರೆ

(ಕಾದಂಬರಿ)

ಲೇಖಕಿ : ಸೌ|| ಸರೋಜಿನಿ, ಮುಂಬಯಿ

ಬೇತಾಳಗಳ ಕುಣಿತ

ಅಥವಾ

ಸಿದ್ಧ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು

ಈ ದಿನ ಎಂಥಾ ದಿನ ಅನ್ನುತ್ತೀರಿ? ಬರೀ ಮೋಡ, ಮುಗಿಲು—
ಮೋಡ, ಮುಗಿಲು! ಬಿಸಿಲೂ ಇಲ್ಲ, ಅತ್ತ ಮಳೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಸೆಕೆಯಿಂದರೆ
ಸೆಕೆ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯಾಶ್ರಮ ಈಗ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಹೊಂದಿದೆ ಅಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ
ಕಚೇರಿ ಗಾಳಿ, ಗಾಳಿ, ಗಾಳಿ! ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಂಪಾದಕ
ಮಹಾಶಯರು ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಗಾಳಿಯಂತೆ
ಬಂದುಬಿಟ್ಟರು ‘ನಡಬಾಗ್ನಿ ಜಡವೊತ್ತುದೋ ಸಿಡಿಲು ಹೊಸಭಸಿತವಿಡ
ಕಲಿತುದೋ’ ಎಂಬಂತೆ ಭಸ್ಮೋದ್ಭೂತ ವಿಗ್ರಹರಾದ ಅವರ ಭೀರ
ಗಂಭೀರ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಯಾರಾದರೂ ಗಂಭೀರ ಭಾವವನ್ನು
ತಾಳಬೇಕು, ಹಾಗಿತ್ತು ಅವರ ಆಗಿನ ನಿಲುವು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನನ್ನೆ
ದುರಿಟ್ಟು—‘ಮಹಾಶಯಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಥೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂತೇ?
ಕೇವಲ ಅನುವಾದ, ಅನುವಾದ, ಅನುವಾದ! ಅದೂ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹಳೆಯ
ಅಂಗ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯ ಕಥೆಗಳ ಅನುವಾದ ಭಾಷೆಯೋ ಒರೆದವರ
ಸ್ವಂತದ್ದು! ಇಂತಹ ಭಾಷಾಭೈರವರ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಕಣ್ಣೆಲ್ಲ
ಕಾದುಹೋಗಿವೆ’ ಎಂದು ತಮ್ಮಳನ್ನು ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿ
ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಯಿತು ಕೆಲಹೊತ್ತು ಗಂಭೀರವಾಗಿದ್ದು ಆ ಬಳಿಕ ಹೀಗೆ
ಹೇಳಬೇಕಾಯ್ತು ಲೇಖಕರು ತಮಗೆ ಸಂಭಾವನೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೇ
ವಸ್ತುವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹರಟೆ, ಕಥೆ, ನಾಟಕ, ನೇರವಾದ ಪತ್ರ— ಈ
ನಾನಾವಿಧ ಪಾಠಗಳಿಂದ ಸಂಪಾದಕರಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಸಂಪಾ
ದನೆಗೆ ಹಾರೈಸಿ ಹಾರೈಸಿ, “ಹಾರೈಸಿದ್ದೆಲ್ಲವೂ ಹಳವಂಡವಾದ ಮೇಲಿನ್ನೇ
ನಿನ್ನೇನು” ಎಂದು ಹಾಡಿ ಹಾಡಿ ಬೇಸತ್ತಿರುವಾಗ ನಿಮಗೆ ಬರುವುದಾದರೂ

ಎಂತಹ ಲೇಖನಗಳು? 'ಕಾಸಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕಷ್ಟಾಯ' ವಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನು? ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂಡವಾಲಗಾರರಾದ ಸಂಪಾದಕರು ಅಥವಾ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಬಂಡವಾಲವಿಲ್ಲದೆ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಹವಣಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೇನಾಗುವುದು? ಬೂದಿ! ಬೂದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋನು ಮಾಡಿದಂತೆಯೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಈ ಮಾತನ್ನು ಎಷ್ಟು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೂ ಸಾಲದು ಹೇಳುವುದು ಶಾಸ್ತ್ರ, ಹಾಕುವುದು ಗಾಳಿ ಎಂತಾದರೆ ಬರುವುದು ಬಂಡವಾಳವಿಲ್ಲದ ಬರಿಯ ಬಡಾಯ. ಯಲ್ಲದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳೇ? ಲೇಖನಗಳೇ? ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ—

ಯಥಾ ಬೀಜ ಸ್ತಥಾ ವೃಕ್ಷಃ | ಯಥಾ ದಾನಂ ತಥಾ ಫಲಂ ||

ಯಥಾ ಶ್ವಾನ ಸ್ತಥಾ 'ಬಾಲಃ' | ದಕ್ಷಿಣಾಭಾ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾ ||

Accidental coincidence -- ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸಂಯೋಗ ಉಂಟಾದಂತೆ ಲೇಖಕನೊಬ್ಬನು ಬಗಲಿನಲ್ಲಿ ಲೇಖನದ ಕಟ್ಟೊಂದನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಅದೇ ಮರುಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕು? ಇಂದೇನೋ ಏಜಿಕ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದುಕೊಂಡೆ! ಆತ ಒಂದು ಹರಟೆಯನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ, ಎಲ್ಲವರೂ ಬೇಡವೆಂದ ಸರಕು! ಪಾಪ -- ಅವನು ಮಾಡಿದ್ದು ಅದನ್ನೇ! ಓನಾಮ ಬರೆಯುವುದು ಕಲಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಕತೆ ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ, ಹರಟೆ ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಶುರು! ಏನಪ್ಪಾ "ಕುರಿತೋದದೆಯೂ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣತಮತಿಗಳ" ಎಂಬುದನ್ನು ಅಣಕಿಸಲೋ ಎಂಬಂತೆ ವ್ಯಾಕರಣದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತೀಕಾರ ಮಾಡಲೆಂದೇ ಬರೆದಂತಿತ್ತು ಆ ಲೇಖನ "ಕರ್ಲಿ ಷೆಡ್ಡು ಕವೀಶ್ವರಗೆ" ಇತ್ಯಾದಿ ವರ್ಣನೆಗೆ ಸರಿಹೋಲುತ್ತಿದ್ದ ಅಧುನಿಕ ವಿದ್ಯಾವಂತ (?) ತರುಣನಿದ್ದನವ. ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಪ್ಪಾ ಇಂತಹ ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು? ಫ್ಯಾಸಿಜಂ, ನಾಜಿಝಂ, ಮಾರ್ಕ್ಸಿಜಂ ಎಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅರ್ಥವಾಗದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥವಾಗದಂತೆ ವಿವರಿಸುವ ಆ ಹರಟೆಯನ್ನು ಓದಿದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ತಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಯಾಗದಿರದು ವಿಶ್ವಂಬಲವೃತ್ತಿಯ ಪರಮಾವಧಿಯೇ ಎಂಬಂತೆ ನೋಡುವುದೊಂದೇ ಗುರಿ ಎಂದುಕೊಂಡು ತಲೆಹಾಕಿದ ಆ ಹುಡುಗ ಹಾಸ್ಯದ,

ಲೇವಡಿಯ, ಅರುದ್ಧ ವಾಕ್ಯ ಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನು ಏನು ಸಂಪಾದಿಸಿಯಾನು? “ಹಲಗೆ ಬಳಪವ ಹಿಡಿಯದೊಂದಗ್ಗೇಕೆ” ಎಂಬುದನ್ನು ಮೂದಲಿಸುವಂತೆ ಹಲಗೆ ಒಳಪವನಲ್ಲ ಪಾರ್ಕರ್ ಪನ್ನುಗಳನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ಬಾಂಡ್ ನೋಟು ಬುಕ್ಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಒರೆದು ಪದವೀಧರರಾದವರೂ ಕೂಡ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನೇ ತಪ್ಪು ಬರೆಯುವುದನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅವನನ್ನು ಭಸ್ಮೀಭೂತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯಾವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶರು ಹೇಳರು? ಯಾವ ಮುದ್ದಣ್ಣರೆನ್ನರು? ಯಾವ ನಾರಣಪ್ಪರೆನ್ನರು? ಅಯ್ಯೋ ಮಗು, ತಪಸ್ವಿಲ್ಲದೆ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗದು--ಎಂದೆ ನನ್ನಂತೆಯೇ ಬೂದಿಬಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಲ್ಲಿ ಹಳಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಜರ್ಜರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆಂದರೆ - -

ನಾನು ಹರಟೆಗಾರ, ಕವಿ

ನನ್ನ ಬರಹ ಮೆಚ್ಚದವನು ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಅವಿ'

ನಾನು ಕಾಲಿದಾಸ ಗಾರ್ಕಿ—

ನನ್ನ ಬರಹವಚ್ಚಮಾಡದವನು ಮೂರ್ಖ ಭವಿ'

ಅ

ಅ

ಅ

ಅ

ಮಳೆಗಾಲ ಮುಗಿದು ಚಳಿಗಾಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಾಟದ ಕಾಟ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು ಆದರೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಜಿನ್ನಾನುಯಾಯಿಗಳ ಕಾಟ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು ನಡುಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಶರಣನೊಬ್ಬನು ಶರಣೆಂದ “ಉಟವಾಗಿಲ್ಲವೇನೋ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ನನ್ನವಳಿಗೆ ನಾನೇ ಅಡಿಗೆ ಕಲಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆಯೆಂದ. ಕಲಿಕಾಲ ಎಂದ ಸೊಗಸಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಗಾಜಿನ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದರೆ ಒಡೆದು ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದ. ಅಯ್ಯೋ! ಗೃಹಚಾರವೇ? ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಪಾಕಿಸ್ಥಾನಿಗಳಿಗೆ ಆ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಲು ಬರದ “ಅಪ್ ಟು ಡೇಟ್” ಹುಡುಗಿಯರು ಒಲೆ ಮೇಲಿನ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಇಳಿಸುವಾಗ ಒಳಗಿದ್ದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆಲ್ಲುವಂತೆ ರಾಜ್ಯಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಿನ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾಕ್ಶೀರ್, ಜುನಾಗಡಗಳ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿ

ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಕಾಮಿ ಬಂದು ತಿಂದುಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ಅದರ ಎಂಜಲಾ ಯಾರು ತಿಂತಾರಂತೆ ಒಕ್ಕೊಟ್ಟಿ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರಾರ ಏನ್ ಮಾಡ್ತಾರೆ?-- ಅಂದಳು ಈ ಶರಣಶರಣೆಯರ ಹುಸಿಜಗಳ ನಿಜವಾದ ಜಗಳವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಭಾರ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. ಹಿಂದು ಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇರುವಾಗ, ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಉಪವಾಸ ಸಾಯುತ್ತಿರುವಾಗ, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಚಲ್ಲಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬಸಕ್ಕ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥೆ ಎಂದೆ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಸವಯ್ಯ ಮೊನೆ ಹುರಿಮಾಡಿದ ತನ್ನ ಸಂಧ ಗೆದ್ದಿತೆಂದು ಅದರಿ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅಲ್ಲ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಹೆಂಗಸರಿಗಿಂದು ಗಂಡಸರು ಸರಿಯಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಜಗತ್ತಿನ ಇಲ್ಲವೆ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅರಿವಾಗುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಅವರಪ್ಪ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸದಿದ್ದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಗಂಡನೂ ಕೋಪದಿಂದ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೆ ಸಂಸಾರ ಸಾಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಅಂದ ಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಸವಯ್ಯನದೂ ತಪ್ಪಿದೆ ಎಂದೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಸಕ್ಕನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮುಗುಳ್ಳಗೆ ಮೂಡಿತು. ಅಲ್ಲವಾ, ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿನ್ನ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಎಲ್ಲರ ಮನೆಯ ದೋಸೆಯೂ ತೂತೇ ಎಂದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಹುಡುಗಿಂಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ದನಿಯತ್ತಿದ ಎಲ್ಲರ ಮನೆಯ ದೋಸೆ ತೂತಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಕಾವಲಿಯೇ ತೂತಾಗಿದೆಯೆಂದ. ಅದೇಕೋ ಅಂತ ಕೇಳಿದರೆ, ಪಾರ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರೂ ತಲೆಗೆ ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅತ್ಯ ಕಲಿಕಾಲ! ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬೇಕಂತೆ, ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಾತ್ರ ಬೇಡ ದುಡ್ಡು ಬೇಕು, ದುಡಿತ ಬೇಡ-ಎಂದು ಗೊಣಗಿದ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆ-ಎಂದೆ. ದಿನಾ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿನ್ನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ನನ್ನ ಎದುರಿಗೇ ಪಾಠ ಹೇಳು ಆಗ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದೆ.

ಮಾನವನಿಗೆ ಮಾನವೊಂದು ಅಡಿಕೆಯಷ್ಟಿದೆ,
 ಮತ್ತೆದುರು ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಬ ಹುಚ್ಚಿದೆ,

ಅದರಲ್ಲೂ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿದೆ—
 ಅದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹುಡುಗ ಬಾಳು ಬೆಚ್ಚಿದೆ!
 ಆರು ದೂರದರೇನು, ಆರು ಬಯಸಿದರೇನು,
 ದೂರವಾಗದು ದುಃಖ ತರುಣಜನಕೆ!
 ಮಾರಾರಿ ಮನ್ಮಥನ ಸುಟ್ಟರೂ ಕೋಪದಲಿ,
 ಗೌರಿಗರುಹಿದ ಪ್ರೇಮವೊಲಿದು ತಪಕೆ!
 ನೀನು ಸತ್ತು ಸಗ್ಗ ಸೇರದಾರು ಸತ್ತರೇನಲಾ?
 ಹೋಗು ಹುಡುಗ, ಸತಿಗೆ ಪಾರ ಹೇಳು ನಾರಿವತ್ಸಲ!

೩

೪

೫

೬

ಜನವರಿ ಒಂದರಿಂದ ಮುಂಬೈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ರದ್ದಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂಬಳದಾರರು ಸೊರಗಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಏನು ಸುರಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಕಳ್ಳಪೇಟೆ ಹೋಗಿ ದರೋಡೆಪೇಟೆ ಬರಲಿದೆ, ಎಂದು ಅವರು ಹಿಗ್ಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿಷ್ಪಾಪರಾದ ಜನರನ್ನು ಹಿಂಸೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿದವೆಂಬ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದ ನಾವು-ಗುಂಡಾಜನಗಳು, ಆ ಪಾಪ ತೊಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಯದ್ವಾತದ್ವಾ ಬೆಲೆಯೇರಿಸಿ ಮಾರುವ ವಣಿಗರಾದ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲಿ ಎತ್ತದಿದ್ದರ ನಮ್ಮ ಜಾತಿಗೇ ನಾವು ಕಲಂಕಪ್ಪಾಯ್ತು. ದೇವು ಎಂದು ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಗುಂಡರ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಕರದಿಂದ ಪ್ರಂದತನವಲ್ಲ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಕ್ರಾಸ್ ಪಡೆದ ಗುಂಡೋದರ ನಾಯಕನು ಒಪ್ಪಣಿಕೊಡಿಸಿದನು. ಈ ಸುದ್ದಿ ನಮ್ಮ ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಸಿದ್ಧರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು ಬಹು ಮತವು ಗುಂಡರನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿತು ಗಾಂಧಿ ಜೇಳಿದಂತೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ತಾವು ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಮಾರುವೆವೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲ ಜನರು ಏಕಾಏಕಿ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಅನೇಕ ವಣಿಗಪುತ್ರ ಶರಣರು ಬೊಬ್ಬರಿದರು ಎಲ್ಲರೂ ಸಿದ್ಧಪೀಠದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು “ಶಿವಾಯನಮಃ” ಎಂದೆ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವಿಲ್ಲ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಿಗೆ ಅಂಚಿಕೆಯಿಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾದರೆ ಗುಂಡರು ಗುಂಡರಾಗಿ ಉಳಿಯರು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಸರಕಾರವು ದಂಡನೀತಿಯನ್ನೂ, ಸಾಮಾನ್ಯರು ಗುಂಡ

ನೀತಿಯನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯ ಸತ್ವವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಪ್ರಜಾಪೀಡಕರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಗಲಿಸಿದಿರರು ಗುಂಡರ ಹಾವಳಿ ಅರಾಜಕತೆಯಿಂದ ಹೇಳುವುದು ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗುವುದು ಜನಮತವೇ ಜನಾರ್ದನ ಮತ ಮಹಾಜನರ ಮಾರ್ಗವೇ ಮಹಾಮಾರ್ಗ ಪ್ರಜೆಗಳೇ ಪ್ರಭುಗಳು ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಬದ್ಧಮಾರ್ಗಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಪ್ರಕೃತಿಸಹಜವಾದ ನಿಸರ್ಗ ಪ್ರೇರಿತವಾದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಂತೆ ನಡೆದು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಇದನ್ನರಿತು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸತಕ್ಕದ್ದು ನನ್ನ ಸತ್ಯದ ಕರೋರ ಪ್ರಹಾರದಿಂದ ಉಳಿದು ಬೀಕೆಂಬವರಿಗೆ ಇದು ಅಗತ್ಯವಾದುದು ಈ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಿವರ್ಗದಿಂದ ತುಂಬಿದ ನಮ್ಮ ಸಭೆಯು ಸ್ತಂಭಭೂತವಾಯಿತು ಆದರೆ ನನ್ನ ನಚ್ಚಿನ ಶರಣರು ಸಂತುಷ್ಟರಾದರು

ಗುಂಡರೇ ಉದ್ದಂಡ ವೀರರು ದೇಶಸೇವಕರಾದರೆ,
ಗುಂಡರೇ ಗೌರವವಿಹೀನರು ನಾಡನೆದುರಿಸಿ ನಿಂತರೆ!
ಪಾಪ ಪರ್ವತಶೃಂಗವೇರಲು ತಾಪಸಿಯು ತಲ್ಲಣಿಸನು,
ಶಾಪವೇ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆತಾ ಪಾಶುಪತವೆಂದೆನಿಸುದು ||

ಕೇಳಿರಿ ಶರಣರಿರಾ,

ಕಲಿ-ಕಾಲದ ತತ್ವಗಳಾ,

ಕೈ ಸೋತಿಹ ನರನು,

ಕದ್ದರೆ-ಕಾಯಿದೆಯೇ ಅಹುದು !

ಬಹುಜನರೆದುರಿಸಿದ

ಗುಂಡನು-ದಂಡನೆಗರ್ಹನಲಾ;

ನನ್ನ ಸಮಾಜದಲಿ,

ಬಟ್ಟೆಯ-ನುಟ್ಟುವ ಭಂಡನಲಾ !

ಮೆಟ್ಟಾದರು ಕೂಡ,

ತಲೆ ಮೇ-ಲಿಟ್ಟರೆ ಮುಂಡಾಸು,

ಕೆಟ್ಟುತನು ಕೂಡ,

ಪರಹಿತ-ಗೈದರೆ ಸುಖಾತ್ಮ !

ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬಂಡೆವಳಶಾಹಿ ನಿರ್ಮೂಲ
ವಾಗಬೇಕು—ಎಂದು ಬಸವಣ್ಣ ಭಕ್ತ ಸಾಮ್ಯವಾದದ ಶಂಖನಾದ
ಮಾಡಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಇಂದಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅರೆ! ಕೋಟ್ಯಧೀಶ್ವರನ ಪುತ್ರ
ಈ ರೀತಿ ಗರ್ಜಿಸುವುದೇನು! ಎಂದು ಶರಣವೃಂದ ಬೆಪ್ಪಾಯಿತು. ಮುಂದೆ
ಭಕ್ತ ಮುಂದುವರಿಸಿದ—ಸಾಮ್ಯದ ಅರ್ಥ ಅನೇಕರಿಗಿಂದು ತಿಳಿಯದು.
ಅನೇಕಂದರೆ, ದೈವೀಸಾಮ್ಯ—ಐದು ಬೆರಳುಗಳು ಸಮನಾಗಿ ಸೇರಿ ಕೈಯೆ
ನಿಸಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದಂತೆ! ಸಾಮ್ಯವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಬೆರಳುಗಳನ್ನೂ
ಒಂದೇ ಅಳತೆಗೆ ಕತ್ತರಿಸುವುದಲ್ಲ—ಎಂದೊಡನೆ ಸಭೆ ಅಚ್ಚರಿಪಟ್ಟರೂ ನಿರ್ದ
ತ್ತರ ಮೌನ ತಾಳಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿಯ ಭಕ್ತನೆದ್ದು
ಸಂತ ಮೊದಲಿನಾತ ಹೇಳಿದ್ದು ಅಪಲಾಪ ಸಾಮ್ಯವೆಂದರೆ ಅರ್ಥಿಕ
ಸಾಮ್ಯ ಅರ್ಥ (ರೋಕ್ಕು) ದೈವಕೃತವಲ್ಲ, ಮಾನವಕೃತ, ಅದನ್ನು ಸರಿ
ಪಡಿಸಲು ಮಾನವನಿಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಾರ್ಥಿಯೆಂದೂ ಅರ್ಥಸಾಮ್ಯಕ್ಕುಂ
ಜನು ಐದು ಬೆರಳುಗಳ ಉದ್ದಳತೆ ಸರಿಮಾಡಬೇಕು. ವುದು ಮೂರ್ಖ
ತನವಾದರೂ ಅವಷ್ಟಕ್ಕೂ ಆಯಾಪ್ರಮಾಣದಂತೆ ಒಂದಕ್ಕೂ ಶೋಷಣೆ
ಯ ಒಂಟಾಗದಂತೆ ತಾವು ತಿಂದ ಆಹಾರ ಸತ್ಯವನ್ನು ದೇವರು ಹೇಗೆ
ಒಯ್ದು ಮುಟ್ಟಿಸುವನೋ ಹಾಗೇ ದುಡಿತದಲ್ಲಿ (ದೈಹಿಕ ಇಲ್ಲವೆ ಮಾನಸಿಕ)
ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನಕ್ಕೆ ಯಥಾ ಯೋಗ್ಯ ಫಲ ದೊರಕಿಸು
ವುದೇ ಸಾಮ್ಯ—ಎಂದು ಬೊಬ್ಬಿಟ್ಟ ಆ ಕೂಡಲೆ ಸಭೆ ಎರಡು ಕಂಡ
ಗಳಾಗಿ ಒಡೆದು ಕೂಗಾಟಕ್ಕಾರಂಭಿಸಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹಾಂ! ಎಂದು ತರ್ಜನಿ
ಯೆತ್ತಿತ್ತಿತ್ತು. ಪುನಃ ಶಾಂತಿಯುಂಟಾಯಿತು ಅನಂತರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿ
ಸಿದೆ ಸಾಮ್ಯಕ್ಕುಂಜುವಳ ಉದಾರಿಯಲ್ಲ; ಉದಾರಿಯಾಗದವನಿಗೆ ಧನಿಕ
ನಾಗಿ ಉಳಿಯಲು ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹೆದರಿದಷ್ಟೂ ಸಾಮ್ಯ ಮೈ ಮೇಲೇರಿ ಬರು
ತ್ತದೆ. ಇದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿನು ನಡೆವ ರೀತಿ. ಉದಾರಿ ಸಾಮ್ಯಕ್ಕುಂಜನು.
ಅಂಥವನನ್ನು ಸಾಮ್ಯ ಪ್ರತಿಭಟಿಸದು; ಹತ್ತಿರ ಸುಳಿಯದು. ಮಾನವನ
ಪರಸ್ಪರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ಯವುಂಟಾದಾಗ ನಾಗರಿಕತೆ ಸ್ಥಿತಿಪಾಳೆಯ
ವುದು. ವೈವಿಧ್ಯ, ವೈಷಮ್ಯಗಳು ನಿಸರ್ಗ ನಿರ್ಮಿತ. ಅದರ ನ್ಯಾಯಾ
ಣ್ಯಾಯ ವಿವೇಕವು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಮನುಷ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಹೆಜ್ಜೆ

ಸಂಜೀವಿನಿ ಆ ಸಂಜೀವಿನಿಯ ಸಾರವೇ ಅರ್ಥಸಾಮಾನ್ಯ ಇಕೋ ದಾಸ
ರೆನ್ನುತ್ತಾರೆ -

ಧನಿಕನಾಗುವುದೊಂದು ಪುಣ್ಯ | ಜನ
ಜನಕೋಲಿದೀಯುವ ಬುದ್ಧಿಯೆ ಗಣ್ಯ ||
ಆನುಮಾನಪಡುವಾತ ಸತ್ತ | ದಿನ
ದಿನವು ಚುತೆಗೆ ತುಪ್ಪವೆರೆವುದು ವಿತ್ತ ||೧||
ಕೋತಿ ರತ್ನವ ಕೊಂಡ ಹಾಗೆ | ಅದ
ಹೊತ್ತಿಟ್ಟು ಸಿರಿತನ ಮೆರೆಯುವ ನರಗೆ |
ಭೀತಿ ಬಹಳ ಸಾಮ್ಯಜಗದ | ನವ
ನೀತಿಯ ತಿಳಿಯದ ನರ ಮನೆಹೊರಗೆ ||೨||
ನಿನ್ನದೆಲ್ಲವು ತನ್ನದೆಂಬ | ಹಸಿ
ಆನ್ಯಾಯದಾತನಿಗಿಂದಿದೆ ಪೆಟ್ಟು |
ಜನ್ಮದಿ ದೊಡ್ಡವನೆನಿಸ | ಕ್ರೂರ
ಕರ್ಮಿಯ ಹೂಳುವರರಿ ನೀನೀಗುಟ್ಟು ||೩||

ಅ

ಆ

ಇ

ಈ

“ ಸುಸ್ಥಿತದಲ್ಲಿ ಶೂನ್ಯಕ ಬರೆದ ವ್ಯುತ್ಕಟಿಕದಲ್ಲಿ ಶಕಾರನೊಬ್ಬ
ವಿಕಾರವಾದ ಪಾತ್ರ ಈ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸತೀಶಿರೋಮಣಿ
ಯೊಬ್ಬಳು ಜೀವಂತ ಶಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ ಅಲ್ಲ, ನೀವು ಬಂದರೂ
ನನಗೆಚ್ಚರಾಗಲಿಲ್ಲ, “ ಸತ್ತ ಹೆಣದ ” ಹಾಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದೆ ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ
ದವಳು, “ ತಲೆ ಕೆಟ್ಟು ಹುಚ್ಚಾದ ” ರಾಮಣ್ಣನ ಕತ್ತಿ ತೆಗೆದು, “ ಗಂಡ
ಸತ್ತ ವಿಧವೆ ” ಯಾಗಿ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ನರಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ
“ ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗಿದ ಕತ್ತಲೆ ’ ಯವರೆಗೂ ಹರಟುತ್ತಿದ್ದಳು ” - ಎಂದು
ಶರಣನೊಬ್ಬ ತನ್ನ ಗೆಳೆಯನೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ವಾಕ್ರತಾ
ಪಕ್ಕೆ ಹಿಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಹೀಗೆನ್ನಬೇಕಾಯ್ತು: ನಿನ್ನಂಥ ಹೆಣ್ಣು
ಹುಡುಗರು ಹುಟ್ಟಿಯೇ ಹೀಗೆ “ ಮೀಸೆ ಹೊತ್ತ ಗಂಡಸರ ” ಮಾಫ
ಹೋಗುವ ಹಾಗಾಯ್ತು. ಕೇವಲ “ ಕದ್ದು ಕಳ್ಳರಾಗಿ ” “ ಯುಜ್ಜಿ

ಕೃಂಜುವ ಹೇಡಿ" ಯೆನಿಸಿದ ಜನ ಹೆಚ್ಚಾದುದರಿಂದಲೆ ಹಿಂದುಸ್ತಾನವೆಂದು "ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ದುರ್ಬಲ" ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ

ಹುಡುಗರಿಗೆ ಹುಡುಗಿಯರು ಬೇಕೆಂದಡಿದಿಗಡಿಗೆ ಹಿಂದುಗಳು ನುಡಿದರು
ಹುಡುಗಿಯರ ನೀಹೊತ್ತು ಹಗೆಗಳು ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡೊಯ್ಯಿ!
ಎಡವಿ ಬೀಳುತ ಧಾವಿಸುವರೇ ನಡೆಗೆ ಭಾರತಜನಕ ನಾಚಿದ-
ನುಡಿಗೆ ಗಂಡಿನದಷ್ಟು, ಗುಂಡಿಗೆ ಗುಬ್ಬಿಗಂಜುವುದು ||

೧

೨

೩

೪

ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಣಮೋಡ ಸುಳಿದರೆ ವಾತಾವರಣ ಅನಾರೋಗ್ಯವಾಗುವುದೆನ್ನುತ್ತಾರೆ ಹಿರಿಯರು—ಹಾಗಾಯ್ತು ನಿನ್ನೆ ತುಂಬ ಸೆಕೆ ದುರ್ಜನರ ದರ್ಶನವಾದಷ್ಟು! 'ಅಪ್ಪ ಸಾಕು' ಎಂಬ ಉದ್ಗಾರ, ಮಂಟಪವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು 'ನನಗಿಂದು ಎಷ್ಟು ಜನ ಗಂಗಾಧರರ ದರ್ಶನ ದೊರಕಿತು!' ಎಂದೆ ಸೆಕೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಅವರ ಮುಖ ಕಿಂಚಿದ್ವಿಕಸಿತವಾಯಿತು ಸಿದ್ಧಪಾತ್ರದ ಉದಕಸೇವನವಾಗಿ ಕುಳಿತುದಾಯ್ತು.

ಲಿಂಗಪ್ಪನ ತೊಡೆಯಮೇಲಿದ್ದ ೨ ಹಾಳೆಯ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಗಪ್ಪ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ತಿರುಹತೊಡಗಿದ 'ಎನ್ನೆತಿ ಇದರೊಳಗ? ಪೇಪರ್‌ನ್ಯಾಗ ಸುದ್ದಿ ಇರತಾವಪ, ಕತಿ, ಪದ, ಕಾಂಗ್ರೆಸು—ಹಿಂತಾವ ಇರೋದು ನೋಡೀನ್ತಪಾ ಇದೇನಿದ್ರಾಗ... ಶಾಸನ, ಆಸನ, ಏನೇನೋ ಬರದೈತಿ; ಅದರಮ್ಯಾಕೆ ನಮ್ ಪೇಪರ್‌ನ್ಯಾಗ ಬಂದ ಏಕೀಕರಣ ಪಾಕೀಕರಣದ ಹಳೇಸುದ್ದಿ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕದ್ದುಹಾಕ್ಯಾರ ಬೆಂಗಳೂರಿನ್ಯಾಗ ಪರಿಸತ್ತು ಁಂತ ಐತಿ, ಅದು ಇದನ್ನ ಹೊಂಡಸ್ತತಿ ಅಂತಾರಲ್ಲಾ—ಅದು ಖರೆವಾದ್ರೆ ಇರೋದ್ದಿಂಗೇನೇ ಎಂದು ಸಂಗಪ್ಪನ ರಾಗಯೆದ್ದಿತು. ನಾನೆಂದೆ "ದಿನ ಹೋದಹಾಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮಂದಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದವರಲ್ಲ ವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ ನೀನು ಯಾಕೋ ಹಾಗೇ ಆಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಿರಿಯರಾಚ್ಚೆಯಿಂದರೆ ವೇದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲೆಂದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಹಿರಿಯರು ಜನಗಳಿಗೆ ಕಂಠಪಾಠ, ಹಸ್ತಪಾಠ, ಮಾಡಿಸಿರುವಾಗ ನಾಡಿನ ಹಿರಿಯರು ನಡೆಸುವ ಪರಿಷತ್ತಿನ

ಸಾಪ್ತಾಹಿಕದ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದೆಂದರೇನು? ಎಂಥ ಕಲಿತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಮ-ತ್ರ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ತಿಳಿಯುತ್ತಿದೆಯೇ? ಹಾಗೇ ನಿಮ್ಮಂಥವರು ಎಂದಿಗಾದರೂ ಅಸಂಸ್ಕೃತಲೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಯಾವಾಗಲೂ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ದೊಡ್ಡವರು ಬರೆದದ್ದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಮಹತ್ವವಿರಬೇಕೆಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳ್ಳಿರಬೇಕು ”

ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಸೆಕೆಯ ಸಂಚಾರ ವಾಯಿತು ಆಗ ನಕ್ಕ ಸಭೆ ಎದೆ ಹಗುರಾದ ಮುಖಮುದ್ರೆಯನ್ನು ತೋರಿತು ಹೇಳಿದೆ

‘ದುಡ್ಡನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಿತವೆನಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ- ಪರಿಷತ್ತಿಗರು! ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಮುಷ್ಟಿ ಮಂಡಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಯಾವ ವ್ಯಾಪಾರಿಯೂ ಹಾಕನು ಇದು ಅತಿ ಬುದ್ಧಿವಂತರ ಕಾರ್ಯಕೌಶಲ!’

ಎರಿಸಿ, ಹಾರಿಸಿ, ಕನ್ನಡದ ಬಾವುಟ,

ಗದ್ದಲಿಸಿ, ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಬನ್ನಿರಾವುಟ!

‘ಎಳ್ ಕನ್ನಡತಾಯ್, ಬಾಳ್ ಕನ್ನಡ ತಾಯ್’

ಎಂದು ಕಾಗದದ ಅಷ್ಟದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ!

ದೂರಲೇನ್, ಆರು ವಿಷವಕಾರಲೇನ್ .

ಕನ್ನಡಿಗರೊಡತಿಗಾಗಿ ಬೇಡಿ ತನ್ನ ನಾಣ್ಯಮಂ,

ಕಾಡಿ ತನ್ನ ಕಾಸುಗಳಂ, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಪಟ್ಟಿಯಂ

ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ರಚಿಸಿ ಬಿಡಿ, ಕಾರ್ಯ ವೈವಿಧ್ಯಮಂ

ಬರಹದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿ, ಸದಸ್ಯರನು ಕೂಡಿಸಿ,

ಕನ್ನಡನುಡಿ ಸೇವೆಯಾಯಿತೆನ್ನಬೇಕು ನಿಕ್ಕುವಂ

ಸಿರಿಗನ್ನಡಂಗೆಲ್ಲೆ—ಹುರಿಗಡಲೆಯಂ ಮೆಲ್ಲೆ!

ಪತ್ರಿಕೆಗಳಾದರೂ ಹಾಗೆಯೇ, ಹೀಗಾಯಿತು ಅಂತ ಎನ್ನಿ

ಇದು—ಇಡೀ ದಿನ ವೇಪರ್ ತುಂಬ ಇದೇ ಕರಟ ರಗಳೆ! ಒಮ್ಮಿಗಿಲೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸೈನ್ಯ ಕಳುಹಿಸಿ ಆ ಮೂರು ಕಾಸಿನ ರಜಾಕಾರರ ಗುಲಾಮನ್ನ ಮನೆಗೆ ಅಟ್ಟಬಾರದೇ' ಎಂದು ಕಾಂತಪ್ಪ ಶಾಸನಭಾಗ ಕೂತಲ್ಲೇ ಮಿಸೆ ಮರಿ ಮಾಡಿದ—‘ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ’ ಹಿಡಿ ಸಭಾಸದರಿಗೂ ಆ ಮಾತು ಅಹದೆನಿಸಿರಬೇಕು, ಅವರು ಅದಕ್ಕೇ ತಮ್ಮ ವಶನದ ಸಮ್ಮತಿ ಯನ್ನಿತ್ತಿದ್ದರು ‘ಊರು ಮೇಲೆ ಊರು ಬಿದ್ದರೆ ಶಾಸನಭಾಗರದೇನು ದೋಯಿತು’ ಎಂಬುದು ನಿಜಾಮತಂತ್ರ ‘ಊರು ಎಂದರೆ ಉಪ್ಪಿನ ಮಿಡಿ ಮೂರು’ ಎಂಬುದು ರಜಾಕಾರರ ನೀತಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಗಾದೆಪ್ಪ ಒಗ್ಗರಿಸಿದ ಸಿಡಿದೆದ್ದ ವೀರಪ್ಪಣ್ಣನಂತೂ ‘ನಮ್ಮ ಗಡಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕೊಲೆ, ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಆ ಬಡ್ಡಿ ನ್ನ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಅಂತ ಹಾಗೇ ಬಿದ್ದಾರೋ ಯಾರಿಗೆ ಗೂತ್ತು ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮೂರಿನಾ ಗ ಕನಗೆ ಎರಿಸಿದಿವಿ ಹಾಂಗೂ ಇನ್ನು ಮ್ಯಾಲೆ, ರಾಮರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತರೆ ರಾವಣ ರಾಜ್ಯದ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೇನು ಆಡಬೇಕೆ? ಅವರು ನಡೆಸಿಯೇ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ನಿಶಾಚರ ಲೀಲೆಯನ್ನು!’ ಎಂದ ಆಗ ಅವರನ್ನು ಸಂತವಿಡಲು ಹೀಗೆಂದೆ—

ರಾಮರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ಗಾಂಧಿ ಹಿಡಿದು ಜವಾಹರ ಮೊದಲೊಂದು ಸಾರಿ ದ್ವಾರಲ್ಲಾ—ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತಾನೇ ತನ್ನ ‘ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆ’ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂಕೋ ಜೋರ್, ಖಾನೇಕೋ ಹಾಜರ್. ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಶ್ರತಿಭಟಿಸಬಾರದಂತೆ ಅದು ಸರಕಾರದ ಕೆಲಸವಂತೆ ಅದನ್ನದು ಬಾಯಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದುದು ಅಪರೂಪ ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಹಿಂಸೆ ಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ರಾಂ ರಾಂ ಅಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲ ಭಯ ರೋಗಾದಿಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ. ಇವೇ ರಾಮರಾಜ್ಯದ ಸೌಕರ್ಯಗಳ್ಳಿ ಕಂದಾಯ ತನಗೆ ಬೇಕು, ಅಪ್ರಶಸ್ತ ತನಗೊಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮಾತ್ರ ತಾನು ಸಿದ್ಧ ನಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಇಂದಿನ ಸರಕಾರದ ಗಂಡಸುತನ ಹೀಗೇ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋದರೆ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ರಶಿಯ ಇಲ್ಲವೆ ಅಮೇರಿಕ ದೇಶವು ಭಾರತವನ್ನು ಗುಳಿಕ್ಕಿನಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅಡ್ಡ ನಿಲ್ಲಲಾರರು! ಅಯ್ಯೋ, ಮಹಾಶಯ!

೧

ಷಂಡನಾದ ಗಂಡನನ್ನು ಕಂಡು ಬೆನ್ನು ಓಡಿದು ಹೋದ
ವುಂಡೆ ಪರರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕು ಕಳೆದುಕೊಂಡಳೆಲ್ಲ !
ಹಿಂಡುಜನರು ಷಂಡನಾಯಕರನು ನಂಬಿ ತಮ್ಮದನ್ನು
ಕಂಡು ಕಂಡು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರೇ ದಿನ ||

೨

ಸೂಳೆಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸಾವಿರವನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು
ಸುಬ್ಬಿಗಿಂತ ನಾಗಿ ಸತ್ಯವಂತೆಯೆಂದು ನಂಬಿಗ !
ಅಷ್ಟು ಬಡಿಸಿಕೊಳಲು ಹೆಣಗಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟನಂತೆ, ಮೇಲೆ
ಹತ್ತು ಸಾವಿರವನು ಕೊಟ್ಟು ಓಡಿಬಂದ ಹಳ್ಳಿಗ ||

೩

ಮಂಗನೊಡನೆ ಕುರಿ ತನ್ನ ರೊಟ್ಟಿಯನು ಪಾಲುಮಾಡಿಕೊಳ
ಹೋಗಿತ್ತು
ತನ್ನದೆ ಎಲ್ಲವು ಎಂದು ಮಂಗ ಅದ ಕಸಿದುಕೊಂಡು ಮೇಲೇರಿತ್ತು ||
ಏರಿಹೋದ ಮರದಾಣ್ಮ ರೊಟ್ಟಿಯನು ತಿನ್ನುತ ಹಲ್ ಹಲ್
ಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು,
ಕೆಳಗಿನ ಕುರಿ ಬ್ಯಾ ಬ್ಯಾ ಎಂದೊದರುತ ಕಣ್ಣುಗಳನು
ಬಿರುದಿಡಿದಿತ್ತು !

೪

೫

೬

೭

‘ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಕೀಕರಣ ’ ಅಂದರೊಂದು ಮಾರಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ
ಇಂದು-ಎಂದು ಶಂಕರ ಲಿಂಗೇಗೌಡರ ಅಣ್ಣನ ಮಗನ ಅಳಿಯನೆಂದ.
‘ ಗಾಂಧಿ ನಿಧಿ, ಆ ನಿಧಿ, ಈ ನಿಧಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಮಾರಿಯದೂ ಒಂದು ನಿಧಿ
ಯಂತೆ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಹಣತೆತ್ತು ಹಗುರಾದರೆ ನಾಳೆ ನಿಧಿ ಕೂಡೋ
ಆಪೋಗ್ಗೆ ಆರಾಮಾಕೈತಿ-ಕುಂತು ಉಟ ಮಾಡೋದಕ್ಕೆ ಬಿಕ್ಕು
ಬೇಡೋರ್ಯಾಕೆ ಹಿಂಗಸ ನಿಧಿ ಕೂಡ್ತುಕ ಹೊಂಡಬಾರದು? ಅದು ನಾಗರಿಕ
ತನಕನಪಾ ನಿಧಿ ಕೂಡೋದು ನಾಗರಿಕ ಅದ ಅದು ಯಾಕಾರೇ ಕೂಡಿ
ಹಲಿ-ಆ ಮಾತು ಬ್ಯಾರೆ!’ ತಿಪ್ಪಣ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ

ಪಂಚಾಂಗ ಎತ್ತಿ ಯುಗಾದಿ ಫಲ ರುರು ಮಾಡಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು-ಅಸ್ತಿಸ್
ಅಂದರೆ ನಿಧಿ ಕೂಡಿಸುವುದು ನಾಗರಿಕ ಧರ್ಮವಾಗುವುದು ಕಾರಣ,
ಶನೈಶ್ವರನು ನಿಧ್ಯಧಿಪತಿಯಾದದ್ದು ಶನೈಃ ಶನೈಃ ಮೈಮೈಲ್ಲನೆ,
ಚರನ್ ಚರಿಸುತ್ತ, ಶನಿಃ ಶನೈಶ್ವರನು, ಪ್ರತಿವ್ಯಕ್ತಿಂ ಪ್ರಸೀಡಯೇತ್--
ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನನ್ನೂ ನಿಧಿಗಾಗಿ ಕಾಡಿಸ್ತಾನು? ಎಂದದಕ್ಕ ಸಭೆಗೆ ಸಭೆಯೇ
ನಕ್ಕು ಅಲ್ಲಾಡಿ ಹೋಯಿತು ಅಷ್ಟರಲ್ಲ ಬೇದಿಯ ದಾಸಯ್ಯನು ಎಲೆ
ಬರುತ್ತಿರುವ ರವಿ ಕಿರಣಗಲಾಡನೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ತನ್ನ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವನ್ನು
ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತ ಶಲುಕ್ಕೆ ಬಾಯಿ ಹಚ್ಚಿ ಒವರತೊಡಗಿ -

ನಂಬದಿರು ಈ ದೇಹನಿತ್ಯವಲ್ಲ
ಅಂಬುಜಾಕ್ಷನಿಗಾಗಿ ನಿಧಿಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸೋ

||ಪ||

ಬೇಡುವವ ನಾನಲ್ಲ | ನೀಡುವಳು ನೀನಲ್ಲ |
ಹಾಡುವವ ನಾನು ಆತನ ನಾಮವ |
ಕಾಡುಕಾಸನ್ನಾದ | ರಿತ್ತಲೆಸೆ ಒಡತಿ, ಆ
ಮೂಡುದೇವರ ನಿಧಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವೆನು

||೧||

ಗಾಂಧಿ ನಿಧಿ, ಬಾನಿಧಿ ನಿ | ರಾಶ್ರಿತರ ನಿಧಿಯೆಂದು,
ಕರ್ನಾಟಕ್ಕೆ ಕೈನಿಧಿಯೆಂದು ಮುತ್ತಿ |
ಒಂದುಮುಂದುಕೆ ತಿರುಪಿ | ಅದೆ ಹೆಸರು ಬೇಡುವರು
ಕೊಟ್ಟಿರಂಥವಗೆ ನೀನವೈ ಕತ್ತೆ

||೨||

ಬೆಟ್ಟದೊಡೆಯನ ಪಾದ | ಮುಟ್ಟಿ ಹೇಳುವೆ ತಾಯಿ,
ಎಷ್ಟು ಬಿಡಿಗಾಸಿದ್ದರೂ ಆತನ | ದೃಷ್ಟಿಗರ್ಪಣ ಮಾಡಿ |
ತತ್ಪ್ರಸಾದವನೆನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಗೆಸೆಯುವೆ ಅನ್ನ ಪೂರ್ಣಮಾಡಿ

||೩||

ಅನ್ನಕ್ಕೆ ನಿಧಿ ಕೂಡಿ- | ಸವಲಕ್ಕಿಗೂ ಕೂಡಿ-
ಅಪ್ಪಚ್ಚಿಪಾಯಸಂಗಳಿಗು ಮನುಜಾ |
ಅನ್ಯಾಯ ಗಿನ್ಯಾಯವಿಲ್ಲ ಲಂಗೋಟಿಗಾ |
ಸನ್ಯಾಸಿ ಕೂಡ ನಿಧಿ ಕೂಡಿಸುವನು

||೪||

ಮೂರು ಸಂಜೆಯ ಸಮಯ ಸಾಧಾರಣ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಯಿಂದ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತದೆ ' ಇವಳ ಸೇವಬೇಕೋ, ಇವಳ ತಟ್ಟಬೇಕೋ ' ಮುಂತಾಗಿ ದೈವದ ಮಾತ್ರಿಯ ಗರ್ಜನೆ ಅವನೊಂದು ಕೂಲಿ ವಿಡುಸು ಮಾಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅವನ ದನಿಗೆ ದನಿ ಸೇರಿಸುತ್ತ ' ಇವರ ಕುಟ್ಟ ಬೇಕೋ, ಇವರ ಮೆಟ್ಟಬೇಕೋ ' ಎನ್ನುತ್ತ ಗಂಗಾರಾಮ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ' ಏನೋ ರಸಸಿದ್ಧಾ? ' ಎಂದೆ ಆದರ ಅವನೇನೂ ನಗೆಯಾಡುವ ಭಾವದಲ್ಲಿದ್ದಿಲ್ಲ ಒಂದೇ ಸಲ ಸಿಡಿವೆದ್ದು ಹೇಳತೊಡಗಿದ ಕನ್ನಡೇತರ ಭಾಷೆಯ ವಿವಿಧ ಉದ್ಯಮ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಸ್ವಜಾತ್ಯನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ನುಡಿ ಹುಟ್ಟು ಭಾಷೆಯಾಗಿರುವವರ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಆಗುವಂತೆ ದೈವದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುವ ದುಸ್ಸಹವಾದ ಪಕ್ಷಪಾತ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಲಿ? ನಿನ್ನ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಅನುಭವ ನನಗಾಯಿತು ಈ ರೀತಿಯ ಭೇದನಾರ್ಗವನ್ನು ಇನ್ನಿತರ ಕೊಡು-ಕೊಳುಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಣಬಹುದು ' ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದ ಇತರ ಭಾಷೆಯ ಜನರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾಕ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಸ್ವಸ್ಥಾನ ರಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳಾದ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ನಾನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಲ್ಲರೆಯಿಂದ ಮಹತ್ವದ ವರಗೆ ಕೊಡುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಉಪಾಯ ಗಾಣದ ಹೋಗಿರುವೆನಲ್ಲಾ? ' ಇದರ ಅನುಭವ ತನಗೂ ಆಗಿದ್ದರಿಂದ ತಾನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಯ್ತು! ಎಂದ ರಂಗಣ್ಣ ' ಮೀಸೆ ಹೊಕ್ಕಿ ತೆಂದರೆ ಸಾಕು, ಬೆಕ್ಕು ಸರಾಗವಾಗಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ ಬೆರಳು ಕೊಟ್ಟರೆ ಹಸ್ತ ನುಂಗುವುದೆಂದರೆ ಹೀಗೇ. ಉಂಡ ಮನೆಯಗಳು ನಿಂತಿರುವ ಇವರ ಈ ಪ್ರಾದ್ರ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೂ ತೊಡೆದು ಹಾಕಲು ಒಂದೇ ಒಂದು ಮದ್ದಿದೆ ' ನಗರಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಾತ್ ನಗರಸ್ಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಇವರ ವರ್ಚಿಸ್ತಿಸಿಂದ ಹೊರಗೆಳೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಹೋದಾರಣ ಬೇಕೆಂದರೆ ಭಾರತದ ಕೆಲ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಸಂಘಗಳ ವರ್ತನೆಗಳತ್ತ ಕೈಬೆರಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ನೋಡಿ-

ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾಕರಲ್ಪತೆ ಮೆರೆಯಬೇಕು:

ಬೇಡಿಬೇಡಿದ ರಕ್ಷಣೆಗಳದಕೆ ಬೇಕು!

ಬಹುಜನರ ಬಹುಮಾನ ಬರಿದಾಗಬೇಕು,
ಇವರ ಗೌರವ ಹಿಮಾಲಯವಾಗಬೇಕು !
ನಿನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಧನಿಯಾಗಬೇಕು,
ನೀನಿನರ ಕಾಲೊತ್ತಿ ಸಣ್ಣಾಗಬೇಕು !
ಬೇಕು ಬೇಕೋ ಬೇಕು, ಎಷ್ಟಾಗಬೇಕು ?
ಕೂಟ್ಟಿಳಿದುದೆವನು ಕೊಟ್ಟ ಬಿಡಬೇಕು !

ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಮುಂದಾಳುಗಳ ತಲೆಯಮೇಲೆ
ಪ್ರಾಸೂತ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿತಂದು ಎಲ್ಲಲ್ಲೂ ಹಾಪಾಕಾರವೆದ್ದಿರುವುದು
ಇಂದು ನನ್ನ ರ್ಪತಿಪಥಕ್ಕೆ ಬಂತು, ಒಂದು ಅಂದರೇನು, ತಂದು ಮುಟ್ಟಿಸಿದ
ನಮ್ಮ ಕರಿಬಸಪ್ಪ ಅವನ ಮುಂದೆ ಮೇಲೆ ಬಿಳಿ ಧಾಯಿ ಮಾಡಿ
ಹೋಗಿತ್ತು. ಮಹಾಕವಿ ಯಾರಾದರೂ ಕಂಡಿದ್ದರೆ ಅವನ ನಿರಾಶೆಯ
ಬಿಳುಪನ್ನು “ಚಂದ್ರಿಕಾ ಸುಂದರಿ ವದನಾರವಿಂದ ಮಕಡಂದ ಸುಧಾಕಿರಣ
ಸ್ಥೂತ ಕಾಂದಪಟ ಸದೃಶ” ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸದೆ ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ
ಅಗ ಬೂದಿಬಡಕನಾದ ನಾನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರೂ ಅಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ
“ ಕುಮಾರ ಸಂಭವ ” ದಲ್ಲಿ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಮೈಬೂದಿ ರತಿವಿಲಾಸದಿಂದ
ಸಮೆದು ದರ್ಪಣದಂತೆ ಮಿರುಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದು ನೆನಪಾದ
ಕೂಡಲೇ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಒಂದು ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮೈಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು
ಬೂದಿಯ ಕಣವೂ ಏವಗಣಗಳಂತೆ ಬೀಸುಗಾಳಿಗಿಡಾಗಿ ತಾಂಡವ
ವಾಡತೊಡಗಿದವು ಭಾಷಾನ್ವಯ ಪ್ರಾಂತರಚನೆಯಿಂದ ಹಿಂದು
ಸ್ಥಾನದ ಏಕೈಕ ಭಂಗ ಬಂದು, ಕೇಂದ್ರಸರಕಾರ ದುರ್ಬಲವಾಗಿ,
ಪರದೇಶೀಯರು ದಂಡೆತ್ತಿ ಬಂದು ಯಾದವಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಹಿಂದು
ಸ್ಥಾನದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತಾದೀತೆಂಬ
ದರ್ ಸಮಿತಿಯ ವಾದ ಸರಣಿಗೂ ಮೆಲೆಯಿಂದ ತಲೆಮರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಂದ
ಕಾಕಕ್ಕ (ಗುಬ್ಬಕ್ಕನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ) ಗೋಡೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗೊಂದರೆ
ಗೋಡೆ ಮೈಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದೆಂದು, ಉಪ್ಪರಿಗೆಯಮೇಲೆ ಮಲಗೊಂದರೆ

ನೂಡು ತಲೆಯೇಲೆ ಉರುಳುವುದು ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಮಾಡಿದ
ಹದರಿಕೆಯ ವಾದಸರಣಿಗೂ ವೃತ್ತಾಂತವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ
ನಿಸಿತು ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಹೊಳೆಯಲಿಲ್ಲ ಅದ
ತೃಣಲೋಷ್ವಾಶ್ವಕಾಂಚನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ

ತೃಣದ ರಾಶಿಯಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ
ಯೂಣಗಿಸಿರಲದ ತೆಗೆಯಬಾರದು,
ತಗಯೆ ತೃಣಗಳು ಹಾರಿಹೋಹವು ಗಾಳಿಬೀಸಿದರೆ |
ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲಿರುವ ಕಲ್ಲನು
ಎತ್ತಿದರೆ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳುರುಳ್ಳವು

ಹುಲ್ಲು ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡಬೇಕೆಂತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ||೧||
ಕಲ್ಲು ಕನಕಗಳೊಟ್ಟಿಗಿದ್ದರೆ
ಕಲ್ಲು ಎಂದದ ಕಳ್ಳನೂಯ್ಯನು,
ಕಲ್ಲಬೇರೊಡಿದರೆ ಕನಕವ ಕೊಳ್ಳದಿಹರಾರು |
ಮಳ್ಳು ಕನ್ನಡ ರಾಂಧ್ರರಿನ್ನೂ
ಪೂಳ್ಳು ಮರ ಹಟ್ಟರಿಗೆ ಪ್ರಾಂತವ
ಕೊಳ್ಳಿರನೆ ಭಾರತವ ಕಾಗೆಯು ಕಚ್ಚಿಪಾರಿಸದ ||-||

೬

೭

೮

೯

ಮಾಬಾಪ್ ಸರಕಾರ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಜೆಗಳ
ರಕ್ಷಣಭರಣಗಳಿಗೆಂದು ರೇಷನ್ ಜಾರಿಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದುದಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ
ನೆಟ್ಟಿಗೆದ್ದು ನಮ್ಮ ಯೀರಬಸವ್ವ ರೇಶನ್ನಿನ ವಂಚನಾಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಒಮ್ಮೆ
ಕಂಡೂ ಪುನಃ ಪುನಃ ಅದರ ಪೀಡಾಪ್ರತಾಪವನ್ನರಿತರೂ ಮತ್ತೆ ಈಗ
ರೇಷನ್ ತಂದಿರುವುದು ರಾತ್ರಿ ಕಂಡ ಬಾವಿಗೆ ಹಗಲು ಹಾರಿ
ಕೊಂಡಂತೆಯೇ ಸರಿ ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿದಳು ಆದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಒಂದು
ವಿಷಯ ಅಪರಿಚಿತವಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅದರ
ಅರ್ಥವೇ ಹೊಳೆಯದೆ ನಿಸಿತು ಅದೊಂದು ಗಹನವಾದ ರಾಜಕಾರಣದ
ತತ್ವಸೂತ್ರ, ಚಾಣಕ್ಯ ಗೋತ್ರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರ ತಗಣೆಯ ಬುದ್ಧಿಗಳಲ್ಲದೆ

ಸಾಮಾನ್ಯ ಮೃತ್ವಿಂಡಮತಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗುವಂಥದಲ್ಲ ಈ ವಿಷಯ
ಶರಣರಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯಲಿಂದು ಹ್ವುದ್ರಾಕ್ಷಸನಾಟಕದಿಂದ ಆ ಭಾಗವನ್ನು
ಓದಿ ಹೇಳಿದ

ಭಾರತದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳವಾಗ್ನಿಯು,
ಅದರಿಂದಲೇ ಇಂದು ಉಟಕ್ಕಿಲ್ಲಾಯ್ತು !
ಉಟಕ್ಕಿಲ್ಲದ ಜನದ ಜಂಭ ಹೆಚ್ಚಾಯ್ತು,
ಅದನಿಳಿಸಲಿಂದು ರೇಶನ್ನೆ ಬೇಕಾಯ್ತು !
ಮಕ್ಕಳನು ಹದಿದವರು ನವನಂದ-ಲೈ ?
ಅವರ ರಾಕ್ಷಸತನವು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತಂತೆ ?
ಅವರ ಬಂಧಿಸಲು ರೇಶನ್ ಹಗ್ಗ ಬೇಕು !
ಚಾಣಕ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆನ್ನಿ ರೊ ಪರಾಕು !
ಐರೋಪ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಆಡಳಿತ ಬೇಕು
ಕೃಗುರಿಕೆಯು ಬಂದು ಕೃಷಿಯಿಳಿಯಬೇಕು
ಅದರೂ ಅಪಾರ ಅಕ್ಲಯಿಸಬೇಕು
ಅಪ್ಪಜ್ಜಿ ಅಮ್ಮಣ್ಣಿ ಎರಡೂನು ಬೇಕು !
ಬಂಡವಾಳಗ ಬೇಕು ಬಡವನೂ ಬೇಕು,
ಹುಲಿಹಸುಗಳೆರಡೂನು ಒಟ್ಟಿಗಿರಬೇಕು !
ಹುಲಿಯು ಹಸುವನು ಕಚ್ಚಿ ತಿನ್ನುತಿರಬೇಕು,
ಹಸುವಿಗ ಹೆದರಬೇಡೆನ್ನುತಿರಬೇಕು !

೪

೪

೪

೪

ಬಹಳ ಚಳಿ ಅಂತ ವೇಟೆಗೊತ್ತಿ (೧) ಶಾಲೆ ಮರಿದಿ ಮಾಡಬೇಕು
ಅಂದರ ೧೭ ರೂಪಾಯಿ ಅವರು ಕಂಬಳಿಗೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಅವರು
ಸೆಕೆಂಡ್‌ಹಾಂಡ್ ಮಿಲಿಟರಿ ರಗ್ಗಿಗೂ ೧೭-೧೮ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಯ್ಯೋ
ದೇವರೇ ಅಂತ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದ ನಮ್ಮ, ಬಯ
ಲಪ್ಪ ಅಂತೂ ಚಳಿಗಾಲ ಬರೋದಕ್ಕೂ ಒಟ್ಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲಾಗುತ್ತೆ
ಅಂತ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಬಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ ಏರಿಸಿದ್ದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಗಂಟಾಯಿತು !
ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಂಡಿತು ಬಯಲಪ್ರಸಿಗೆ ಅದನ್ನು

ತಂದು ನನ್ನ ವ್ಯಾಸಪೀರದ ಮೇಲೆ ಭಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಇಳಿಸಿದ ಏನು
ನಾಡಬೇಕು ಹೇಳಿ, ಈ ಚಳಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ದಾಕಿಣಿ ಬೂದಿ
ಇದ್ದರೂ ನನ್ನ ಮೈಯ್ಯೆಲ್ಲ ಒಮ್ಮೆ ರೋಮಾಂಚನವಾಯಿತು ಸಿದ್ಧತೆ
ಸಂಚಾರವಾದಂತಾಯಿತು ಆದರೆ ಯೋಗಾರೂಢರಿಗೆ ಚಳಿ ಬಿಸಿಲಿನ
ಪರಿವೆಯುಂಟೇ? ಆ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಚಳಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟಪಾತ
ದಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸ ಹೋದಾಗ, ಒಮ್ಮೆಲೇ ನನಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಸ್ಥಿತಿ
ನಾಯಿತು

ಗುಡುಗುಡಿಯನು ನೇದಿ ನೋಡೋ | ಅದ |

ಹಿಡಿದುಮೈಗಡಿಸಿದ ಚಳಿಯ ನೀಡಾಡೋ!

|| ಪೃ||

ಹೆಂಡ ದುರಾಭ್ಯಾಸವಂತೆ

ಮನೆ | ಗಂಡರ ಬಿಡುವುದು ಸಭ್ಯತೆಯಂತೆ !

ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದವನೊಬ್ಬ ಕಳ್ಳ

ಕಣ್ಣು | ತಪ್ಪಿಸಿದಾತ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನಂತೆ !

ಹೇಡಿಗಳಾಚಾರಕಂಜಿ

ನೀವು | ಬೀಡಿಗಳನು ಬಿಟ್ಟು ನಡುಗಲು ಬೇಡಿ

||೧||

ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಾರದುದ

ಹಸಿ | ಚಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬಾರದೇಕಂತೆ !

ನ ರುಭೂಮಿಯಲಿ ಮಾಡದಿಹುದ

ಇಂಥ | ಮಲೆನಾಡಿನಲಿ ಮಾಡಬಾರದೇಕಯ್ಯ ?

ಬಟ್ಟೆ ಕೂಡುವ ಬಿಸಿಗಿಂತ

ಎದೆ | ಯಟ್ಟಯೊಳಿಹ ಹೊಗ ಬಿಚ್ಚುಗಲ್ಲೇನು ?

||೨||

ಅ

ಅ

ಅ

ಅ

ಗೋಡ್ಡೆ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಇಷ್ಟುದ್ದ ಬೆಳೆಸಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಪ್ರಚಾರ
ಮಾಡುವುದರ ಗುಟ್ಟೇನು ಎಂಬ ಅನೇಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ ಅವನು
ಯಾವ ಬೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ, ಅವನ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೇಕೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೆಂಬ
ಪರಿಗೆ ವಡ್ಡತ್ತೆಯ ಕತೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ವಡ್ಡತ್ತೆ ಅನ್ನು ಬಿಸಿಯುವಾಗ
ತಪ್ಪಲಿಗೊಂದಿಷ್ಟು ತುಪ್ಪ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು ಏಕೆಂದರೆ ಮಗಳಿಗೆ ಆ ತುಪ್ಪ

ಹುಕಿತ ಲಿನ್ನ ಸಿಗಬೇಕು, ಸೂಸ ಬಾಲಿ ಗಂಜಿ (ತಿಳಿ) ಕುಡಿಯಬೇಕು
ಎಂದು ಲದರೆ ತುಪ್ಪ ನೀರಾಗಿ ಒಸಿಯುವಾಗ ಗಂಜಿಯ ಪಾತ್ರೆಗೆ
ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು ಅದರಿಂದ ತುಪ್ಪದ ಗಂಜಿ ಸೊಸೆಗಾಯಿತು, ಹೊಟ್ಟೆ
ಲಿನ್ನ ಮಗಗಳಾಗಾಯಿತು ! ಗಾಂಧಿಯನ್ನು ಕೊಂದ ಅಪರಾಧಿಯ ಅಪ
ರಾಧ ಜಗಜ್ಜ್ಞಾಪಿರಾಗಲೆಂದು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಲಂಬಿಸಿದರ ಗೋಡ್ಡೆಯ
ಆತ್ಮಸಮರ್ಥನೆ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದು ಅವನ ದೇಶಹಿತಾಪೇಕ್ಷೆಯ ಅಂಶಗಳು
ಪ್ರಧಾನವಾಗಿವೆ ಅಂದರೆ ನಿತ್ಯ ಮುತ್ತೈದೆಯ ಗೀತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ
ಹಾಗೆ ಆಯಿತು

(ಸಾಂಗತ್ಯ)

ರಾವಣನನುಕೊಂದು ರಾಮ ದೊಡ್ಡವನಾದ

ಎಂಬ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ

ರಾವಣನಸಮಸಾಹಸವ ಬಣ್ಣಿಸಲಿಲ್ಲ

ವೇನು ಅದೇ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ?

||೧||

ಮೊಲವ ಕೊಂದರ ಸಿಂಹ ವೀರನಾದೀತೇನು ?

ಸಲಗವ ಕೊಲಲದು ವೀರ !

ಕೊಲೆಗೆಯ್ಯಲಂತಿಂಥ ನಾಡಾಡಿಗಳ ಗೋಡ್ಡೆ

ಕಲಿಯನಿಸುತ್ತಿದ್ದನೇನು ?

||೨||

ಎಪಿಯಾಗಿಯ ದಶಕಂಠ ಮೂರೇ ಜನ್ಮ

ದಾಟಿ ಮೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋದ!

ತಾಪಸಿಗಳು ಕೋಟಿ ವರ್ಷ ದುಡಿದರೇನು

ಮೋಪರೆ ಬಯಸಿದ ಜಗಕೆ ?

||೩||

ತೆಪ್ಪಗಿಪ್ಪವಗಿತ ತಪ್ಪುಗಾರನೆ ಲೇಸು

ಒಪ್ಪಿತೆ ಕಲ್ಲನಂತಿರಲು ?

ಸ್ವಲ್ಪವಾದರು ಸಹಸವ ಮಾಡಲು ಬರೆ

ದಲ್ಪಾತ್ಮ ಬದುಕಿಯು ಸತ್ತ !

||೪||

ಸತ್ತು ಬದುಕುವಂಥ ಸತ್ಯಾತ್ಮರಿದೇನು ?

ಅತ್ತುಗೆಲ್ಲವಳೆಂಥ ವೀರ ?

ಕುತ್ತಿಗೆಯವುಕಲು ಬಲ್ಲವ ಗಳಿಸ್ಯನು

ಮತ್ತಪಕೀರ್ತಿ ಕೀರ್ತಿಗಳ |

||೧||

ಕೊಲ್ಲ ಬಲ್ಲವ ಕಾಯ ಬಲ್ಲನಲ್ಲದೆ ಬರಿ

ಪುಲ್ಲಕನಿಂದಾದೀತೇನು ?

ಮಿಲ್ಲರ ಕೊಲೆ ಕೀರ್ತಿ ತಂದರೊಳ್ಳಿದರನ್ನು

ಕೊಲ್ಲಲು ಸಾಹಸವಕ್ಕು |

||೨||

ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಕೂಸು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನೂ ನಾಲಿಗೆಗೆ ತಗುಲಿಸಿ ನೋಡುವುದರ ಕಾರಣವೇನು? ಎಂಬುದು ಮೂರುಗಪ್ಪನ ಸಮಾಜ. ಅಜ್ಜನಯ್ಯಾ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಒದುವವರಲ್ಲ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೆನಿಸಿ, ಫ್ಯಾಶನ್ ಮಾಡುವವರೆಲ್ಲ ನಾಟ್ಯವಿಲಾಸಿಗಳೆನಿಸಿ, ಅಕ್ಷರಸ್ಥರೆಲ್ಲ ಲೇಖಕರೆನಿಸಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೂಸಿನ ವಿಷಯದಮೇಲೆ ಇದೆಲ್ಲಯ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಎಂದು ಎಂ. ಕೃ. ಸಬಕರು ಅಪಹಾಸ್ಯಮಾಡಿವರು ಸಂಜೆಯಹೊತ್ತು ಜಡಮುಳೆ 'ಇಳಿದು ಬಾ ತಾಯಿ ಇಳಿದು ಬಾ' ಎಂದು ಯಾವನೋ ಕವಿ ಗಂಗೆಯನ್ನು ಇಳೆಗಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಗಂಗೆಯ ಸಾಂದರ್ಭ್ಯ ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ಭರತನಾಟ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಹಾಲಿವುಡ್ ಕೇಂದ್ರಗಳ ನಗ್ನ ನರ್ತನಗಳಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿತ್ತು ಒಬ್ಬರಾದಿದ ಮಾತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಅದರೂ ಚರ್ಚೆ ಎದ್ದಿತೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಯೇರದಿರುವುದುಂಟೇ ?

ಕಲಕತ್ತದ ಉಪಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶರಚ್ಚಂದ್ರರಿಗೆ ವಿಜಯ ದೊರೆತದ್ದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ವಿಘ್ನಲತೆಯುಂಟಾಗಿದೆ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ಸತ್ಯತೆ ಅಸತ್ಯತೆಗಳ, ನ್ಯಾಯತೆ ಅನ್ಯಾಯತೆಗಳ ನಿರ್ಣಯವಾಗುವುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹುರಿಯಾಳಿಗೆ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರ ಮೇಲಿಂದ ಇದೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಇಂದಿನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗುಮೇದುವಾರನಿಗೆ ಬಹುಮತ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಎಲ್ಲ ನೆಟ್ಟಗಾದಂತೆ, ಇಬ್ಬದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲ ಕೆಟ್ಟ ಹೋದಂತೆ ಇದೇ ನಿಕಷ, ಒರೆಗಲ್ಲು--ವಾಗುವಿನ ನಾಲಿಗೆಯಂತೆ

ತಿನ್ನುಲಿಕ್ಕು ಬರುವ ವದಾರ್ಥ ಮಾತ್ರ ಮಗುವಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವುದು, ಮಿಕ್ಕುದಲ್ಲ ಹಾಳು ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬಳು ಗರತಿಯಿದ್ದಂತೆ ನಮ್ಮ ಕಾಲಜ್ಞಾನದ ಒಸವರಾಜಯ್ಯನವರು ಅವಳ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ಬಣ್ಣಿಸಿದರು

ಭಾಷೆ

ತನ್ನ ಕರ ಕರಗೂಟ ರೇ ತಾ
ನನ್ನ ಮಾಡುವಳು ಒಡಿಸುವಳು
ನೈರಿಗೆ, ತನಗ್ಗು ಸಾಂದ್ಯವಿರತ್ತು ಮಿಕ್ಕವರ ।
ಬನ್ನವನು ಲಕ್ಷಿಸಳು, ಆ ಈ
ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸವ ಮಾಡತಾಡುತ
ಕನ್ನ ಕಾಲವ ಕಳವೆಡಿದಿನ ಮಿಣ್ಣ ಕನದಿಂದ
ಭೋಜನೋಪಾಹಾರಗಳ ತ
ಗೋಜಿಯಂತನು ಕೂಲದಂತೆ ನಿ
ಯೋಜಿಸುವಳು ನಿಯಮಿತ ವೇಳೆಯೋಳುಕೆ ತನ್ನಂತೆ ।
ರಾಜಸುವುದೆಲ್ಲವರ ಒಸಿರೂ
ವ್ಯಾಜವಿರದಂಭೋದಿಯಂದದೊ
ಳೇಜಗದೊಳೆಂದರಿವೆನು ಮೇದೋ ವಿರಾಸವತಿ
ತನ್ನ ಪಂಚೆಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಬೇ
ಕೆನ್ನುವುದು ಬೇಕಾಗುವಾಗಲೆ
ಸನ್ನಿಹಿತ ವಿರಬೇಕು, ಮಿಕ್ಕ ವರಾಗವುಣಬೇಕು
ಅನ್ಯವೇಳೆಯಲಕ್ಷಣೀಯ, ಜ
ಘನ್ಯ ಮಿಕ್ಕದ ಜೀವಿಗಳಿಗೆಂ
ಬುನ್ನ ತಾಂಬಕಿಗಾದುದಿಷ್ಟವೆ ನಿಕಷವನವರತ
ತನ್ನವೋಲಿನ್ನ ನೈರೂ ಯೆಂ
ಬುನ್ನ ತಾದರ್ಶವನು ಸಾಧಿಸಿ
ಧನ್ಯಳಾದಳು ಗರತಿ, ತಾ ಕುಳಿತಿರಲು ಮಿಕ್ಕರಿಗೆ
ಸನ್ನಿಧಿಯೊಳೆ ವಿರಾಮ ನಿಂತರು

||೧||

||೨||

||೩||

ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಾಕೆಯ
ಕಣ್ಣಿಗಾದುದೆ ಚೆಂದ, ಸರ್ವಾರಾಧ್ಯವನಳಂತ !

೬

೬

೬

೬

ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೂ ಅಫಘಾನಿಸ್ತಾನಕ್ಕೂ ಜಗಳಬಿದ್ದ ಬಿದ್ದಲ್ಲ! ಎಂದು ದನಿತೆಗೆದ ಇಂದಿನ ವೇಪರ್ ನೋಡಿದ ಶಿವಶರಣಪ್ಪ ಇಸ್ಲಾಮೇತರರಿಗೂ ಇಸ್ಲಾಮಿಗಳಿಗೂ ಜಗಳಬಿದ್ದಾಗ ಇಸ್ಲಾಂ ಅಪಾಯಕ್ಕೀಡಾಗಿದೆ ಎಂದು ಜಿನ್ನಾ ಸಾಹೇಬರು ಕೂಗುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು ಈಗ ಏನಾಯಿತು ? ಎಂ ಶರಣಪ್ಪನ ಸವಾಲು ಹಂಗಿಸಿಗೂ ಗಂಡಸಿಗೂ ಜಗಳವಾದರ ನೋಡು ನ ಹೆಂಗಸು ಹೆಣ್ಣು ವುಸಕಿಯೆಂದು ಗಂಡಸನ್ನು ಒಯ್ಯಾಸಿ ಜಯಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ ಹಿಂದಿನದು ಹೀಡಿತನವನ್ನೇ ಹೆಂಗಸು ಗೌರವವೆಂದು ಜಂಭಕೊಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಿಗಳು ತಡಿತರರನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಕೂಟಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದರ ಗೆಲುವೆಂದೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇತರರ ದೌರಾತ್ಮ್ಯವೆಂದೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲವೇ ಸಂಗ ಹೋಯಿತು ಹಟಮಾಡುವ ಮಗುವಿನ ಹಟ ಅತಿಯಾದಾಗ ಬೇಕಾದ್ದು ಮಾಡಿಕೋ ಎಂದು ಅದರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಚೂರಿಯನ್ನು ಕೊಬ್ಬಂತ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಿ ಕೈಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಕಾರ್ಪೊರಪ್ರಕರಣದ ಭಸ್ಮಾಸುರ ಲೀಲೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟವರ ಮೇಲೆಯೇ ಅಪ್ರವನ್ನು ಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಡೂಣ್ಣಿ ಹಿಡಿದು ಹೊಡೆಯಲು ಬಂದ ದುರ್ಬಲ ಕಳ್ಳನಂತೆ ರಸ್ತಾಪ್ರಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದ ಮತ್ತೊಂದು ಮಗುವಿನ ವೇಚಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಸಮಾನ ಧರ್ಮಿಯರು ದುರಾದುದರಿಂದ ಧರ್ಮಯುದ್ಧಕ್ಕೇನೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲವಲ್ಲ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲ 'ಕೋಳಿಪಡೆ' ಎಂಬ ಕೋಳಿಗಾಳೆಗ ನಡಸುತ್ತಾರೆ ಹುಂಜಗಳ ಕಾಲಿಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಚಂದ್ರಾಕಾರದ ಕತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ಕೊಯ್ದಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಕೋಳಿಗಾರರು ಸುಸಜ್ಜಿತ ಹುಂಜವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕುಳಿತು ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಾಗ ಹುಂಜ ಪೂರ್ವ ಕಾಲದ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವೀರರಂತೆ ಕಡಿದಾಡಿ ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣಮಾಡುವವು ಅದರಿಂದ ರೈತರು ಆನಂದಪಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ

ವಾಕಿಸ್ತಾನ ಅಫಘಾನಿಸ್ತಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವಾಗ್ವೈದ್ಯ ಶುರುವಾಗಿದೆ, ದೇಖ್ ಮಿಯಾ ದೇಖ್---

ತಲ್ವಾರ ಲೇಕರ್ ಆಯ ಹೈ
ಮುರ್ಗೇ ಮಹಾಶಯ ರಂಗಕೋ
ದುಶ್ಮನಕ ಭಾತಿ ತೋಡಕರ್
ಶೈತಾನಕಾ ಖೂನ್ ದೇಯಗಾ
ಬಹದೂರಿಕಾ ಕಾಮ್ ದೇಖೋ ಯಾರ್
ರಣಮಸ್ತ ಖಾನ್ ಕಾ ಮುರ್ಗಕಾ
ಉಪ್ಪರ ಚಫೇ ದುಶ್ಮನ್ ಕ ಶಿರ್
ಕಾಟಾಡಾಲ ಮಿಯಾ ಬೇಶಲಾಕ್
ಅರೆ ಕ್ಯಾಹುವಾ ಮಹಮ್ಮದ್ ಖುರೇಶಕಾ
ಮಸ್ತಿ ಮುರ್ಗಾ ಉರ್ ಗಯಾ
ಗರ್ದನ್ ಪಕಡಕೇ ಫೀನ್ ಲಿಯಾ
ರೋತಾ ಹೈ ದೇಖೋ ಪೀರ್ ಭಯಾ

ೞ

ೞ

ೞ

ೞ

ಗಂಡಸರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಚುಕ್ಕೆ ಚುಕ್ಕೆ ಚೂಪಕ್ಕನಂತೆ ತಿರುಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದಿದೆಯಷ್ಟೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವರ ವರ್ಣದ್ವೇಷವೇ ಕಾರಣವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೂ ಟೀಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಂಗಸೆಂದರೆ ವರ್ಣ ಪ್ರಿಯರು ಸರ್ವ ವರ್ಣಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಸರಕಾರವು ಶುದ್ಧ ಗಂಡು ಸರಕಾರವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅದು ದರಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಯ ವರ್ಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸರಕಾರ-ಶುದ್ಧ ಹೆಣ್ಣಿನಂತೆ ಎಲ್ಲ ವರ್ಣದವರಿಗೂ ಆಶ್ರಯವಿತ್ತರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕ ಅಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಗಳೇಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಯಾವು? ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಈ ಗುಟ್ಟು ತಿಳಿಯದುದರಿಂದಲೇ ಸುಮ್ಮನೇ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಾರೆ, ದೂರುತ್ತಾರೆ, ಗೋಣ ಗುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಯುರೋಪಿಯನ್ನರೇ ಆಗಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ, ಬಿಳಿಯವರಾದರೆ ಸೈ, ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾರಂತೆ ಅಂದಮೇಲೆ ಪಾವುಡರ್ ಸೋ

ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಬಳಿದುಕೊಂಡ ಹುಡುಗಿಯರು ಹೇಗೆ ಸುಖವಾಗಿ ನಮಾಜ
ದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಹಾಗೇ ದ್ವಾರ ಆಕ್ರಮಣ
ಶ್ವೇತಮಯೂರ ವೇಷದಿಂದ ಬಿಳಿಯರಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಪ್ರವೇಶ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳ
ಬಾರದು? ಎಂದು ತರಕಾರಿ ಚೆನ್ನಪ್ಪನ ಸಲಹೆ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಗಳಿರು
ವುದು ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣವನ್ನು, ಬಿಳಿಯ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಶ್ವೇತವರ್ಣವು
ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಹಗ್ಗುರುತು, ಕರ್ತಿಯ ಗುರುತು, ಅದು ಅಮೃತ, ಅದು
ಶುಭ ಅದುದರಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದ ಹೆಂಗಸರು ಬಿಳಿ ಸೀರೆಯುಟ್ಟು ಶೈಲ
ಶಾರದೆಯರಾಗಿ ವಿದಗ್ಧ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಲು ಶಕ್ತರಾಗುವಂತ
ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಹಿಂದೀಯರು ಶ್ವೇತವರ್ಣಲೇಸನ, ಶರೀರವಾರಣ
ಗಳಿಂದ ವರ್ಣದ್ವೇಷದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು
ಚೆನ್ನಪ್ಪನ ವಾದ ಆದಕ್ಕೆ ಅವನ ಕಾವ್ಯಾಧಾರ ಇಂದ

ತಾವರೆಗಳೊಳಾ ಬಿಳಿಯ ತಾವರಯೆ | ಶ್ರೇಷ್ಠ ವೆಂಬರಣ್ಣ
ದೇವಗಂಗಯೂ ಧವಳಯಂತ ಮೈ | ತಂಬ ಅದೇ ಬಣ್ಣ
ಗರಳಗೊರಳ ಮಾದೇವ ಬಿಳಿಯ, ಅವ | ಬಳಿದ ಭಸ್ಮ ಬಳಿದು
ಹೊತ್ತು ಚಂದ್ರನೂ ಬಿಳಿಯ ಮೋರೆಯವ | ಕಿರಣವೆಲ್ಲ; ಬಿಳಿದು
ದೇವಲೋಕದಾ ವಾರಿಜಾತಕೂ | ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣವಣ್ಣ
ಮನೆಯ ಸುಂದರನ ಬಳಿವರೆಲ್ಲರೂ | ಶುದ್ಧ ಬಿಳಿಯ ಸುಣ್ಣ
ಚೊಕ್ಕ ಚಂವ ಮಡಿ ಬೆಳ್ಳಿ ಪಾತ್ರೆಗಳು | ಬಿಳಿಯವಿರುವವಲ್ಲ
ರತ್ನಗಳಲ್ಲೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಜ್ರ ತಾ | ಬಿಳಿಯದಾಯಿತಲ್ಲ
ಅದಿದೇವ ನಾರಾಯಣ ಶುಕ್ಲಾಂ | ಬರವ ಧರಿಸಿ ನಿಂದ
ಎಲ್ಲ ಬಣ್ಣ ಬಿಳಿಯದರಲ್ಲಿದೆ ವಿಜ್ಞಾನಿ ರಾಜನೆಂದ
ನಗೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಬಗೆಗೊಳಿಸುವ ಬಟ್ಟೆಯ | ಹತ್ತಿ, ಹಾಲು, ಗಿಳಿಯು
ಬಿಳಿದು ಬಿಳಿದು ಬಾನ್ ಬಯಲುಗಳೆಲ್ಲಾ | ಹೆಬ್ಬೆಳಕಿನ ಸುಳಿಯು !

೧

೨

೩

೪

ಹೊಸ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಕರ ಹೇರುವ ಒಂದು ರೋಗವೇ ತಗುಲಿ
ಬಿಟ್ಟಿದೆ ಮುಂಜಾಯಿ ಮದ್ರಾಸು ಸರಕಾರಗಳು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯ
ಎನಿಸಿವೆ ಮಾರಾಟವಾದ ಮೇಲೆ ಜಾರ್ಜಿರಾತು ಕರವನ್ನೀಗ ಬಾರಿಯಲ್ಲಿ

ತರುತ್ತಿ ವೆ ಎಂದು ಅವಗಂಗಳನ್ನು ತೀನುದನಿಯಿಂದ ಹೇಳತೊಡಗಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕರಲಿದ ಗಾಂಧೀ ಬೋಪಿಯ ಗುರುವಣ ಗೌದನು-ದೃಷ್ಟಿಲ್ಲದೆ ಸರಕಾರ ನಡೆಯುವುದು ಹೇಗೆ-ಎಂದು ಗುಡುಗಿ ಬಿಟ್ಟನು ದೇವೋದ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ಮಂದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನೇಲೆ ಕರಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅಸಂಖ್ಯ ಒದಗಿರಾಳಿಗಳನ್ನು ಸುಲಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಸರಕಾರ ನಡೆಸುವ ಕ್ರಮ ಏನಂದು ಗಂಗಳನ್ನು ಗಡುಸಾಗಿ ಕೇಳಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಳು ಕಕ್ಕುಬಿಕ್ಕಾದ ಗುರುವಣ ಬೆಕ್ಕು ಬೆಕ್ಕುಳಿಸತೊಡಗಿದಂತೆ 'ನಮ್ಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬಾರದು' ಎಂದು ನಟಗುಟ್ಟುವನು ಆ ಪಕ್ಷ ಈ ಪಕ್ಷ ಹಿಡಿದು ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೊಬ್ಬರು ವಾದಿಸತೊಡಗಿದರು ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲದ ಸರಕಾರ ನಡೆಯಲು, ಬಡವರಿಂದಲ್ಲದೆ ಇತರಿಂದ ದುಡ್ಡು ವಸೂಲುಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು ಎಂಬುದೇ ವಾಚದ ಸಾರಾರ್ಥ ಇದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತಲ್ಲವೆ? ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೀರ್ತನ ಕೇಂದ್ರ ಕೂವರರು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೇ ಮಾಡಬಿಟ್ಟರು

ಭಾ ಸ

ಮುನಿಗಳನು ಸುಲಿಯುವುದು ರಾಕ್ಷಸ

ಜನಪತಿಗೆ ತಾ ಶೌರ್ಯವಾಯ್ತಾ

ದಿನಪ ತಜದ ವೀರರನು ಗೆಲಲಾರವಾಗಿರಲು,

ಘನ ಪರಾಕ್ರಮವಾಯ್ತು ಕೇಳಾ

ವನನೃಪಾಲಗೆ ನೋಲವಹಿವುದು

ತನುವು ಮುಪ್ಪಾಗಿರಲು ಶಿಥಿಲೇಂದ್ರಿಯತಮೂವಾಗಿರಲು!

ಪಾಪಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಿಸಲು ಬಾರದ

ಭೂಪತಿಗಳಿಗೆ ಪಾಪ ಭೀರುಗ

ಳಾಪದವ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದೊಂದೇ ರಾಜನೀತಿಯಲ,

ಶ್ರೀಪತಿಗಳಿಗೆ ಬೆದರಿ ಬಾಳುವ

ಕೂಪಕೂರ್ಮದಹಿಂಸ ಸತ್ಯದ

ಲೇಪಕರ್ಣಾಪೇಯಸಂದೇರಿದನು ಶಿವ ಗಿರಿಯ!

‘ ಸೌಂದರ್ಯವೆಂಬುದು ಕಣ್ಣಿನ ತುತ್ತಲ್ಲ ’ ಎಂದು ಕವಿಗಳೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮದ ಚರ್ಚಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು ವಾದಿಯು ವಸ್ತುಮಂಡನ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸೌಂದರ್ಯವು ದಿವ್ಯವೆಂದೂ ಚಕ್ಷುರಾದಿ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ ಅಗ್ರಾಹ್ಯವೆಂದೂ ಸಾಧಿಸಿದನು ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ‘ಚಕ್ಷುರ್ಮಾತ್ರ ಗ್ರಾಹ್ಯೋ ಗುಣೋ ರೂಪಂ’ ಎಂದು ರೂಪವಿಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಸೌಂದರ್ಯವಿಲ್ಲ, ರೂಪ ಕಣ್ಣಿಂದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಹ್ಯ ? ಎಂದು ಸವಾಲು ಹಾಕಿದ ಇವರಾದಮೇಲೆ ಮಾತಾಡಿದ ವಾಗ್ಮಿಗಳು ಸೌಂದರ್ಯವೆಂದರೆ ಸತ್ಯ ಎಂದೂ ಸತ್ಯ ಮನೋಗೋಚರವೆಂದೂ ಹೇಳಿದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ‘ಭಿನ್ನ ರುಚಿರ್ಲೋಕಃ’ ಎಂಬ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಂದರವೆನಿಸಬಹುದಾದ ಒಂದು ಸೌಂದರ್ಯಪ್ರತೀತಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಅದುದರಿಂದ ಅವರವರು ಕಂಡದ್ದು ಸುಂದರ ಎಂದರು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗೆ ಕುಳಿತ ವೀರಭದ್ರ ಪುರಾಣಿಕರು, “ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲ ಹೀಗೂ ಅಲ್ಲ ಅದೇ ಕವಿ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ‘ಕಂಡವರಿಗಲ್ಲ ಕಂಡವರಿಗಷ್ಟೆ ತಿಳಿದದ ಅದರ ನೆಲೆಯು’ ಅಂದರೆ ಸೌಂದರ್ಯ ಕಣ್ಣಿಗೆನೋ ಗೋಚರವಾಗುವುದು, ಅದರೆ ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣಿಗೂ ಅಲ್ಲ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಗ್ರಹಣ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಪರೇಂಗಿತಜ್ಞರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಾತ್ರ’ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಬಿಟ್ಟರು ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬೀದಿಯ ಭಿಕ್ಷುಕೆಯೊಬ್ಬಳು ಸ್ವರೂಪತಃ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಂದರಿಯಿದ್ದಳು, ಆದರೆ ಅವಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹಾಡನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ದೊಡ್ಡ ದನಿಯಿಂದ ಹಾರೋನಿಯಂ ಮೇಳದೊಡನೆ ಅದು ಸುಂದರವಲ್ಲ ಸುಂದರವಿದ್ದರೂ ಎನ್ನಿಸಿತು ನನಗೆ. ಹೌದಂತೀರೋ ಅಲ್ಲಾ ಅಂತೀರೋ ?

ಮಲ್ಲಾಡ್ ಸೀವಿವಾ ದುರ್ಗೀ ನಾನು

ಎಲ್ಲಾ ಊರಾ ತಿರ್ಗೀ ಬಂದೆ

ಎಲ್ಲೂ ಯಾರಿಲ್ಲ, ನನಗೆ ಸಂಗಾಂ ಜೋಡಿ ||

ಚಂದಾ ಚಂದಾವೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ

ಒಂದು ರೂಪವನ್ನು ನೂಡಿ

ಏನು ಸುಂದರೇ ನಾನಿನ್ನೆಂಥ ಸುಂದರಿ ||

ರಾಗೀ ಜೋಳದ ಯಾಪಾರಮಾಡಿ

ಬೂದೀನಾಮೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು

ಸಾಧೂವಾಗಿ ತಿರುಗುತ್ತೇನೆ ಬೀದಿ ಸುಂದರಿ ನಾನು ||

ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ಮಿಸ್ರಿ ಪಾನೂ

ಒಳ್ಳೇ ನಾಣ್ಯದ ಯಾಪಾರಮಾಡಿ

ಎಲ್ಲೂ ಯಾರಿಲ್ಲ ನಂಗೆ ಸಂಗಾಂ ಜೋಡಿ ||

ಅ

ಅ

ಅ

ಅ

‘ ನಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಪ್ಪಣ್ಣ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು ’ ಅಂತಾರೆ ಗೆಳೆಯ ಪರಮಹಂಸ ಅಲ್ಲಮಯ್ಯನವರು ಅದೇಕೋ ನಾ ಬೇರೆ ಕಾಣೆ ಯಾರಿಗೂ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡದಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯತನವೇನು ? ಹಾಗಾದರೆ ಹೇಡಿಗಳೂ ಅಂಜುಬುರುಕರೂ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಒಳ್ಳೆಯವರಾದಾರು ಆದರೆ ಅಲ್ಲಮಯ್ಯ ಈ ಅರ್ಥವಿಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಹಾಸ್ಯಮಾಡಿರಬಹುದೇ ? ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಳ್ಳೆಯತನಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೇ ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೇಡಿಯಾದರೆ ಹಿಂಸಾವಲಂಬಿಯಾದರೆ ಮತ್ತೂ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಅಂತಾರೆ ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿ—ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕವಾದುದು ಎಷ್ಟಾದರೂ ನಿಷಿದ್ಧವೇ ಅಲ್ಲವೇ ? ಕೇಡಿಗೆ ಒಂದು ಶಕ್ತಿಯಿದೆ, ಕಾರ್ಯಮಾಡುವ ಉತ್ಸಾಹವಿದೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುವುದೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವುದರಿಂದಲೂ ದೂರ—ಅಲಕ್ ನಿರಂಜನ್ ! ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯರಿಗೆ ಸ್ಥಾನವುಂಟೆ ? ಗೀತೆಯ ಕರ್ಮಯೋಗ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಾಗಲಿ, ಬಾಯಿ ಯಿಂದಾಗಲಿ, ಕಾರ್ಯದಿಂದಾಗಲಿ ಕರ್ತವ್ಯಮಾಡುವುದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಮೂರರಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡದವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿದೆ ಎನ್ನಲು, ಅವರು ಮನುಷ್ಯರೆನ್ನಲು ಬಂದೀತೆ ? ಮನಸ್ಸಿದ್ದವರ ಮನಸ್ಸು ಮಾತು, ಅಂಗವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯುವುದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾವುದರಿಂದಲೂ ತಿಳಿಯದು ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕಾಪಾಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದೊಡನೆಯೇ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಕ್ಕು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಪ್ರಗತಿ ತೀರ ಕೈಲಿಯಲ್ಲಿ ರಾಗ ಎತ್ತಿಬಿಟ್ಟರು—

ಕಲೆ ಕಲೆಯ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿದೆ ರಸಿಕ,
 ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡೇ ಬಿಚ್ಚಿದಂತೆ ತೋರಿಸಬೇಕು,
 ಸುಳ್ಳಿಗಿಂತಲು ಸುಂದರದ ವಸ್ತುವುಂಟೇನು?
 ಅದೆ ಕಾವ್ಯ, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಮೂರ್ತಿಶಿಲ್ಪ ಕಣಯ್ಯ,
 ಮಾತುಕತೆ ನಡೆನುಡಿಗಳೊಂದುತೆರನಿರಬೇಕು,
 ಮನಮಾತ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ!
 ಇದುವೆ ನೋಡಾಕರ್ಷಣದ ಸೂತ್ರ ಕೃಷ್ಣಾಸ್ತ್ರ
 ತಾನೆಂದುದೇ ಸತ್ಯ ಸತ್ಯವೆಂದೊದರಿದರೆ
 ಸೌಂದರ್ಯ ಕಮನೀಯ ಗಾತ್ರದಿಂದಪ್ಪುವದು!
 ಆದಕಿಂತ ಒಳ್ಳೆತೆಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೀತಿನ್ನು?
 ಅದು ! ಲೋಕದಾನಂದ, ಚಂದ, ಚಂದ್ರಾಕಾರ!
 ಆ ಚಂದವೊಂದನಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು,
 ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರು ಸುಭಗ, ಸುಂದರ, ಸುಮಾಕಾರ—
 ಸರ್ವಹಿತಕರ, ವಶೀಕರಣ ನರ್ತನಸಾರ,
 ಸರ್ವಪ್ರಯೋಜನ, ಸುಸಮ್ಮೋಹನ ವಿಚಾರ!
 ಇದನಂತ, ಸತ್ಯ, ಸುಂದರ, ಸತ್ಸದಾನಂದ,
 ಇದಸಾರ ಮಹಿಮೆ, ಕಲೆ, ಕರ್ಮಯೋಗದ ಭಂದ !
 ಸುಳ್ಳನ್ನು ಸುಳ್ಳೆಂಬ ಮರುಳನನು ಮಾನಿಸರು
 ಮಾನಿಸರು ಸತ್ಯವನು ಸುಳ್ಳೆಂಬರೇ ನಿಜರು!
 ನಿಜದ ನಿಜವಿದು ಮರುಳು ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಾ ನಿನ್ನ
 ಮರುಳು ಸುಂದರವೆಂದರಂದು ನೀನೊಳ್ಳೆಯವೆ!

ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಘದ ವಿಶ್ವಸ್ತ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪು ಸದಸ್ಯರನ್ನು
 ಅಂದರೆ ಶ್ರೇತೇತರರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಬಿಳಿಯರು ತೀರ್ಮಾನ
 ನಿಸಿದ್ದಾರೆ ಆಮೇರಿಕ ಮತ್ತು ಯುರೋಪಿನವರಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯರಾರೂ
 ಬಿಳಿಯರಲ್ಲ, ಸುಂದರರಲ್ಲ, ಶ್ರೇಷ್ಠರಲ್ಲ ಎಂದು ಇಂದಿನ ನಾಗರಿಕತೆ
 ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಿಳಿಯ ನಾಗರಿಕತೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಗಿರುವುದಷ್ಟೇ ಹಾಲು.

ದೂಂರಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದ, ಗೋಲಾಕಾರವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸತ್ಯ ಸಿಗಲೇ
 ಟಿನ ಹೂಗೆಯೊಂದೇ ಅನಂದ, ಧೂಸಧೂಮ ಕಲಾಪಿನ್ಯಾಸ, ಕಲಿಸುವ
 ವರು ಗುರುಗಳು, ಕಲತುಕೊಳು ಪವರು ತಿಷ್ಠರು, ನಾವು ಕಲಿತುಕೊಂಡದ್ದು
 ಅವರಿಂದ ಅದುದರಿಂದ ಎವದೂಡನ ನಮಗೆಲ್ಲೆಯ ಸಮಾನಾಧಿಕಾರ ?
 ನಮ್ಮ ಗಂಡನು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವನಲ್ಲದೆ ಹೆಂಡತಿ
 ಗಂಡನನ್ನೆಂದಾದರೂ ಮದುವೆಯಾಗುವುದುಂಟೇ? ಗಂಡಸಿಗಾಗಿ ಹೆಂಡತಿ
 ಯಲ್ಲದೆ ಹೆಂಡತಿಗಾಗಿ ಗಂಡನಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರಿಬ್ಬರೂ
 ನಂಬಿರುವಾಗ ಹೆಂಡತಿಗೆಲ್ಲೆಯ ಸಮಾನಾಧಿಕಾರ ? ನಾವು ಹೆಂಡತಿ ಅವರು
 ಗಂಡ ಅಂತ ಅವರಷ್ಟೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರ ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ ನಾವೂ
 ಹಾಗೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೇನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ನಮಗೆ ಹೆಂಡತಿಗೆ
 ದೇಹಬಲ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಿರುವಂತೆ ರಸ್ತೆಬಲ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ,
 ಕಡಿಮೆಯಿದೆ ಅದರಿ ಸದ್ಬುದ್ಧಿಬಲ ಹೇಗೆ ಸಮಾನಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವೋ
 ಹಾಗೇ ರಾಜತಂತ್ರಜ್ಞತೆ ಇಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸಮಾನಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕ
 ಏತಿಯನ್ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಆಂಗ್ಲೋ-ಅಮೇರಿಕನ್ನರ
 ಬಾಲ ಒಡಿಯುವ ಬುದ್ಧಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಅದು ಹೋಗುವ ವರೆಗೆ ಇವರಲ್ಲಿ
 ಬಿಳಿಯರಿಗಿಂತ ಬಿಳಿಯರಿದ್ದರೂ ಅವರು ಕನ್ನೆಂದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
 ಕಪ್ಪಿನೋಳಿಗೆ ಈ “ಬಿಳಿಯ ಬುದ್ಧಿ” ಹುಟ್ಟಿದ ಹೊರತು ಈ ಅವಮಾನಕ್ಕೆ
 ಪ್ರತೀಕಾರ ಮಾಡಲಾರದ್ದು ಒಳಿಯದು ಚೆನ್ನವಾದರೆ ಕಪ್ಪನ್ನು ಬಿಳಿಯದೆನ್ನ
 ಬಾರದೇಕೆ ನಮ್ಮ ಜನ ? ಅದಾದರೂ ಅಂದು ಅಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವಾಗ,
 ಶೇಷವಾಗಿರುವಾಗ, ಇದನ್ನಾದರೂ ಅಂದು ಅಂದೇ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಮಾಡಿ
 ಬಹುದಲ್ಲವೇ ? ಇದೇ ಗುಟ್ಟು ಕೌಟಿಲ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ—

‘ಕಲಾ’ಕಾಲ ಪ್ರಯಾಣೇನ

‘ಕಾಲೋ’ಭವತಿ ಧೀಮತಾಂ |

ಕಾಲಧರ್ಮಾನುಸಾರೇಣ

ಶ್ವೇತಾಶ್ವೇತ ವಿಪರ್ಯಯಃ |

ವರ್ಣವೇ ಗುಣವಾದಾಗ

ಬಿಳಿದಕ್ಕು ಸುವರ್ಣವು |

ಗುಣವೇ ವರ್ಣವೆಂದಾಗ
 ಕಪ್ಪೇ ಸ್ವರ್ಣಪ್ರಭಾನ್ವಿತ |
 ವಾಕ್ಯಮೃದಿಂದ ನಾನೆಲ್ಲ
 ಒಂದಾದಾಗ ವರಿಷ್ಠರು |
 ನಾನೇ, ನಮ್ಮದೇ ಶ್ವೇತ,
 ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಬೈಬಲೇಶರ ||
 ಕೃಷ್ಣನೇ ಕ್ರಿಸ್ತನಾದಾನು
 ಗಾಂಧಿಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಲು |
 ಕಪ್ಪಾದರೂ ಕಣ್ಣು ಚಿಂದ
 ಕನ್ನಡರ್ ಕಣ್ಣಿಗರ್ ಕಣಾ ||
 ಶ್ಯಾಮ ಸುಂದರಿಯಂ ಕಂಡಾ
 ಪಂಪಾದಿ ಕವಿಪುಂಗವರ್ |
 ಮಹೋಲ್ಲಾಸ ವಿಲಾಸೇನ
 ಮಹಾಕಾವ್ಯವ ಗೀಚಿದರ್ ||
 'ತನ್ನೀ ಶ್ಯಾಮಾ' ಯಕ್ಷಿಯಿಂದ
 ಕಾಲೀದಾಸ ಕವೀಶ್ವರ |
 ನೀಲೋತ್ಪಲದಲ ಶ್ಯಾಮೆ
 ತಾನೆಂದಳ್ ವಿಜಯಾಂಬಿಕೆ ||
 ನಿಷ್ಪ್ರಭಶ್ವೇತರಂ ಕಂಡು
 ಬಿಳಿಹಲ್ ಬಿಡಬಾರದು |
 ಕಟೂಕ್ತಿ ಕಲೆಯಂ ಬಲ್ಲ
 ಕೌಟಿಲ್ಯಮತವಿಂತಿದೆ |

❀

❀

❀

❀

ನಮ್ಮ ಬಯಲುಸೀಮೆಗೀವರ್ಷ ಇಂದ್ರಕೃಪೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಲಭಿಸಿದಂತೆ
 ತೋರುತ್ತದೆ ಪ್ರತಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಉದ್ದೋ ಎಂದು
 ಮಳೆ ಸುರಿಯಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾದಿಹೋಕರಿಗೆ ಕೆನ್ನೀರ ಜಳಕ ಮನೆ
 ಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಅಜ್ಜ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡು

ತಿನ್ನುವ ಥಂದೆ ಅಕ್ಕಿ ತಿಂದವ ಹಕ್ಕಿಯಾಗ್ತಾನೆ, ಜೋಳ ತಿಂದವ ತೋಳ
ನಾಗ್ತಾನೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಗಾದೆ ಜನರಲ್ ಮೆಕಾರ್ಥರರು ಜೋಳ
ತಿನ್ನದೆಯೇ ತೋಳನಾದದ್ದು ಹೇಗೆ? ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಪ್ಪನ ಬಿಡಿಸ
ಲಾರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಏಶಿಯಾ ಖಂಡವನ್ನೇ ನುಂಗುವೆನೆಂಬ ಆ ಪ್ರಾಣಿಯ
ಗಂಟಲು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಿರಬಹುದು? ಎಂದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲ ಕೂತುಹಲ.

ತೀಗುವಿನ ಹತ್ತಿರ ಭೇಕರ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದೂ ಸಂ ರಾ
ಸಂಘದ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಗಂಡಾಂತರ ಬಂದಿದೆಯೆಂದೂ ಒದಿದ ಲಿಂಗವ್ವಕ್ಕ ಕೇಳು
ತ್ತಾಳೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬೇರೆ ಗಂಡನ್ನು (ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಸೋಡಚೀಟಿ
ಕೂಟ್ಟು) ಮಾಡಿಕೊಂಬೋದದ, ದಂಡೆಲ್ಲಾದರೂ ಗಂಡಾಂತರ ಮಾಡಿ
ಕೊಂಬೋದೈತೇ?—ಎಂದು 'ಹೌದು ಯಾಕಾಗಬಾರದು' ಅಂದ ನಮ್ಮ
ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಪ್ಪ 'ಒಬ್ಬ ಸೇನಾಪತಿ ತೀರಿಕೊಂಡ ಅಂದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬನು
ನೇಮಿಸಿಕೊಂಬೋದಿಲ್ಲೇನು' ಅದೂ ಗಂವಾಂತರಾನೇ! 'ಎಲೇ ಇವನ,
ಗಂಡಾಂತರ ಅಂದರೆ ಕರಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಂಬೋ ಅರ್ಧವೇನೋ' ಅಂತ ಶ್ಯಾಮ
ಚಂದ್ರಬಾಬು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದ್ದು 'ಅದೇ ಹೇಳಿದ್ದಾನೂ ಗಂಡ ಹ್ಯಾದರ
ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕರಿನಾಗೋದಿಲ್ಲೇನು ಇಣ್ಣಮಕ್ಕಳಿಗೆ?' ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ದನಿ ಎತ್ತರಿ
ಸಿದ 'ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಗಂಡ ಹ್ಯಾದರ ಒಂದು ಪೀಡೆ
ಹೋತು ಅಂತಾನ' ಅಂದಳು ಲಿಂಗವ್ವಕ್ಕ 'ಮನ್ನಿ ಒಂದು ಕನ್ನಡ
ನಾಟಕ ಹಿಂಗೇ ಆತು ನೋಡವ್ವಾ ನಾಟಕದ ಪಾತ್ರದಾಕಿ ಗಂಡನ್ನು
ಕುಂಡರ್ಸಿಕೊಂಡು ಏನೈದ್ದೇಳುತೀರಿ—ಅಂತ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಸುರು ಹಚ್ಚಿದ

ಏಕಲ್ಯಾ, ನಾನು ಹಿಂದಿನಾಗೇ ಅಲ್ಲ ನೋಡು

ಹೊಸ ದಿರುಸಿನಾಕಿ,

ನನಗ್ ಸರೀ ಆಗಿ ನೀ ದಿರಸೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡು

ಬರಲೇಬೇಕು ಜ್ವಾಕಿ !

ಕಸ ಮುಸರೀಗಿಸರಿ ಮಾಡೋವಾಕಿ ಅಲ್ಲ

ನಾನು ಮ್ಯಾಡಂ ಅಂತ ತಿಳಕೋ,

ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೈಯ ಹಾಕಿ ತಿರಗಸಾಬೇಕು, ನನ್ನ

ಸೇವಾ ಮಾಡಿ ಉಳಕೋ !

ರೊಕ್ಕ ಪಕ್ಕ ನೀ ದುಡ್ಡದ್ದೆಲ್ಲಾ ನೂ
 ಉಡೀಲ್ತಾ ಕಬೇಕು,
 ನಾ ಕೊಟ್ಟೀ ಐತಿ ನಿನಗಿಲ್ಲದ್ರಿಲ್ಲ ನೋಡು
 ಎಚ್ಚಾ ಇಟ್ಟೋಬೇಕು !
 ನೀ ಹಾಂಗಸ ಹೀಂಗ ಮತ್ತಂದೀಗಿಂದಿಹಂದ್ರ
 ಕೊಟ್ಟೀನ್ ಸೋಡ ಚೀಟಿ !
 ನಾ ಕುಂತುಣ್ಣಾಕಿ, ನೀ ದುಡ್ಡೋ ಮನ್ಶತ್ಯ
 ನಿನಗಿಷ್ಟೇ ಚೂರು ರೊಟ್ಟಿ !
 ಇದ್ ಕೇನಾದ್ರೂ ನೀ ತೆಪ್ಪೀದ್ಯಂದ್ರ ಗಂ-
 ಡಾಂತ್ರಾ ಖಾತ್ರಿ ನಿನಗ,
 ಸಟ್ಟೀ ಇಳ್ಳ ಕಡೆ ಪಟ್ಟಾ ಅಂತಾರಲ್ಲ
 ಹಾಂಗಸ ಹಾದೀ ನನಗ!

೪

೪

೪

೪

'ಗಣೇಶ ಚತುರ್ಥಿ ಅಂಬೋದು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬ-ಇದು
 ನಿನಗಿಲ್ಲಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತೇ ಅದ' -ಅಂತ ದನಿ ತೆಗೆದರು ನಮ್ಮ ರಾಮಾ
 ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಅದೇನವಾ ಅಂತ ಕೇಳಿದರೆ ಅವರದ್ದೊಂದು ಭಾಷಣ ಇತ್ತಂತೆ
 ಕೊಪ್ಪಳದಲ್ಲಿ 'ಜ್ಞಾನ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯಿರಿ' ಎನ್ನುವುದು ಭಾಷಣದ
 ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ನಮ್ಮ ಅಶ್ವಮದ ಉಪಸಂಪಾದಕ
 ಮಹಾಶಯನು (ಉಪಸಂಪಾದಕನೆಂದರೆ ಬಹಳ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ
 ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದವನು ಎಂದು) ಉದ್ಗರಿಸಿದ ಅಂದರ ಹೆಚ್ಚು ಜ್ಞಾನ ಪರಿ
 ಮಾಣದಂತೆಯೋ ಪ್ರಕಾರದಂತೆಯೋ? ಎಂದು ಚರ್ಚೆ ಎದ್ದಿತು. ಈಗಿನ
 ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತಿಳಿದವರೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ-ಅಂದ ನಮ್ಮ ಹೀರ
 ಮನಿ ಬುದ್ಧ 'ಅದ್ದೇಂಗಲೇ?' ಅಂತ ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿಬಿಟ್ಟರು 'ಒಂದು
 ಬಹಳ ಬಟ್ಟೆ ಹೊತ್ತ ಕತ್ತಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ವಸ್ತ್ರ ಉಟ್ಟ ಸಿನೆಮಾ
 ನಟ! ಎಂದು ಬುದ್ಧ ಉತ್ತರಿಸಿದ ಈ ಒಗಟು ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಅಶ್ಚರ್ಯ
 ವಾದರೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ ಆಗ ಅವನು 'ಕೇಳಿಲ್ಲೆ' ಅಂತ ಒಂದು
 ಅನುಭವವನ್ನು ತನ್ನ ರಾರಂಭಿಸಿದ.

ಒಂದು ರಾಜೇಶ್ವರನ ಲಾಯದೊ
ಳೊಂದು ಕತ್ತೆಯದೊಮ್ಮೆಯಗಸನು
ಚಿಂದದಿಂದಲಿ ಹೊರಿಸಿದಂತಹ ಸೀರ ಕುಬುಸಗಳ
ಮಂದಗತಿಯಲಿ ಹೊತ್ತು ನಡೆದಿರೆ
ಸುಂದರಾಂಗದ ರಂಭೆಯೊಬ್ಬಳು
ಒಂದು ಕೇಳದಳೇಕೆ ರಾಸಭರಾಜ ನೀನಿಂತು

||೧||

ನಿನ್ನಲಂಕಾರಕ್ಕೆ ಬಾರದ
ಸೊನ್ನದುಡುಗೆಯ ಹೊತ್ತು ಸಾಗುವೆ ?
ನನ್ನ ಸೊಬಗಿಮ್ಮಡಿಸುವುದು ಕೊಡು ರನ್ನದುಡಿಗಳ
ಎನ್ನುತಲೆ ನಾನಾ ವಿಚಿತ್ರದ
ಬಣ್ಣದುಡುಗೆಯನೆತ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿತು
ತನ್ನ ಕಜ್ಜವ ಮರೆತು ಮೆದುಳಿನ ಸೊನ್ನೆತನದಿಂದ

||೨||

ಅಸಿಯುಡುಗೆ ಸಿಂಗಾರದಿಂದಾ
ವರದೆ ವಾರ ಸ್ತ್ರೀ ನಡೆಯುತ್ತಿರೆ
ಪುರದ ಪೋಲೀಸರು ತರುಬಿದರು ರಾಜವಸನಗಳು
ದೊರೆತವೆಲ್ಲಿದೆಂದು ಗದರಿಸಿ
ಚರುಮವನು ಸುಲಿಸಿದರು ! ಧಾವಕ
ಖರರ ಕೊಲಿಸಿದರಿಕ್ಕೆ ಶೂಲಕೆ ನ್ಯಾಯಮಂದಿರದಿ

||೩||

ಬಹಳ ವಿಷಯಜ್ಞಾನ ಹೊತ್ತವ
ರಹಹ ಗುರಿಮರೆದಜ್ಞರಪ್ಪರು !
ಸಹಿಸದಲ್ಪ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸುಕಲಾವಿದರು ತಮ್ಮಿದರ
ಸಹಿಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಬ ಲೋಭದೆ
ಬಹಿರನಂತವ ಕದ್ದು ಬಳಸುವ
ಕಹಿಗೇಲಸಕೆಯ್ದು ತ್ತೆ ಹಾಳಾಗುವರು ಸೂಳೆವೊಲು !

||೪||

ತಿರುವಾಂಕೂರು ಕೊಚ್ಚಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾರಕ್ಕೆ ತಲಾ ಎರಡು ಲೇನ್ಸ್ ಅಕ್ಕಿ ರೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದ ಅಡಳಿತೆಯ ಸೊಗಸನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡಿತು ಆಶ್ರಮ ರಾಮರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ತತ್ಪರವಾಗುವುದೇನು ಆರ್ಥಿಕ ವಲ್ಲ, ಇದೇನು ಅನ್ನ ಪೂರ್ಣೋತ್ಪರ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲವಲ್ಲ ? ಎಂದು ಕಾಯಿದೆ ವಾದ ತೆಗೆದರು ಆಶ್ರಮದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭಕ್ತರೊಬ್ಬರು. ಹತ್ತಿರದ ಅನ್ನ ಪೂರ್ಣೋತ್ಪರ ಲಾಜನ ಒಡೆಯರು ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವನ್ನೇ ತ್ತಿದರು ಏಕೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ರೇಷನ್ ಸಿಗದೆ ಜೊತೆಗೆ ಅಶ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಉಟಿಗಾರರಿಗ ಬಡಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಡಾರ್ವಿನ್ಸನ ಎನ್ವೈಲ್ಯೂಶನ್ ಥಿಯರಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಬೆನ್ನೆಲುಬಿನ ಅಶ್ವಾದಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮುಂದಿನ ವಿಕಾಸ ಫಲವೇ ಮಾನವ ನಾದುದರಿಂದ ಅಪತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂದಿಡುವುದು ಅಷ್ಟೇನೂ ಅನೈಸರ್ಗಿಕವಲ್ಲ ಎಂದರು ಪ್ರೊ ಗದಗಿಯ್ಯನವರು ಮಕ್ಕಳಾಗಿಯೇ ದೊಡ್ಡವರಾದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಚತುಷ್ಪಾದ ಅವತಾರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಎಂದರು ಮನೋ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಮರ್ಕಟ ಬಾಬುಗಳು ದ್ವಿಪಾದಗಳ ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚು ಪುಷ್ಟಿಕರ ಎಂದರು ಆರೋಗ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಅಮೃತ ಸುಂದರರು. ಆಹಾರ ಗುಣ ಬುದ್ಧಿ ಗುಣವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದರಿಂದ ಸದ್ಯದ ನೃಪ ರ್ಗಿಕ ಕಂಟಕವನ್ನು ದಾಟುವ ವರೆಗೆ ಪಶುಬಲ ಸ.ಪನ್ನತೆ ಮಾನವರಿಗೆ ಅನವಶ್ಯಕವೆಂದರು ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ತಿರುಮುರುಗಯ್ಯನವರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳು ಪಾಶವೀ ದಲದಲ್ಲಿ ನಮಗಿಂತ ಮುಂದಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಕ್ರ ಮಣ ನೀತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವ ಈ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರಾಂತು ಹೋರಾಡಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಗಳಿಸಿದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಮಗದು ನಿಸರ್ಗದತ್ತವಾದ ಸದವಕಾಶ ಎಂದು ರಾಜ ತಂತ್ರ ಧುರೀಣ ತಿರುವಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಸಾಧಿಸಿದರು. ಈ ಸದಕಾರೀ ಧೋರಣದ ಮಹಾ ಸುವರ್ಧನೆಯ ವಾಗ್ಧುರಿಯನ್ನಾ ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಗರತಿ ಗೌರವ್ಯನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಒನಕೆವಾಡನ್ನು ಗೊಣಗು ದನಿಯಿಂದ ಹೇಳತೊಡಗಿದಳು

ನಾನು ಬಯಸಿದ್ದನ್ನೇ ಮಾಡುವಳು ನನ್ನ ಕ

ನಾನೆಣಿಸಿದ್ದನ್ನೇ ನುಡುವಳು |

ಮಾನಿನಿ ಎಂದು ಮೋಹಿಗಂಡೆಂಬನು

ಕಾಣನು ತನ್ನ ಹಿತವನು

||೧||

ಕುನ್ನಿ ಹೆಣ್ಣನು ಹಡೆದ ಬಿನ್ನಾಣಗಿತ್ತಿಯು

ತನ್ನ ಕೂಸೂಂದೇ ಋಷಿಪತ್ನಿ |

ಇನ್ನೊಬ್ಬ ರಣೆಯರು ದೈತ್ಯಪುತ್ರಿಯರೆಂದು

ಹೊನ್ನ ಹೂವನ್ನೇ ಮುಡಿಸ್ತಾಳು

||೨||

ಸಂಕ ಮುರಿದೆಡೆಯಲ್ಲೇ ಸ್ನಾನವಾಯ್ತೆಂಬರು

ಮಂಕು ಜೋಯಿಸರು ನೆರೆಮನೆಯ |

ಲಂಕೆಣೆಯಿದ್ದರು ರಾಣಿಯ ಕವಿಯಂಬ

ಪಂಕಜನೇತ್ರ ಇವಕೆಂದು

||೩||

ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿದ ಮಂದಿ ಹತ್ತು ಪುಸ್ತಕವೂದಿ

ಒಟ್ಟೆಲ್ಲ ಕಜ್ಜ ಸೊಗಸಂದು |

ಇಟ್ಟೆಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಹೇಬ ಜನಗಳ

ಮುಟ್ಟ ಮುಜರಾಯಿ ಸಲಿಸ್ತಾರು

||೪||

೬

೬

೬

೬

‘ಬಲಭೀಮ ವ್ಯಾಯಾಮಶಾಲೆಯ ಪರವಾಗಿ ಕೇವಲ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಲು
ವಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಗಾಯನ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ’ ಮೊದಲಿನ ಪುಟ
ದಲ್ಲೇ ನಿನ್ನೆಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕಟನೆ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ನಮ್ಮ
ಜೋಡ್ಯ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿ ಚಕಿತವಾಯಿತು ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರು
ಕಾಯೇನ ವಾಚಾಮನಸಾ ಸಮಾನರೆಂಬ ಈ ಪ್ರಗತಿ ಚೇಲದ ಯುಗದಲ್ಲಿ
ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಕೋಡು ಮೂಡಿದ್ದ ಇಂಥ ಸರಸ ಪ್ರಸಂಗದಿಂದಲೇ ಎಂದು
ಆವರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು ಬಲಭೀಮನಿಗೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ಯಾವ
ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದ್ರೌಪದೀ ದಾಸನಾದ ಮಹಾಭಾರತದ ಹುಂಬ
ಭೀಮನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸುತ್ತಾನೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ ಯಾವ
ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವೇಮನ ಕವಿ ‘ವಾದಿಸದಿರ್ವನಿತೆಯರೊಳ’

ಎಂಬ ನೀತಿವದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ ಇನ್ನು ವ್ಯಾಯಾಮಕ್ಕೂ ಗಾಯನಕ್ಕೂ ಇರುವುದು ಮಿಲಿಟರಿ ಸಂಬಂಧ ವ್ಯಾಯಾಮಕ್ಕೂ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ Brawn ಮಾಂಸಬಲಕ್ಕೂ Brain ಬುದ್ಧಿಬಲಕ್ಕೂ ಇರುವುದು ಬೆಣ್ಣೆ ತೂಗಿಸಿಕೊಂಡ ಬೆಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಮಂಗಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ ಗಾಯನಕ್ಕೂ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೂ ಮೇಣ-ಸೂಜಿ-ರಿಗೆಯ ಸಂಬಂಧ ಎಂಬುದು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದರು ಅರ್ಚಾರ್ಯರು ಅದರಿಂದ ಆ ಕೂಡಲೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದ ಆಧುನಿಕ ಮಹಿಳೆಯಾದ ಉನ್ನೇದಬನು ಎದ್ದುನಿಂತು ಘನ ಕೋಪಾಬೋಧನೆಯಿಂದ ತಾಳ್ಮೆ ಅರುಣತರ ತರತ್ತಾರನ್ನೇತ್ರಳಾಗಿ—

‘ನೀಚನೇ ದುರಾತ್ಮನೇ ಕರೋರ ಮೂಳಹೇಡಿಯೇ

ಡೇಮೋಕ್ರೆಸಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲ ನಿನಗೆತ್ತಿನಗಾಢಿಯೇ !’

ಎಂದು ಮಹಾಕವಿಯ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ದಂಗೆಯೆದ್ದಳು ಇಡೀ ಸಭೆ ಏನಾಕ್ಕಾಯಿತು! ಸೂಜಿ ಉದುರಿದರೆ ಸದ್ದಾದೀತು ಅಂಥ ನೀಶಬ್ದ ತೆ ಯೊಂಟಾಯಿತು ಮತ್ತು ಮತ್ತೆ ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬೆಳಗಿನ ೮|| ಗಂಟೆಯಾಗಿತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ಶಂಖ ಹಿಡಿದು ನಮ್ಮ ಮೂಗೂರಿನ ಮರಿದಾಸಯ್ಯನು ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಬಂದು ಜಗನ್ನಾಥ ಜೇಗಟೆ ಹೊಡೆದು ಈ ರೀತಿ ನಕ್ಕ—

ನಗೆಯು ಬರುತ್ತಿದೆ ! ನನಗೆ

ನಗೆಯು ಬರುತ್ತಿದೆ ||

ಸೊಗಸಿನ ಹೊಸ ಹುಂಬರಿಂದು

ಹಗರಣ ಹೇಳುವುದ ಕಂಡು

|| ಪಲ್ಲ ||

ರೇವತಿಯನು ಉದ್ದವೆಂದು

ರಾಮ ೭ ನಕೆಯೆತ್ತಿ ಹೊಡೆದು !

ಸಾವರಿಸಿದ ಸಣ್ಣ ಮಾಡಿ

ಎಂಬ ಕತೆಯ ನಂಬುವಂಥ || ೧ || ಸೊಗ

ಭೂಮಿ ಗಗನ ಒಟ್ಟಿದ್ದವು

ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಮನುಷ್ಯರೊಡನೆ !

ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಮಾತನಾಡು

ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಂಬುವಂಥ || ೨ || ಸೊಗ

ಹಿಟ್ಟು ಬೂದಿ ಮಣ್ಣು ಕಲ್ಲು

ಎಲ್ಲ ಒಂದ ಎಂಬ ಬುದ್ಧಿ ।

ವಿಟ್ಟನಾದ ಪಶುಪತಿಸ್ತೋಲು

ತಾಳಿದಂಧ ಪಶುಗಳಾದ ||೩|| ಸೊಗ

ಅರ್ಥ ಸಾಮ್ಯದಿಂದ ಹೊರಟು

ವ್ಯರ್ಥ ಸಾಮ್ಯಗಳನು ನಂಬಿ

ಮತ್ಸರಿಸುವ ಮಂಗತನದ

ಕುಶ್ಲಿತತೆಯನಪ್ಪಿಕೊಂಬ ||೪|| ಸೊಗ

೨

೪

೫

೫

‘ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಲಾಭಬಡಕರಾದರು ನೌಕರರು ಲಂಚಗುಳಿಗೆ
ರಾದರು ಒಕ್ಕಲಿಗರು, ಹಾಲಿಗರು, ತರಕಾರಿಗರು ದನಮತ್ಸುಣಗ
ರಾದರು (ದುಡ್ಡು ಹೀರುವ ತಗಣೆಗಳಾದರು,) ಪ್ರೇಲೀಸರು ದುಷ್ಟತ್ವ
ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಾದರು ರೈಲಿನವರು ನಿಡ್ರಾಮುದ್ರಿತರಾದರು ಕೂಲಿಕಾರರು
ಮುಷ್ಕರಕಾರರಾದರು ಕಳ್ಳರು ಕುಬೇರರಾದರು ಸಾತ್ವಿಕರು ಸಾಯದ
ವರೂ ಬದುಕಲಾರದವರೂ ಆದರು’ - ಏನಪಾ ನಿನ್ನದು? ಮಧ್ಯಮವರ್ಗ
ದವನಂತೆ ನೀನು! ನೀಸ್ವೇದದಿಯಾ? ಹೇದ! ಮತ್ತೀಕೆ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ
ದೂರುವೆ? ನಾಲಿಗೆ ಹಚ್ಚಾದರ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಮ್ಮನಿಪ್ಪನೆಂದು ಸರಕಾರ
ಹಿಡಿದು ಹಾಕೀತು, ಜೋಕ! ನಿನ್ನಂಥ ದಾಸಪಂಥ ಹಿಡಿದವರು ಹಚ್ಚಾ
ಗಿಯೇ ಉಳಿಗಾಲ ಹೋಗಿ ಅಳಿಗಾಲ ಬಂದಿರುವುದು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ
ಧರ್ಮೋತ್ಥಾಪನಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳಾದರೆ ಇಂದು ನಿನ್ನ
ವರ್ಗವವರಿಗೆ ಆ ಕರ್ತವ್ಯ ಗೊಟುಬಿದ್ದಿದೆ ಆದರೆ ನೀನು ಹೇಡಿ—ಹೆಂಡತಿ
ಮಕ್ಕಳ ಮೊಟ್ಟೆ ಮೊರೆಯಲಾರದೆ ಅವಳಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರಳಾಗೆಂದು ಹೇಳಿ,
ಅಪ್ಪನ ಅಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಹೊರತು ಮನೆಮೆಟ್ಟಲು
ಹತ್ತಬೇಡ ಎಂದು ಹೆದರಿಸಿ, ಹುಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತಾಡಿದರೆ ವಿವಾಹವಿಚ್ಛೇದ
ಮಾಡಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀಯಾ! ಅಯ್ಯೋ ಗಂಡಸೇ-ಮಿಸೆ
ಬೋಳಿಸಿದವನೇ! ಸಂಸ್ಕಾರ, ವಿದ್ಯೆಯಾವುದಿದ್ದರೇನು, ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲದ
ವನಿಗೆ, ನೀನು ಹೀಗೇ ಇರುವೆಯಾದರೆ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗವೆಂದರೆ ಗಂಡಸಲ್ಲದ

ಹೆಂಗಸರ (ಹಳೇ ಈಡಿಯಂ ವ್ರಕಾರ, ಹೆಂಗಸರು ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು.)
ವರ್ಗ ಎಂದು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ ನೋಡು!

ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಕೋಳಿ ಕೂಗಿ ಮುಲ್ಲಾಸಾಬ ಚೂರಿ ಹಾಕಿದರೂ,
ನೀರುದನವನ್ನು ಕಲ್ಲುಹುಲಿಯೆದ್ದು ತಿನ್ನ ಹೋದರೂ ಮೂಲಮೋಗಿ
ಆಟಂಬಾಬು ತಗೆದುಕೊಂಡು ಸಿಂಹವನ್ನು ಕೊಂದರೂ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗ
ದವನು ಹುಚ್ಚರಾಸ್ತತ್ರಿಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಾವುದಕ್ಕೂ ಅರ್ಹನಾಗನೆಯ್ಯಾ
ಮರುಳಸಿದ್ಧ ಮಹೋದರಾ!

ಮಧ್ಯವರ್ಗದಮಾನವಾ
ನಿರ್ವಿದ್ಯರಿಗು ಕೀಳಾದವಾ!
ಮದ್ಯಕೂಡಾ ಸಿಕ್ಕದೋ
ನೀ! ವಧ್ಯನೇ ಎಂದಪ್ಪುದೋ!
ಮರಣ ನಿನಗೋಬಾರದು
ಜೀ! ವನವು ನಿನ್ನೆದೆ ಸೇರದು,
ಹೆಗಲು ಬೆಳಕನು ತೋರದು
ಇ! ರುಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ ಕೈ ಸಾರದು!
ನೀನೆ ನಿನ್ನನು ನಂಬೆಯೋ
ನಿ! ನ್ನಲ್ಲಿ ನಿನಗೆಡೆಯಿಲ್ಲವೋ,
ಸಿರಿಯ ಲೋಕವ ಹಿಡಿಯುವೆ
ಕೈ! ಜಾರೆ ಹೋಯ್ತೊಂದೊರಲುವೆ!
ಗಂಡಸಿಗೆ ನೀಹಗುರುವೋ
ಹೆಂ! ಡಂದಿರಿಗೆ ಗಿರಿಭಾರವೋ,
ಬಡವನೋ ದೊಡ್ಡಾತನೋ?
ಮ! ಕ್ತದರೊಳೋತಪ್ರೋತನೋ!

❀

❀

❀

❀

“ಒಡೆಯತನ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಒಡೆಯರ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರ
ಅರ್ಥ, ಭೂಮಿ, ಕಾರಖಾನೆ, ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹ, ಜ್ಞಾನ ಎಲ್ಲವೂ ಅಪಾತ್ರ
ವಿನಿಯೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿವೆ ನಾನು ಪಾತ್ರ ತಾನು ಪಾತ್ರ, ಎಂದು ಪ,ತಿ

ಯೊಬ್ಬ ಅಸಾತ್ರನೂ ತನ್ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಲ್ಲ ಮುಣ್ಣು ಪಾತ್ರಗಳೇ! ಜಿನ್ನದ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬಾಯಿ ಇಲ್ಲ ಬಾಯಿ ಇದ್ದರೂ ಬೇಗದೊಳಗೆ!” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂತು ಇಂದು ನ್ಯಾಯ ದರದ ಅಂಗಡಿಗೆ (Fair Price Shop) ಹೋಗಿದ್ದೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಲು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತೆ (ಕ್ಯೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು) ನನ್ನ ಸರದಿ ಬಂದರೆ ಮುಂದಿನ ಸರದಿಯವರು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ನಡೆದರು ಹೇಳುವವರಿಲ್ಲ ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿ ಕಡೆಗೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಿರೇಕೆ? ಎಂದು ಏನು ಎರಡು ಬಿಗಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿದವನಿಗೆ? ಎಂದರೆ, ನಿಮ್ಮಂಥ ಮುದುಕರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒರಬಾರದು ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಹಣ್ಣೆಲೆ ಉದುರುವಾಗ ಕಾಯೆಲೆ ನನ್ನ ಹಾಗಾಯಿತಲ್ಲವೇ ಇದುವೆ? ಹಾಗೆ ಖಾಲಿ ಜೋಳಿಗೆ (ಹಸಿಗೆ) ಓಡಿದು ಮಗ, ಒರುವಾಗ ಹಾದಿಯಲ್ಲೊಬ್ಬ ಬೀದಿಗವಾಯಿ ಅವ್ಯುತ ಉಣಿಸಿದ

ಮುದುಕನಾಗೀ ಬದುಕಿ ಫಲವೇನು ?

ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ .

||ಪ||

ಎಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೇನು ನರನಾತ್ಮ !

ಭೂವಲಯದಲ್ಲಿ ! ನ್ನೇನ ಕಲಿತೊಡದೇನು ಪುರುಷಾರ್ಥ !

ಎಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿದರಲ್ಲಿ ದಹಿಸುವ

ಎಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ಟಿದರಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚುವ

ಬಲ್ಲಿದನ ಬಲವಿಲ್ಲದಾದರೆ

ಕಲ್ಲಿಗೂ ಕಡೆ ನರನ ಜೀವನ

||ಗ||

ಸರದಿ ಕಾಯುವ ನಾಗರಿಕನಾಗಿ

ಭಾರತದಿ ಬಾಳುವ ! ಸದಭಿಮಾನನ ಬಿಟ್ಟವನೆ ಗೆದ್ದು !

ಧರದಿ ಶಾಪ ಶರಪ್ರಯೋಗದಿ

ಶಿರವ ಕಡಿಯಲು ಬರದ ಜನಗಳು

ಮುದುಕರೆನಿಸುವರಯ್ಯ ಅವರನು

ವಧಿಸಿದರು ಕೇಳ್ವವರೆ ಸಿಕ್ಕರು

||೨||

ಕೊಲ್ಲಬಲ್ಲವರಷ್ಟೆ ಯುವಜನರು !

ಕೋವಿಗಳ ಗುಂಡಿಯ | ನೊತ್ತ ಬಲ್ಲವರಷ್ಟೆ ಕೋವಿದರು ||
 ಎಲ್ಲವನು ಕದ್ದೊಯ್ಯ ಬುದ್ಧಿಯು
 ಎಲ್ಲಿಕಾಣದೊ ಅಲ್ಲಿ ಮುಪ್ಪಿದೆ
 ಎಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೆಲ್ಲ ಕಾಯದೆ
 ಕಾಯಿದೆಗೆ ಕಾವಲುಗಳರದೆಲೆ

||೪||

೧

೨

೩

೪

ಯಾರೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಅಟಂ ಬಾಂಬನ್ನು ಅಮೇರಿಕ ಪ್ರಯೋಗಿ
 ಸಿತು ಹ್ಯಾಮನ್ (ಮಾನವ್ಯ) ಬಾಂಬನ್ನು ಜಪಾನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿತು
 ಇದರ ಮೇಲೆ ಹಾಲಿವುಡ್ಡಿನವರು ಅನಟಾಮಿಕ್ ಬಾಂಬನ್ನು (ಶರೀರ
 ವಾಯುಗಳ ಬಾಂಬನ್ನು) ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರು ಎಂದು ಒಂದನೆಯದರ
 ಅರ್ಥ ಹೇಳುವುದೇ ಬೇಡ ಎರಡನೆಯದೆಂದರ ಬಾಂಬೊಯ್ಯ ವಿಮಾ
 ನದ ಸಾರಥಿ, ಬಾಂಬು ಮತ್ತು ವಿಮಾನ ಈ ಮೂರೂ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ
 ಶತ್ರುವಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಅವನನ್ನು ಇಲ್ಲವೆ ಅವನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ನಾಶ
 ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲೇ ಸ್ವತಃ ನಷ್ಟ ಹೊಂದುವುದು, ವಿನಾಶವಾಗುವುದು ಮೂರನೆ
 ಯದೇನಸಾ? ಅಂದೆ ತಿಳಿಯಿತೆ? ಏನು ತಿಳಿಯಿತು ನಿಮಗೆ? ಸ್ವಲ್ಪ
 ತಡೆಯಿರಿ ಶರೀರದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅವಯವಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಆಯುಧವನ್ನಾಗಿ
 ಬಳಸುವವರು ಸಾಧನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಣ ಗಳಿಸುವವರು
 ಯಾರು? ಒಂದು ಡೊಂಬರು, ಸರ್ಕಸ್ಸಿನವರು, ಜಟ್ಟಿಗಳು. ಎರಡು
 ಅನರಿಗಿಂತ ಒಬ್ಬ ಗಳಿಸುವವರು ನರ್ತಕರು, ಗಾಯಕರು, ಅಭಿನಯ
 ಕಾರರು, ವೇಶ್ಯೆಯರು ಹಾಲಿವುಡ್ಡಿನದರೆ ಶಾರಾಲೋಕ, ಚಲಚಿತ್ರದ
 ತವರೂರು, ಶೃಂಗಾರ ಸಮುದ್ರ, ಅಭಿನವ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಇಲ್ಲವೆ ಇಂದ್ರ
 ಭವನ ಅಲ್ಲಿ ಅನಟಾಮಿಕ್ ಬಾಂಬ್-ಅಂದರೆ ಶಾರೀರಿಕ ಶತಭಿಷ್ಣ-ಮಾನ
 ವನ ಮನಸ್ಸು, ದೇಹ, ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಲಯಗಳಿಸುವ ಸಾಧನದ ಎಂದರೆ
 ಪಶ್ಯಾಂಗಯಷ್ಟಿಯ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಯಿತಂತೆ! ಇದೇನು ಹೊಸದೆ?
 ಇಂಥ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಭೋಗದಾಸರಾದ ಕುಬೇರರಲ್ಲಿ ಅನಾದಿಯಿಂದಲೂ
 ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಬಂದಿದೆ ಮಾಡುವವರಿದ್ದರೆ ನೋಡು ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯ,
 ಕೊಳ್ಳುವವರಿದ್ದರೆ ಕಾಳನ ಬೆಲೆಗೇನು ಕಡೆಮೆ? ಅರಕ್ಷಿತ ದೇಹ ಮನಸ್ಸು-

ಅರ್ಧಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬಾಂಬಿನ ಬಿಂಕಕ್ಕೆ ಮೇರೆಯುಂಟೇ ? ಹಾಲವುಡ್ಡಿಗೆ ಹೋಗುವವರು ಭೋಗಿಗಳು, ಭುಜಂಗರು, ಧನ ದೈವತರು-ಅಂದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಅದೇ ಸುಕುಮಾರಪ್ರಹರಣ ! ಹೆಣವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹದ್ದು ಹಾಯು ತ್ತದೆ ಇಂಧನಂದಿದ್ದೆಡೆಗೇ ಅಂಧ ಬಾಂಬು ಬೀಳುತ್ತದೆ ದೀಪವಿದ್ದೆಡೆಗೇ ಪತಂಗ ಹಾರುತ್ತದೆ ಅಂಧ ಬಾಂಬಿನ ಮೇಲೆ ಹಾರಿಯೇ ಸರ್ವಸ್ವ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವರು ಅದರಲ್ಲೇನಾಶ್ಚರ್ಯ ?

ನಾಯಿಗು ಕೋಲಿಗು, ಕೋತಿಗು ಕೊರಡಗು

ಕತ್ತಿಗು ಲತ್ತಿಗು ಗಂಟಣ್ಣು ।

ದಡ್ಡಗು ಬೆತ್ತಕು, ಕೇಡಿಗು ಬೇಡಿಗು

ಹುಲಿಗೂ ಬೋನಿಗು ನಂಟಣ್ಣು ॥

೧

ತುಂಟಗು ಬಂಟಗು, ತುರುಸಿಗು ಮೆಣಸಿಗು

ಲೋಭಿಗು ಕಳ್ಳಗು ಗಂಟಣ್ಣು ।

ಲಂಚುಗುಳಿಗು ಜೇಲಿನ ಹುರಿಮಂಚಕು

ಎಣ್ಣೆಗು ಸೀಗೆಗು ನಂಟಣ್ಣು ॥

೨

ಆಮೇರಿಕದ ಬ್ಯಾಂಕಿಗನಿಗು ಹಾಲೀ

ವುಡ್ಡಿನ ತಾರೆಗು ಗಂಟಣ್ಣು !

ಭಾರತ ದೇಶದ ಹೇಡಿ ಪ್ರಜೆಗೂ

ಮಹಾಮದರಿಗೂ ನಂಟಣ್ಣು ॥

೩.

೧

೨

೩

೪

ಕುಬೇರರ ಲೋಭದಿಂದ ಕುಬೇಲರು ಬಳಲುವರೆಂಬ ಕೂಗು ಕನಿ ಕರ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂಥದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಹಲವರು ಹೌದೆಂದು ತಿಳಿದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ ಆದರೆ ನೋನ್ನು ರೈಲು ಬಂಡಿ ಹತ್ತಿದ ರಂಗಕ್ಕನ ಅನು ಭವವೇ ಬೇರೆ ರೈಲು ಬಂದಿತು. ಜನ ನುಗ್ಗಿತು. ಹೇಗೆ ? ದಿವಾಳಿ ಯಲ್ಲಿ ಬೆದರಿದ ದನ ಬೇಲಿಯಲ್ಲಿ ನುಸುಳುವಂತೆ. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಗಂಟನ್ನು ಹಿಡಿದ ರಂಗಕ್ಕನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರೈಲು ಹೊರಟಿತು. ಕಣ್ಣೆದ್ದೂ ಕುರುಡನಾದ ಪ್ಯಾಸೆಂಜರ್ ಪಿತಾಚನೊಬ್ಬನು ಅವಳನ್ನು ಹೊಲ ಸೂಕಿ ದನು. ಕಾಂಬವರಾರು ? ಕೇಳುವವರಾರು ? ಜನಜಂಗುಳಿ ಜಾತ್ರೆ

ನೇರಿತ್ತು ಕಣ್ಣು ಬಿಡುವುದರ ಹೊರತು ಬಾಯಿ ಬಿಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡೇ
ಅದು ? ಗಾಂಧೀಜಿ ಅಂದಂತೆ ಅದು ಮೂಕಕೋಟಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೋ
ಕುಚೇಲತನದಿಂದಲೇ ಕಣ್ಣನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರು, ಅದೆಂತು ? ಪೀನೋದೇವ
ದತ್ತಃ ದಿವಾನ ಭುಂಕ್ತೆ-ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಅವರಿ
ದೇವದತ್ತನು ಆನೆಮರಿಯಂತಿದ್ದಾನೆ, ಅಂದರೆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕತ್ತ
ರಿಸುತ್ತಾನೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕತ್ತರಿಸುವುದೇನನ್ನು ? ಒಂಚದ ಪಂಚಭಕ್ತ ಪರ
ಮಾನ್ನವನ್ನು ಬಸುರಿ ರಂಗಕ್ಕನ ಗತಿ ? ದೇವರೇ ಗತಿ ! ಬಿಟ್ಟು ಉಂಟ
ಬಸವಯ್ಯ ಕೆಟ್ಟು ಹೋದ ಎಂಬಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಹೆದ
ರರು ಜನರಿಗೂ ಅಂಜರು ಸಂಬಳವಿಲ್ಲದೆ ಅತ್ತವರು ಕುಂಬಳವನ್ನು ಕದ್ದು
ಮಾರಲು ಕಲಿತಿದ್ದಾರೆ ರಂಗಕ್ಕ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡೇಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಂಗ
ನಾಥನ ಭಕ್ತ ರಾಮದಾಸನು ಬರಬೇಕೆ ? ಬಂದವನು ಹಾಡಿಯೇ ಹಾಡಿದ

ರಂಗನನ್ನು ನಂಬಿದವಗೆ

ರಾಜ್ಯ ಕೋಶದಾಶೆಯಿಲ್ಲ,

ಅಂಗಜಪಿತ ಭಕ್ತ ವರಗೆ

ಅಂಗನೆಯರ ಪರಿವೆಯಿಲ್ಲ !

ರಾಧೆಯೋಪನೆಡೆಗೆ ಸೇರಿ

ಹೋದ ನನಗೆ ಹೆಂಡಿರಲ್ಲ,

ಕಾದಲೆಯರ ಮೇದಿನಿಯಲಿ

ಯೋಧ ನಾನು ಬಲ್ಲರೆಲ್ಲ !

ಭಾರತದಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಭೂಮಿ

ಭಾರರಾಗಿ ಬಾಳ್ವ ಯೋಗ,

ಯಾರಿಗುಂಟು ನನ್ನ ಹಾಗೆ

ಊರುನುಂಡು ಮೆರೆವ ಭೋಗ ?

ಪ್ರೇಮಿಸುವೆನು ನೀಡುವವರ,

ಹೋಮಿಸುವೆನು ನೀಡದವರ,

ಶಾಮದಾಸ ಬೋಧಿಸುವೀ

ನೇಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸು ನರ !

ಗಣೇರಚೌತಿ ಮಾಡಿಯೇಮಾಡಿತ್ತು ನಮ್ಮೂರ ಜನ ಕಡುಬಿನ ಕಾಳಗ, ಉಂಡೆಯ ಪಂದ್ಯ, ಪಂಚಕಜ್ಜಾಯದ ಪಂಚಾಯತಿಕೆ—ಒಂದೇ ಎರಡೇ ವಿಧಾನಗಳು! ‘ಅಬ್ಬಾ!’ ಎನ್ನುವಂತೆ ಹಬ್ಬಮಾಡಿತ್ತು ಮಂದಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಣಪತಿ, ಮನೆಗಣಪ್ಪ, ಸಾಲಿಯ ವಿನಾಯಕ ಎಂಬ ವಿವಿಧ ಜಾತಿಯ ಗಣಪತಿಗಳು ತಂತಮ್ಮ ದರ್ಬಾರು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಡ್ಡೋಲಗ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದರ ಹೊಟ್ಟೆ ದಪ್ಪ, ಆದರೆ ತಲೆ ಮಾತ್ರ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದರದು ಸಣ್ಣ! ಅದು ಮಾಡಿದವನ ತಲೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ, ಮಾಡಿಸಿದವನ ಹೃದಯವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ, ನೋಡುವವರ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಹೋದೀತು—ತಂತಮ್ಮ ಎಡಬಲದ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ವಸ್ತ್ರ ವಿದ್ಯೆಗಳಿಲ್ಲದ ಅಭಾವರಸಕ್ಕೆ ಕರಗಿದ ರಸಿಕರು ವಿದ್ವಾಂಸರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕೇಳಲು ಕುಳಿತಿರುವ ಮೋಜೇನೋಜು! ಸಾಹಿತ್ಯವು ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾದರ ಗಣಪತಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯು ಭಕ್ತರ ಉದರನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವೇಕೆ ಇಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ. ನಾನೂ ಪ್ರಚ್ಛನ್ನನಾಗಿ ಒಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಕೇಳಲು ಹೋಗಿದ್ದೆ ಭಾಷಣಕಾರ ವಿದ್ಯಾಮೂರ್ತಿಯಾದ ಗಣಪತಿಯಿಂದ ನೈವೇದ್ಯಮೂರ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅನುಕರಿಸುವ ದ್ವಿಪದಿ (Bipeds)ಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಮ್ಮ ಬಸವಪ್ಪನಲ್ಲೊಂದು ಪದ್ಯಹಾಡಿದ ಅದು ಹೀಗಿತ್ತು—

ಶಂಭುಶಿವೆಯರಂದೊಮ್ಮೆ ಗಣಪತಿಯು

ರೂಪಿಸಿದರು ಕುಳಿತು

ತಲೆಯದಪ್ಪಿಸಿದರೆಂದು ಬುದ್ಧಿಬಲ

ತೇಜವಿರುವುದೊಳಿತು

ಗಂಗೆ ಕಂಡಳಿಸವತಿಯ ಮಗನಿಗೆ

ಮಾಡುತೇನೆ ಮದ್ದು—

ಎಂದು ನೀರು ತುಂಬಿದಳು ಹೊಟ್ಟೆಯಲಿ

ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿದ್ದು!

ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು ಗಣಪತಿಯು ಮೂಗನು-
 ದ್ದು ದ್ದ ನೀಡಿಸುತ್ತ,
 ಕುಡಿದು ಗಂಗೆಯನು ಜಡರತಲೆಗಳಲಿ
 ಹರಿಸಿಬಿಟ್ಟನತ್ತ!
 'ಜಡ'ಕೆ ನೀರು ಎಂದರ್ಥ ಬಂತು ಈ
 ಜಂಡಭವಾಂಡದಲ್ಲಿ;
 ಜಡರು ಹೆಚ್ಚಿ ನೀರುಂಡರಾದರೋ
 ಕಲಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ!
 ತೊಗಲಿಗಲ್ಲದೇ ತಲೆಗೆ ಬೆಲೆಯ ಕೊಡ
 ದಾಯ್ತು, ಲೋಕವಿಂದು--
 ಪಗಲಿನಲ್ಲೆ ಕಂಡರೂ ಸತ್ಯದಾ
 ಗುರುತುಹತ್ತದೆಂದೂ!
 ಬಾಲ ಸುಟ್ಟರೂ ತಿಳಿಯದಂಥ ನರಿ
 ಯಾಯಿತೆಂದು ಮಂದಿ--
 ನಾಯಿಹಿಡಿದರೂ ತನ್ನ ಮುಖವ ಮು
 ದ್ದಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಹಂದಿ!
 ಪರರಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿಯನು ಹಾಕಿ ಸುಡು
 ವರು ಪಟಾಕಿಯನ್ನು,
 ನರರು ನರರನೇ ತಿಂದು ತೇಗುವರು
 "ಕೊಟ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು!
 ಕೊಬ್ಬಿದವರದೀಹಬ್ಬ! ಡುಬ್ಬ ಕರ-
 ಗಳವಹಾಗೆ ದುಡಿದ
 ಮಬ್ಬಜನಕೆ ತೋರುವರು ಹಾರವನು
 ಹೊಟ್ಟೆಹೊತ್ತು ಮುಡಿದ!
 ೩ ೩ ೩ ೩

ಅತ್ತೆಸೊಸೆಯರಲ್ಲಿ ಯಾರದು ನ್ಯಾಯ? ಎಂಬ ಚರ್ಚೆ ಶಿಷ್ಯವರ್ಗ
 ಪಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಬಂದಿತು. ಸೊಸೆ ಮೊದಲು ಮನೆಹೊಕ್ಕಾಗ ಅಜ್ಞಾನಿಯೂ

ಮೂರ್ಖಳೂ ಅವಿನಯ ಸಂಪನ್ನಳೂ ಹೃದಯಹೀನಳೂ ಆಗಿದ್ದಳು ಅತ್ತೆ ತಾಯಿಯಂತೆ ಇದ್ದಳು ಕಾಲಕಳೆದಂತೆ ಸೊಸೆ ಜಡಳೂ ಮೂರ್ಖಳೂ ಕೋಪಿಯೂ ಪಿಸುಣಳೂ ಆದಳು ಅತ್ತೆಯ ಸಹನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಹೋಯಿತು ಒಂದು ವರುಷದನಂತರ ಗಂಡನ ಕೈಬಲದಿಂದ ಅಪ್ಪನ ಉಪದೇಶಬಲದಿಂದ ಸೊಸೆಯೆಂಬ ಹೆಣ್ಣಿನ ಹೃದಯ ವಿಕಾಸಹೊಂದ ತೊಡಗಿತು ಆದರೆ ಅಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗೆ ಅತ್ತೆಯ ಮನಸ್ಸು ಕಹಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು ಅವಳಿಗೆ ಸೊಸೆಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ಮಾರಿ, ಮಸಣಿ, ಪಿಶಾಚದಂತೆ ಕಾಣುವಷ್ಟಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು ಆದುದರಿಂದ ಅವಳು ಸೊಸೆ ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲ ತಪ್ಪೆಂದು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಟಿಸತೊಡಗಿದಳು ಮೊದಲು ಸೊಸೆ ಜನರಿಗೆ ಆಪ್ತಿಯಳಿಸುವುದಳು ಅವಳಿಗೆ ಸುಪ್ರಿಯಳಾಗಿ ಅತ್ತೆಯೇ ಕೆಟ್ಟವಳೆನಿಸುವ ಹೂತ್ತು ಬಂದಿತು ತಪ್ಪು ಯಾರದಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ? ಇಬ್ಬರನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸೊಸೆಯದೇ ತಪ್ಪು ಏಕೆಂದರೆ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಬರುವಾಗ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸಾಗಿ ಡಿಗ್ರಿ ಪಡೆದು ನೌಕರಿಗೆ ಸೇರುವವನಂತೆ ಗುಣಶೀಲ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿದವಳೆಂದೇ ಗಂಡನ ಮನೆಯವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಅವಳೊಂದು ಮಗುವೆಂದು ಪಾರಶಾಲೆಗಾರಂಭಿಸುವುದು ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಹೀಗಾಯಿತು ನಮ್ಮ ಲೀಲಮ್ಮನಿಗಿಂತ ಅವಳನ್ನು ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ತರಲು ದೇವರೊಡನೆ ನೂರಕ್ಕೆ ೫೦ ಪಾಲುದಾರರಾಗಿ ನಿಂತ ಅವಳ ತಾಯ್ತಂದೆಯರೇ ಕಾರಣರನ್ನು ಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಅವರೇ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮೊದಲ ಗುರುಗಳು. ಅವರು ಪ್ರೇಮ ಪಾರವನ್ನು, ಶುಶ್ರೂಷಾಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು, ವಿನಯಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು, ವಿಚಾರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಗಳಿಗೆ ಕೊಡದುದೇ ಇಷ್ಟು ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವಾಯಿತಲ್ಲವೆ? ಅದರಲ್ಲೂ ತಂದೆಗಿಂತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಾಯಿ ನೀತಿಧರ್ಮ ಸದ್ಭಾವ ಪ್ರಚೋದನೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಿಯಾದುದರಿಂದ ತಾಯಿ ಭಾಗದ ತಪ್ಪೇ--ಅದರಲ್ಲೂ ಹೆಮ್ಮೆಗಳಿಗೆ--ಹೆಚ್ಚಲ್ಲವೇ? ಮೇಲಿನ ವಾದವನ್ನು ನನ್ನ ಗುರುಸಿದ್ಧ ಈ ದಿನ ತೆಗೆದ. ಅವನು ಆಧುನಿಕ ಮನಃ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕರಕರೆ ದಾಸರು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಭಕ್ತರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಗೂ ಅವನ ಹೇಳಿಕೆಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ ಇಲ್ಲ.

ತಾಯಿತಂದೆಗಳೆಂಬರಾರು ?

ತಮ್ಮ | ಕಾಯದ ಸುಖವೂಂದನೆಣಿಸುವರೇನು ?

|| ಪ ||

ಹೊಣೆಯರಿಯದ ಹುಚ್ಚುಮಂಗ |

ದೊಡ್ಡ | ಬೆಣಕಿತ್ತು ಬಾಲ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡಿತಂತೆ ||

ಖುಣಭಾರವರಿಯದ ಲೋಕ |

ತನ್ನ | ಅಣುಗರಿಂದಪರ್ಕೀರ್ತಿಗಳಾಯಿತಂತೆ ||

ಕೆಸರಿಗೆ ಕೈಯ್ಯಿಕ್ಕಲಾರ |

ಕೆನೆ | ಮೊಸರಿಗೆ ಬಾಯ್ನೀರುಬಿಡುವನು ಪ್ರೇರ ||

ಖುತಿಬಂದಂತಿರಬೇಕೆಂಬಾಕೆ |

ತನ್ನ | ಹಸುಳೆಗಳಿಗೆ ಮೃತ್ಯುವಾದಾಳು ಜೋಕೆ ||

ಬೇಲಿಹಾಸುವ ಬುದ್ಧಿಬೇಡ |

ನಿನ್ನ | ಕಾಲಿಗೆ ಮುಳ್ಳು ಚುಚ್ಚುವುನಲ್ಲೋ ಮೂಢ ||

ಹಾಲುಕುಡಿದು ಹೋಗುವಾತ |

ನಿನ್ನ | ಪಾಲಿನ ಹಣಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಯ್ಯ ಹೂತ ||

ಅಜ್ಞಾನಿಗಿಲ್ಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ

ಸೊಸೆ | ಗಜ್ಞಾನದಿಂದಲೆ ಬಂದಿತುದಾಸ್ಯ ||

ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಧಿಯಾವುದೊಂದೂ |

ನಿನ್ನ | ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲದೆ ಫಲಿಸವು ಪ್ರೇರಿಕಂಡ್ಯಾ ||

ಸ್ಥಾನಮಾನವನರಿತಾಡು |

ನೀನು ಶ್ವಾನನಾದರೂ ಲೋಕಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಡುಗು ||

ಕಾಲಾಕಾಲವನರಿತೋಡಿ |

ಚಿಕ್ಕ | ಅವೆ ಗೆದ್ದಿತು ನರಿಯನು ಕೂಡ ನೋಡು ||

❀

❀

❀

❀

‘ಜಿನ್ನಾ ಸಾಬೇಬರು ತೀರಿಕೊಂಡರು!’ ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ ಈ ದಿವ ಕಡೆಗೂ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಪಡೆದೇ ಸತ್ತ—ಎಂದು ಅವರ ಛಲದಂಕಮಲ್ಲತನವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುವವರೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದರು. ಅವರು ಪಡೆದದ್ದು ಪಾಕಿಸ್ತಾನವನ್ನೋ ಪರದೇಶಿಸ್ತಾನವನ್ನೋ—ಎಂಬು

ದಿನ್ನು ಬಯಲಾಗುವ ಕಾಲಬಂತು 'ಸತ್ತಮೇಲೆ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು ಸಟ್ಟೆಯ ಬಂಡವಾಳ' ಎಂಬ ಗಾದೆಯಂತೆ ಜಿನ್ನಾ ಸಾಹೇಬರ ಇಹಲೋಕದ ಅಳಿಕೆ ಮುಗಿದನಂತರವೇ ಅವರು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇನೆಂಬುದನ್ನು ಜಗತ್ತು ತಿಳಿಯಲಿದೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಷ್ಟು ದಿನ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿ ಮೆರೆದದ್ದೊಂದೇ ಅವರ ದೊಡ್ಡ ವೈಭವ! ಈಗ ಖುದಾಸಾಹೇಬರು ಅವರನ್ನು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ತೇರಿನ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿ ಮೆರೆವಣಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ಬಿರುದು ಅವರದಲ್ಲವೇ? ಧರ್ಮರಕ್ಷಕ ರಾದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳ ಈ ಕಲ್ಯಾಣರು ತೂವರೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಅಪ್ಪಣಕೊಟ್ಟು ರಾಜ್ಯ ನಡಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ದಾರ್ಶನಿಕರಂತ ತಮಗೆ ಕಂಡಂತ ಸಮಿಷಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿ ಫರ್ಮಾನ್ ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು! 'ಏಕಮೇವಾದ್ವಿತೀಯಂ ಬ್ರಹ್ಮ' ಎಂದ ಆದಿ ಯುಗಗಳನ್ನು ಮೀರಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದರ ಇವರೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಇದೇ ಮಾತು ಸಮ್ಮಫಕೀರ ಸೃಯ್ಯದಾ ಸಾಹೇಬರು ತಮ್ಮ 'ತಾಯಿರ್'ಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ ಗೊತ್ತೇ?

ಯಾಹಿಲಾಹಿ ಯಾಹಿಲಾಹಿ ಯಾಹಿಲಾ |

ಫಾತಿಮಾಕೋ ಮುಸ್ತಫಾ ಏಕ್‌ಚೂನ್ ದಿಲಾ ||ಪ||

ಅ-ಲ್ಲಾ ಕನಾಮ್ ಸೇ ಬೋಲ್‌ರಹಾಹೂ

ಬಾತ ಮೇರೀ ತುಂ ಸುನೋ |

ಇ-ಸ್ಲಾಮ್‌ಕೋ ಆಜಾದ ಜಿನ್ನಾ

ಕರಾದಿಯಾ ಆಜ್ ಭಾಯಿಯೋ ||

ಯಹ್ ಜಿಂದಗೀ ಅಂಫೇರೆಮೇ ಸಬ್

ಪಡ್‌ಗಯಾಥಾ, ದೇಖ್ ವೋ |

ಅಲ್ಲಾ ಉಪರಸೇ ಫಾತಿಮಾಕೋ

ಚೂನ್‌ದಿಯಾ ಹಸ್‌ಕರ್ ಸುನೋ ||

ತಬ್ ಕ್ಯಾ ಹುವಾ? ಆಕಾಶಮೇ

ಬಿಜುಲೀ ಚಮಕತೀ ಆಗಯೀ |

ಹೆ-ನ್ನಾಕೆ ಮಾಬಾಪ್ ದೇಖ್‌ಗಯೀ

ವೋ ರಾತ್ ಖುಶೀಸೇ ಚಲಾಗಯೇ !
 ವೈ-ದಾಹುವಾ ಇಸ್ಲಾಮಕಾ ಪರ್-
 ವರ್ದಿಗಾರ್ ಲೀಡರ್ ಬಡೇ |
 ರುಂ-ಡಾ ಖುದಾಕಾ ರುಲೇ ಹಿಂದು-
 ಸ್ತಾನಮೇ ಇಸ್ಲಾಂ ಬಢೇ ||
 ಅ-ಲ್ಲಾಕೆವೋ ಹೈ ರೋಶನೀ ಇ-
 ಸ್ಲಾಮಿಯೋಂಕಾ ಸಬ್ ಕ ಸಬ್ |
 ಚಲ್-ದಿಲ್ ಮೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕೋ ತ-
 ಯ್ಯಾರಕೀ, ದೇಖೋ ಜನಾಬ್ ||
 ಉಸ್-ಕಾಮಮೇ ಫತ್ತೇಮಿಲಾಯಾ
 ಜಿನ್ನ ಸಾಹಬ್ ಅಬ್ ತೋ, ಹಾಯ್
 ವೇ-ಚಲಾಗಯೇ ದುನಿಯಾಸೆ ಹಮ್ ಸಬ್
 ಆಜ್ ಬಿಜಾರೇ ಬನ್ ಗಯೇ ||

ಗಾಂಧಿಯವರು ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ನೀತಿಯ ಉರುಗೋಲಾಗಿದ್ದರು. ಮುಸಲ್ಮಾನರು 'ಬಿಸ್ ಮಿಲ್ಲಾಹ್' ಎಂದು ತಮ್ಮ ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಂತೆ ಹಿಂದೀಯರು ಹಿಂಸೆ, ಅಹಿಂಸೆ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಅಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಧರ್ಮ, ಅಧರ್ಮ, ಉಪಕಾರ, ಅಪಕಾರ, ಸ್ವಾರ್ಥ, ಪರಾರ್ಥ ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಹಾತ್ಮರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಪಾವನವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆಂದು ತಮ್ಮ ಪಾವನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಕುಲಗುರುವಿನ ಕೊಲೆಯಿಂದ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರು ಎಲ್ಲ ಹಾಲನ್ನೂ ಒಂದೇ ಬಾರಿಗೆ ಅರೆದು ಬಿಡುವೆನೆಂದು ಕಚ್ಚಲು ಕೊಯ್ದ ಹಾಲಿಗನಂತೆ ತಮ್ಮ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಆರಾಜಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ 'ಲಾಯಿಸೆನ್ಸ್' ಪಡೆದು ಬಿಡುವೆನೆಂದು ಇವರು ಬುಡಕ್ಕೇ ಕೊಡಲಿ ಹಾಕಿದರು ಈ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಬುದ್ಧಿಯು ಹಿಂದೀಯರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಲು ಕಾರಣವೇನು? ಎಂದು ತಜ್ಞರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಭಾರಿ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿದರು ಎಷ್ಟು ತಿಣುಕಿದರೂ ಗುಟ್ಟು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ ಕೆಲವರೆಂದರು ಜ್ಯೋತಿರ್ಮತಿ ತೈಲವನ್ನು ತಲೆಗೆ ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿ

ಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಎಂದು ಹಿಂದೊಬ್ಬ ವೆಣ್ಣುಣಿ ಅದನ್ನು ಕುಡಿದು ಸಾಯದೆ ಬದುಕಿ, ಅವರ ಕವಿತ್ರಿಯಾದಳೆಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಂಶೋಧಕನೊಬ್ಬನು ಆಧಾರಕೊಟ್ಟನು ಆದರೆ ಆಧುನಿಕರಾದ ಉಳಿದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅದೆಲ್ಲ ಪೌರಾಣಿಕವೆಂದು ಪರಿಹಾಸಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು

ಆಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕುಲಶೈಲದಂತಹ ತನ್ನ ತಲೆಯನ್ನೆತ್ತಿ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ ಪಂಡಿತನೆಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನು—ಅದೆಲ್ಲ ಗ್ರಾಹ್ಯವೆನಿಸಲಾರದು ಅವರು ಜ್ಞಾನಚೂರ್ಣವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಅಂತಹ ಕುಶಾಗ್ರಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದರೆಂದು ನನಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ—ಎಂದನು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅವಾಕ್ಯಾದರು! ಇದಾವ ಅಭಿನವ ಧನ್ವಂತರಿಯ ಶೋಧವೆಂದು ತಮ್ಮ ಚಕಿತ ನಯನಗಳಿಂದಲೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು ಆಗ ಭಾರತೀಯ ಭಿಷಗ್ರತ್ನನೆನಿಸಿದ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ ಪಂಡಿತನು ಜ್ಞಾನಚೂರ್ಣದ ಹದವನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸಿದನು.

ತಮಾಮುಪತ್ರವೆಂಬ ಒಂದು ಬಗೆಯ ವನಸ್ಪತಿಯುಂಟು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಭಿಷಗಿಂದುಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ—

‘ತಮಾಮು ತ್ರಿವಿಧಿಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ

ದೇವಾನಾನುಪಿ ದುರ್ಲಭಂ |

ಕೃಚಿದ್ಧುಕ್ಯಾ ಕೃಚಿ ತ್ಥುಕ್ಯಾ

ಕೃಚಿನ್ನಾ ಸಾಗ್ರಗಾಮಿನೀ ||’

ಅರ್ಥಾತ್ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ದುರ್ಲಭವಾದ ತಮಾಮುಪತ್ರವನ್ನು ಮಾನವ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮೂರು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು ಒಂದನೆಯದಾಗಿ, ಹುಕ್ಕಾ ಇಲ್ಲವೆ ಸೇದುಗಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಕಲರೂಪದಲ್ಲಿ, ಧುಕ್ಕಾ ಇಲ್ಲವೆ ತಾಂಬೂಲದೊಡನೆ ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಸುಣ್ಣದೊಡನೆ ಸೇರಿ ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಲೌಕಿಕರು ನಶ್ಯವೆಂದು ಕರೆಯುವ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಜ್ಞಾನಚೂರ್ಣವೆಂದು ಕರೆಯುವ ಚೂರ್ಣರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಜ್ಞಾನಚೂರ್ಣವೆಂಬುದು—

‘ಅರಸುಗಿಳಿಗಿದು ವೀರ, ಮೈಯಂ

ತುರಿಸುವರಿಗಿದು ಮದ್ದು, ನಿರತಂ

ಹಿರಿಯರಾಜ್ಞೆಯ ಮೀರ್ವ ತುಟರ ಕಣ್ಣಿಗವೃತವಲಾ |

ವರ ಕವಿಗಳಾಸ್ಸೂರ್ತಿ, ಪಂಡಿತ
ವರರ ಪಂಚಿಯ ಕೀರ್ತಿ, ಸನ
ಸ್ತರ ಸುಖೋಧದ ಮೂರ್ತಿ, ಬೀತಾ

ಯ್ಯಬಲ ರೋಗಹರ ||'

ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾನವಲ್ಲಿಯೆಂಬ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆಯೆಂದು
೨ ನೆಯ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ಸಾರಿದ್ದಾನೆ

ಈ ವಿವರದಿಂದ ಸಮಸ್ತರೂ ಸಂತೃಪ್ತರಾದರು
ಜ್ಞಾನಚೂರ್ಣಕ್ಕೆ ಜಯವಾಗಲಿ'

೧ ೨ ೩ ೪

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಪುನರ್ಘಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮರೊಂದಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿ
ಗರಿಂದು ಹೊಸ ಘಟನೆಯ ಕರಡೊಂದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ
ಹಳೆಯ ಪಂಚಾಯತವನ್ನೇ ಮೂಲಾಧಾರವನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ೭೦ ಲಕ್ಷ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಉದ್ಧಾರವೇ ಅವರ ಧ್ಯೇಯ ಘಟ
ನೆಯ ಕರಡನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಅದು ಗಾಂಧೀ ತತ್ವವು ವಿವಿಧವೆಂಬುದು
ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಇಂತಹ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು
ಜೋಡಿಸಿ ಹೆಣೆದು, ವೃತ್ತದೊಳಗೆ ವೃತ್ತ ತಯಾರಿಸಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ
ನನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ರಮವೇನೋ ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದೇ ಇದೆ,
ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕವೇ ಇದೆ ಅದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು 'ಪಂಚಾಯತಿ' ಅಡಗಿ
ಕುಳಿತಿದೆ ಅದೊಂದರೆ ಗಾಂಧೀ ನಿಯಮಮಾಲಕ ಮಾತ್ರ ಈ ಪಂಚಾಯತಕ್ಕೆ
ಸದಸ್ಯನಾಗಬಲ್ಲ, ಅಂದರೆ ಸ್ವಂತ ತಯಾರಿಸಿದ ಖಾದಿವಸ್ತ್ರ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು
ನಯೀತಾಲೀಮಿನ ಶಿಶ್ತನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕಲ್ಲದೆ ಅಹಿಂಸಾಚರಣ
ನಿಷ್ಠನಾಗಿರಬೇಕು ಈ ಶುದ್ಧ ಸನಾತನಿ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕಪಟಗಳು ನಾಟ
ಕೀಯವಾಗಿ ಆಚರಿಸಿ ಗಾಂಧೀಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ
ಮರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿರಬೇಕು ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದುದು.
ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ ಗಾಂಧೀಯವರು ಈ ಖಾದಿಜಾತಿ
ಯೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಜನವಾರ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ
ಉಳಿದ ಇಂದಿನ ನಾಸ್ತಿ ಕರಂತೆ ವಸ್ತ್ರಮಾತ್ರದಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗರಾಗಿ ಉಳಿದ

ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಉಳಿದ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ವಿರುದ್ಧ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ ಹಾಗಲ್ಲದೆ ರಾಜಕೀಯ ನಿಯಮಗಳಷ್ಟನ್ನೇ ವಿಧಿಸಿದ್ದರೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ೨೦ ಲಕ್ಷ ಹಳ್ಳಿಗರೂ ಪಂಚಾಯತ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಹರಾಗಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ರಾವಣಸನ್ಯಾಸಿಗಳ ಮಾಯಾಜಾಲದಿಂದ ದೂರ ಇರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು

ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಈಗಾದ ಪಂಚಾಯತಿಯೆಂದರೆ—

ಗಡ್ಡದ ಪೈರನು ಬೆಳೆಸಿದ ನರರಲಿ

ಯತಿಯೂ ಇರಬಹುದು—

ಬಲು ದು | ಮೃತಿಯೂ ಇರಬಹುದು,

ಲುಂಗಿಯ ಸುತ್ತಿದ ಮಾನವರಲ್ಲಿ

ಮುಸ್ಲಿಮನಿರಬಹುದು—

ಮೇಣ್ ಮ | ದ್ರಾಸಿಯು ಇರಬಹುದು |

ಮೊಲೆಯುಳ್ಳಂತಹ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ

ಮೇಕೆಯು ಇರಬಹುದು—

ಅಲ್ಲದೆ, ಹೋತನು ಇರಬಹುದು,

ಖಾದಿಯ ಧರಿಸಿದ ಕರ್ಮರರಲ್ಲಿ

ಕುಬೇರನಿರಬಹುದು—

ಅವನಾಳ್ | ಕುಚೇಲನಿರಬಹುದು |

ಹೀಗೆ ಗೋಮುಖಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಘ್ರವು ವೇಷಾಂತರದಿಂದ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸದವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಂತಾಗಿದೆ ವ್ಯಾಸಾರಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥರು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನದಾರರು ಮತ್ತು ಗಿರಣಿ ಕಾರಖಾನೆ ಮಾಲೀಕರು ತಮ್ಮ ಆಳುಗಳ ಆರ್ಥಿಕೋನ್ನತಿಯನ್ನು ಇಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಲಾರಂಬ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವವನ್ನೇ ಮರೆತ ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ಕರಡಿನಿಂದ ದೀನೋದ್ಧಾರವಾದೀತೆ ?

ಅ

ನ

ಅ

ಅ

ಗಾಂಧಿ ಕೊಂಡ ಗೋಡ್ಡೆಗೆ ಮರಣದಂಡನೆ ವಿಧಿಸಿದರೆ ಗಾಂಧಿತತ್ವ ವಾದ ಅಹಿಂಸೆಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದೆಂದು ಗಾಂಧೀಭಕ್ತರ ಅಂಚೋಣ

ಅದರೆ ಗೋಡ್ಡೆ ಯಾವದೋ ಬಗೆಯ ಬ್ರಹ್ಮಣನೆನಿಸಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ಸೇತು ಹಿಮಾಚಲ ಪರ್ಯಂತ ಇರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪ್ರಮುಖರಲ್ಲಿ ಹಲವರನ್ನು ಜಾತ್ಯಂಧರು ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರಗಳ ಪೋಲೀಸರೂ ಮನೆ ಸುಟ್ಟಮೇಲೆ ಬಾಪ ತೋಡಹೊರಡುವ ಧೋರಣೆ ತಳೆದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ ಈ ಕಾಯಕದ ಒಳಗುಟ್ಟೇನು? ಸರದಾರ ಪಟೇಲರ ಗರ್ಜನೆ, ಕುಣಿತ, ಶಂಬನಾದ ಮೊಸಗಿಯೂ ಮೊಳಗಿತು, ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ದಿಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿಯೂ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ—ದಂಗೆಗಾರರು ತಮ್ಮ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಸಿಯೇ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ 'ಮೆತ್ತಗಿದ್ದವನಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಗುದ್ದು, ಧುತ್ತಂದು ಒಂದವನಿಗ ದೂರದ ಸಲಾಮು' ಎಂಬ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅಳಿಗೆ ಬೂಟಿನಿಂದ ಹೊಡೆದ ಅಧಿಕಾರಿ ಹೆಂಡತಿಯೆದುರು ಧರಧರಿಸಿದಂತೆ ದೇಶದ ಮಹಾಸಭೆ, ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಂಘ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಹರಿಹಾಯ್ದು ಈ ಪೋಲೀಸು ಸರಕಾರ ಶಸ್ತ್ರ ಪುಂಡರದುರು ಗರುಡನಿಗೆದುರಾದ ನಾಗದಂತೆ ನರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಇದು ಪಾದಿಯ ಗುಣವೇ ಇಲ್ಲವೆ ಲಂಚತನವೇ—ಹಾಗೂ ಇರಬಹುದು ಬಂಡವಾಲಿಗರನ್ನು, ಕೂಲಿಕಾರರನ್ನು, ಜಾತ್ಯಂಧರನ್ನು, ಪುಂಡರನ್ನು, ಪರದೇಶದ ಒಲಿಪ್ಪ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮುತ್ಸದ್ವಿಗಳನ್ನು, ಗಾಂಧಿಯವರ ಈ ಅಹಿಂಸಾವಾದವನ್ನು—ಈ ಸಕಲ ಪರಸ್ಪರ ವೈರಭಾವವುಳ್ಳ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೆಚ್ಚಿಸ ಹೋಗಿ ಆ ಭಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಿಂದ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರಿಯದೆ ಕುರುಡಾಗಿದೆ—ಮೂಢವಾಗಿದೆ—ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮೂರ್ಖವಾಗಿದೆ ಸಂಗತಿ ಸಂಗ ದೋಷ, ಕೊರಳಿಗೆ ತಿವದೊಣ್ಣೆಯೆಂಬಂತೆ, ಮುದುಕ ಕಟ್ಟಿದ ಸಂಸ್ಥೆ ಮುದುಕನಷ್ಟೇ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯುಳ್ಳದ್ದೆನಿಸಿದರೆ ಅರ್ಜುನವೇನು? ಒಮ್ಮೆಲಂ ವರ್ಷದವನು ೧೪ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾದನು ಪಶಿವ್ರತೆಯಾದ ಅವಳಿಗೆ ಚೊಚ್ಚಲ ಸಂಭ್ರಮವಾದಲಂ ವರ್ಷದ ಕಳೆಯೇ ನೊಗದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತು. ಹಾಗೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಿಂದ ವೃದ್ಧ ಪಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಪಶಿವ್ರತೆಯೆನಿಸಿದೆ! ಕಲಿಕಾಲದ ಒಬ್ಬ ಸುಖಪರಾಯಣೆಯಾದ ನಾಲ್ಕು ನೆಯ ಹೆಂಡತಿ ಹೇಳಿದಳಂತೆ:

ಹಾಸಿಗೆಯಲಿ ಹೊರಳುತಿಹನು

ನನ್ನ ಮುದುಕ ಗಂಡನು,

ವಾರಗಿತ್ತಿ ಬೈಯುತೆನ್ನ

ನಾಚಿ ಮನೆಗೆ ನಡೆದಳು—

ಮನೆಯ ಆಳು ದನವ ಹುಡುಕಿ

ಕೂಂಡು ಬರಲು ಹೋದನು,

ಎಲೆಲಿ ಪಧಿಕ, ಒಬ್ಬಳೇ ಅ—

ದೆಂತು ಕಾಲ ಕಳೆವೆನು !

ಪಧಿಕ ಆ ಮಾತಿಗ ಕಾರ್ಯರೂಪದಿಂದ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟನು.
ಮುದುಕನು ಂಡು ಹೌಹಾರಿ—

ಕುಟ್ಟಿಬಿಡುವೆನಲ್ಲಿ ಅಳು-

ಮಗನು ಬರಲಿ ಸೂ ವ ಗ

ಎತ್ತ ಹೋದಳೇಕೆ ಅಯ್ಯೋ

ಎತ್ತಲೆಂತು ಈ ಮೊಗ ?

ಬದುಕಬೇಕು ನೂರು ವರುಷ,

ಮಕ್ಕಳೆರಡು ಬೇಕಲಾ—

ಅದರಾಕೆ ಗರತಿಯಾಗಿ ನಡೆದು

ಉಳಿಯಬೇಕಲಾ !

ಗೋಡ್ಡೆ ವಿಚಾರಣೆಯೆಂಬ ಮಹಾನಾಟಕವನ್ನು ದಿಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಆರಂಭಿಸಿ ಮನೋರಂಜನೆಮಾಡಿ ಹೊಟ್ಟೆಬಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೆಲಕಾಲ ಅನ್ಯಾಸಕ್ತ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದೆ ಈ ಆಟ ಎಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಸಾಗೀತು? ದಿನವೂ ಸಾಯುವ ಗಂಡನ ಬಗ್ಗೆ ಅಳುವವಳಾವಳು? ಈ ನರ ನಾಟಕವನ್ನು ಸವಾಲು ಪ್ರತಿಸವಾಲು, ಧರ್ಮ, ಅಧರ್ಮ ಎಂದು ಕೊಂಡು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಚಲಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಪಕರು ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಬಂದಿರಲೇ ಬೇಕೆನ್ನು ಸುತ್ತದೆ. ಬಂಡವಾಲಿಗರನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಇದೂ ಒಂದು ಸಾಧನವಾ ದಂತಾಯಿತು ಗಾಂಧಿಯವರ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಚಿತ್ರ

ತಯಾರಿಸಿ ರೊಕ್ಕ ಸುಲಿದವ ಸುಲಿದೇ ಸುಲಿದ ಈಗ ಇದು ಅದರ
ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕರಣ ಹದ್ದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೆಣ ಬಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದ
ಎಂಬಂತೆ ಈ ಬಂಡವಾಲಿಗರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಜನಮನವಂಚನಯ
ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸರಕಾರ ತೆರೆಯುತ್ತಲೇ ಇರು
ತ್ತದೆ! ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಸರಸರ ಅಂತ ಮುಗಿಸಿ ಅಧ್ಯಾಯ
ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು ಎನ್ನಿಸಬಾರದಾಗಿತ್ತೇ? ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಸರಕಾರ ಘಟೋತ್ಕಚನ ಮಾಯಾಬಜಾರ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವುದೇನು?

ಗಾರುಡುಗನು ನಾನಾದುವ ವುಂಗಿಗೆ

ಬಾರದ ಹಾವುಂಟೇ ?

ಸಾರಾಸಾರ ವಿಚಾರವ ಮರಸುವ

ಸ್ವರ ಬೇರೊಂದುಟೇ ?

ಪಂಚಾಂಗವ ತೋರಿಸುವ ಸಿನೆಮಾ

ತಾರೆಗೆ ಸೋಲುಂಟೇ ?

ಪಂಚಪ್ರಾಣಗಳನ್ನೂ ಕೊಂಬ ಕು-

ಬೇರನಿಗಿದುರುಂಟೆ ?

ಹೊಟ್ಟೆಯ ದುಳ್ಳುರಿ ಮರೆಯಲು ಎರಡೇ

ಎರಡು ಉಪಾಯಗಳು

ಮುಟ್ಟದೆ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯವ ಸೆಳೆಯುವ ನಾಟಕ,

ಮತ್ತಡವಿಯ ಬಾಳು !

ನೀತಿಯನಾವುದು ಘಾತಿಸುವುದೋ ಆ

ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯೆಯೆ ಚಂದ !

ನೀತಿಯಬಣ್ಣಿಸಿ ಬೇಕೆಯ ಬೇಯಿಸಿ

ಕೊಳ್ಳದ ನರ ಮಂದ !

ಸೀರೆಗೆ ಸಾವಿರ ಕುಬಸಕೆ ಕೋಟಿ, ಹೈ-

ದಂತಗುಡೆಯಲ್ಲಿ

ತೋರಿಯು ತೋರದೆ ಗಲಿಬಿಲಿಯಾಡುವ

ಪ್ರೇಮಕೆರಡು ಬಿಲ್ಲಿ !

ಸರಕಾರದ ದೌಲತ್ತಿಗೆ ಕೋರ್ಟಿನ

ಅಬ್ಬರವೇ ಸಾಕು—

ತರಕಾರಿಯ ಸತಿಗೊಯ್ದಿಯಲು ದು-

ಡ್ಡಿರದವಗದೆ ಬೇಕು !

ೞ

ೞ

ೞ

ೞ

ಅಮೇರಿಕದ ಗಂಡಸರಿಗೆ ರಶಿಯದ ಗ್ರಾಮಿಕೋ ಅವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ ಆದರೆ ಹೆಂಗಸರು ಅವರ ಗಂಡುತನವನ್ನು ನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಇದರಿಂದ ಒಬ್ಬ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ—ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ನಾಳೆ ಹೆಂಗನೊಬ್ಬಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷೆಯಾದರೆ ಅಮೇರಿಕ ಮತ್ತು ರಶಿಯಗಳಲ್ಲಿಯ ವೈಷಮ್ಯ ಹೋಗಿ ಸ್ನೇಹ ಬೆಳೆಯಬಹುದು—ಎಂದು ಭೀಷ್ಮ ಎನ್ನಬೇಕಲ್ಲವೇ ಈ ಸಲಹೆಗೆ ? ಕೆಲವು ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರು ಕೃಪಣರೂ ದಯಾಹೀನರೂ ವ್ಯಾಪಾರಿಬುದ್ಧಿಯವರೂ ಇದ್ದರೆ, ಹೆಂಗಸರು ಉದಾರಿಗಳೂ ದಯಾವಂತಿಯರೂ ಧಾರ್ಮಿಕಬುದ್ಧಿಯವರೂ ಇರುವುದು ಉಂಟು ಇದು ಆಯಾ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕರ್ಮವಿಭಜನೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಅವರ ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ನಡತೆಗಳು ಬಹುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವಿರುದ್ಧರೂಪಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದ್ದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರು ದುಡ್ಡನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಯಂತ್ರಗಳೂ ಕಲಹಸ್ತ್ರಿಯರೂ ಹೆಣ್ಣು ನಾಳುಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಹೆಂಗಸರು ಗಂಡನಿಂದ ದುಡ್ಡು ಕಸಿದುಕೊಂಬವರೂ, ನಿರುಪಯೋಗಿಗಳೂ, ಶೀಲ ಭ್ರಷ್ಟರೂ, ಗುರಿಯಿಲ್ಲದವರೂ, ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಜನರಲ್ಲಿ ಸೋಮಾರಿತನ, ಸುಖಲೋಲುಪತೆ ಹೆಚ್ಚಾದುದೇ ಕಾರಣ. ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯದಿಂದ ಅವರೊಳಗೇ ಹೆಂಗಸರು ಉತ್ತಮ ಎನ್ನುವಂತಿದೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಹೇಗೇ ಆಗಲಿ ಒಂದುಸಲ ನೋಡುವುದು ಉತ್ತಮವಲ್ಲವೇ ?

ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಾಗಬಯಸಿ

ಆದಳೋ—ಎರಡು ತಾನ್ಮವಾಗಿ;

ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಾಳ್ಳಿಗೆಳಸಿ

ಹೋದನೋ-ಹೆಣ್ಣೆಗೂ ಹೀನವಾಗಿ !
 ಹೆಂಗಲಸ ಮಾಡಹೋಗಿ
 ಗಂಡು ತಾ-ಎರಡನ್ನು ಮಾಡದಾದ,
 ಗಂಡುಗೈಮೆಯಲಿ ನುಗ್ಗಿ
 ಹೆಣ್ಣು ತಾ-ಮಾಡಲೋ ತನ್ನದನ್ನೂ !
 ಬಾಲದಂತಾಗ ಹೋಗಿ
 ನಾಯಿ ನಾ-ಯಾಗಿಯೂ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ,
 ಬಾಲ ನಾಯಾಗ ಹೋಗಿ
 ಬಾಲ ತಾ-ನಾಗಿಯೂ ಬಾಳಲಿಲ್ಲ !
 ಕಣ್ಣು ಕೈಯಾಗಲೆಳಸಿ
 ಕಾಣಲೂ-ಇಲ್ಲ, ಕೈ ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ,
 ಕೈಯು ಕಣ್ಣಾಗ ಹೋಗಿ
 ಹಿಡಿಯಲೂ-ಇಲ್ಲ ಕಂಗಾಣಲಿಲ್ಲ !
 ನರ ದೇವನಾಗಬಯಸಿ
 ದೇವನೂ-ಅಲ್ಲ ನರನಲ್ಲವಾದ,
 ದೇವ ನರನಾಗಲೆಳಸಿ
 ದೇವನೂ-ಅಲ್ಲ ನರನಲ್ಲವಾದ !
 ಕವಿ ಕತೆಯ ಬರೆಯ ಹೋಗಿ
 ಕಾವ್ಯವೂ-ಅಲ್ಲ, ಕತೆಯಲ್ಲವಾಯ್ತು '
 ಹುಲಿ ಹಲ್ಲುಗಳೆದುಕೊಂಡು
 ಹಸುವನೂ-ಹುಲ್ಲನೂ ತಿನ್ನದಾಯ್ತು !
 ಬಾಲ ತಲೆಯಾಗದೆಂದೂ
 ತಲೆ ಬಾಲ-ವಾಗದೋ ಆಗದೆಂದೂ,
 ಕಾಲು ಮೇಲಾಗಿ ಫಡೆಯಿ
 ಮೇಲು ಕೆಳ-ಗಾಗದೋ ಆಗದೆಂದೂ !

ಹಂದುಗ್ಗಾನಕ್ಕಿಂದು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭೇತಿಯ ಭೂತ ಬಡಿದು ಕೊಂಡಿದೆ ಒಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಹೋದರೆ ಜ್ವರ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿತ್ತಂತೆ ಆಗ ಅವನು ಸರಕಾರೀ ನೌಕರನಾದುದರಿಂದ ವರ್ಗವಾದಾಗ ಹೋಗಲೇಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು ಹೋಗುವ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮನೆಯ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ ರಾತ್ರಿಯೇ ಜ್ವರ ಬಂದಿತು. ನೆಹರೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇಂಥದೇ ಜ್ವರ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ ಇರದಿದ್ದರೆ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ನಿಜಾಮನ ದೂತರ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಯಾರಾದರೂ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಿದ್ದರೇ? ಅವನಿಗೇನು? ಬಂದರೆ ಬೆಟ್ಟ, ಹೋದರೆ ಎಂಬಂತಿದೆ ಉಳಿದರೆ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ, ಹೋದರೆ ಒಕ್ಕೂಟದೊಡನೆ ಸೇರ್ಪಡೆ-ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಅವನಿಗೇನು ಮಹಾನಷ್ಟ? ನೋಡೋಣ ಅದಷ್ಟು ಕಾಟಕೊಟ್ಟು ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಅವನಿಗೆ ಅವನ ಪದವಿಯೇ ಮುಖ್ಯ ಅವನ ಪ್ರಜೆಗಳು ವಿಧರ್ಮಿಯರು ಹಿಂದಿ ಒಕ್ಕೂಟ ವಿಧರ್ಮಿಯರದು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ನಷ್ಟವಾದರೂ ಅವರಿಗೇನೂ ನಷ್ಟವಿಲ್ಲ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಸುರೀತ್ಯಸ್ತಿಯೇ! ಮಾಂಕ್ಸನ್ ಸಾಹೇಬನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಕೊಟ್ಟು 'ತಮ್ಮಾ ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವ ಎಲ್ಲ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಕೊಳ್ಳು' ಎಂದು ತಣ್ಣಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾನೆ ರಜಾಕಾರರು ಬೇಟೆಗಾರ ನಾಯಿಗಳಂತೆ ನಿಜಾಮನ ವಿರುದ್ಧ ಸಂತ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬೊಗಳ ಕಚ್ಚಿ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಅವನಿಗೊಂದು ಮೋಜು ಹಿಂದಿ ಸರಕಾರ ಉಗುಳದರೆ ತುಪ್ಪ ಕೆಡುತ್ತದೆ, ನುಂಗಿದರೆ ಗಂಟಲು ಸುಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ತನ್ನ ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲೇ ತಾನು ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದೆ! ಅಯ್ಯೋ ಫಜೀತಿಯೇ! ಇದಕ್ಕೆ ನಗಬೇಕೋ ಅಳಬೇಕೋ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಸ್ವಯಂ ಮಹೇಶ, ಮಾವ ನಗೇಶ, ಗೆಲೆಯ ಧನೇಶ, ಮಗ ಗಣೇಶ, ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಶಿವ ಭಿಕ್ಷು ಬೇಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮಕಪಾಲ ಹಿಡಿದಾಗ ದಿಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಕತೆ ಇಂಥದೇ!

ಹೋತನ ಕೊಠಳಲಿ ಮೊಲೆಯುಂಟು,

ಹಿಂಡಲು ಕಾಲಿಲ್ಲ,

ಕೋತಿಯ ತಲೆಯಲಿ ಮುದುಳುಂಟು
 ಅದರೆ ಮತಿಯಿಲ್ಲ
 ಕುರ್ಚಿಗೆ ಕಾಲ್ಕುಳು ನಾಲ್ಕುಂಟು.
 ನಡೆಯಲು ಬರದಲ್ಲ,
 ಕನ್ನಡಿಯೊಳಗಡೆ ಗಂಟುಂಟು
 ತೆಗೆಯಲು ಬರದಲ್ಲ,
 ಚಂದ್ರಾನನೆ ಮನೆಯೊಳಗಿದ್ದಾ
 ಕತ್ತಲು ಹರಿದಿಲ್ಲ,
 ಹೇಡಿಗೆ ಕೈಯಲಿ ಕೋಲಿದ್ದಾ
 ಹೊಡೆಯಲು ಬರದಲ್ಲ!
 ರೇಶನ್ ಕಾಲದಿ ದುಡ್ಡಿದ್ದಾ
 ಕೊಳ್ಳಲು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ,
 ಹಿಂದುಸ್ತಾನಕೆ ಬಲವಿದ್ದಾ
 ಹಗೆಯನು ಸೋಲಿಸಲೆಡೆಯಿಲ್ಲ!
 ಕೈಹಿಡಿದಾಕೆಗೆ ಒಲವಿದ್ದಾ
 ಒಲಿಸಲು ಬಲವಿಲ್ಲ,
 ಒಲಿದವನಿಗೆ ಹೆದ್ದ ಲೆಯಿದ್ದಾ
 ಕಲಿಸುವ ಭಾಗ್ಯವೆ ಇಲ್ಲಲ್ಲ!

ತಿ

ತಿ

ತಿ

ತಿ

ಸಂಯುಕ್ತರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಘದಿಂದ ಸದಿಚ್ಛಾ ಮಂಡಲವೊಂದು ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ
 ಬಂದಿದೆ. ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಹಿಂದುಸ್ತಾನಗಳೆರಡೂ ಅದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು
 ಎಂದೋ ವಿರೋಧಿಸಿವೆ ಆದರೂ ಮೀಸೆ ಹೊಕ್ಕರೆ ಸಾಕೆಂಬ ಬೆಕ್ಕಿನಂತೆ
 ಆ ಮಂದಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಿವಾರೆ ಕಾಶ್ಮೀರವನ್ನು ಎರಡು ಮಾಡಿ
 ನ್ಯಾಯದಾನ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಜುಬ್ಬ ಹೊಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದೇ ಈ
 ಕಂಕನರಿಗಳ ಆಂತರ್ಯ ಅದರೆ ನೆಹರು ಸರಕಾರ ಕಾಶ್ಮೀರದ ವಿಷಯ
 ವಲ್ಲೇನೋ ಗಟ್ಟಿಹಿಡಿದು ಕುಳಿತಿದೆ ಆ ಗಟ್ಟಿತನ ಮತಗಣನೆಯಲ್ಲಿ
 ಪಾರಿಹೋದಿತೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆ ಇನ್ನೂ ಪೂರ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಮತಗಣನೆ

ಯಂಬುದು ದಿಲ್ಲ ಸರಕಾರ ತನಗೆ ತಾನೇ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಕೋಳಿ ವೃತ್ತಿ
ನೀತಿ ರಾಜನೀತಿಗಳು ಒಂದೇ ಎಂದು ಗಾಂಧಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಲಿಕೊಟ್ಟು
ಕೊಂಡರು ನೆಹರು ಆದೇ ಜಾತಿಯ ಮನುಷ್ಯ ಏನು ಮಾಡಲಿರುವ
ರೆಂಬುದು ಸಂಶಯಾಸ್ಪದ ವೃತ್ತಿಯಾದ ಸೀತೆಗೋಸ್ಕರ ರಾನುನು
ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಾರಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ ನೆಹರು ತನ್ನ ಇಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ
ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಸುರಿದಿದ್ದಾರೆ, ಸೈನ್ಯ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಉಳಿದರೆ
ಮರ್ಯಾದೆ ಉಳಿದ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೋದ ಹಾಗೆಯೇ ಕಡೆಗೂ
ಹೀಗಂದರು ಯಾರೋ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ಸೀತೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಂತೆ ಕೈಗೆ ಬಂದ
ಕಾಶ್ಮೀರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವರೋ ಏನೋ- ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯ ?

ಉದಾತ್ತಚರಿತರು ನಾಯಕರಾದರೆ

ಉದಾರನೀತಿಯ ಹಿಡಿಯುವರು

ಅವರನ್ನು ವಲಂಬಿಸಿದವರೆಲ್ಲರು

ಹೆದ್ದಾರಿಯಲೇ ಬೀಳುವರು !

ಹಸುವಿನಂತೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಹಾಲಿತ್ತರೆ

ಯಂತ್ರಗಳನ್ನೇ ಹಚ್ಚುವರು,

ಹುಚ್ಚರಂತೆ ಹೋಯೆಂದರೆ ಹೊದ್ದಿಹ

ಹಚ್ಚಡಕೇ ಕೈಹಚ್ಚುವರು !

ಪ್ರೀತಿಯ ಹುಡುಗನು ಪ್ರೀತಿಸಿದರೆ ಅದು

ಹುಚ್ಚೆನ್ನುವಳಂದಿನ ಹುಡುಗ,

ಘಾತಿಸುವವರೇ ಘನವಂತರಲಾ,

ಸಮಿಸುವಳಂಥವರಿಗೆ ನಡುಗಿ !

ಹೆಣವಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹದ್ದೆಯ್ದರುವುದು,

ರಣವಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ರಣಮಾರಿ,

ಹಣವಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಡಗಿಯರೆಲ್ಲರು

ಬರುವರಿದೇ ನಿತ್ಯದ ದಾರಿ !

ಹಾರುವುದೆಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕಿಯು ಎಂದೇ

ತಿಳುವನು ಕೋವಿಯ ಹಿಡಿದಾತ,

ಹಿಂದುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೇಡಿಗಳೆಂಬನು
 ವಾಕಿಸ್ತಾನಕೆ ನಡೆದಾತ !
 ಅಯ್ಯೋ ಎಂದವಗಾರೇ ತಿಂಗಳು,
 ಎಲ್ಲರು ಆತನ ಕೊಲ್ಲುವರು,
 ಹುಯ್ಯೋ ಎಂದರಚುವ ಕೇಡಿಗಳಿಗೆ
 ಎಲ್ಲರು ನೆರವನ್ನೀಯುವರು !
 ವಿಸಾಸೆಯ ಸುಟ್ಟರೆ ಬೆಕ್ಕನು ಗೆಲಬಹು
 ಪಾಸೆಯ ಸುಟ್ಟರೆ ಬಂಧನವ,
 ಯಜಮಾನನ ಬಗ್ಗಿಸಿದರೆ ಬಗ್ಗಿಸ
 ಬಹುದಾತನ ಬಳಗದ ಬಲವ !

೨

೩

೪

೫

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರ ಏಳಿಗೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಮಾತು ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ ಇದು ರಾಜಕೀಯವಲ್ಲ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ದೇಶಬಲ, ಕಾಯದೆ ಬಲಗಳಿಂದ ಪಡೆದಂತೆ ಇದನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ಕಲವರ ತೀರ್ಮಾನ ಯಿದೆ ಅದರಿಂದಲೇ ಹೆಂಗಸರಿಂದು ಅರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಮಾಡಲು (ನೌಕರಿ ಚಾಕರಿ ಹುಡುಕಲು—ಗಂಡನ ದಾಸ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಅನ್ಯದಾಸ್ಯವೇ ಲೇಸೆಂದು) ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ ಅಧಿಕಾರಲಾಲಸೆಯಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರೂ ನೌಕರಿ ಮಾಡಲು ಹತ್ತಿ ವ್ಯಾಪಾರ, ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಡಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಲು ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಕಾಲಗುಣವೋ ನಿಂದ ನೆಲದ ಗುಣವೋ ಎಂದು ನನ್ನ ಬಡಶಿಷ್ಯ ಸಂಗಮ್ ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ ಏನನ್ನ ಬೇಕು ಇದು ಕಾಲಗುಣವೂ ಅಲ್ಲ, ನೆಲದ ಗುಣವೂ ಅಲ್ಲ ಮೆದುಳಿನಗುಣ! ದಾಸ್ಯವಿರುವುದು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸಿಗೆ, ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ. ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ. ಒಬ್ಬಳಿಗೆ ರೂಪದಾಸ್ಯ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಧನದಾಸ್ಯ ಈ ದಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಆಳಾಗಿ ಆವರಣ ಮತ್ತೊಂದು ಗುರುತರ ದಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈಯೊಡ್ಡಿ ಖಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಧಿಕಾರದಾಸ್ಯ ಅದು ಅದಕ್ಕೇ ನಮ್ಮ ಸಂಗನ ಬಸವನೆಂದ—

ಅನೆಬೇಕು ಎಂದು ಬಯಸಿ
 ಹಾರುವಯ್ಯ ದಾನ ಹಿಡಿದ,
 ಸಾಕಲಾರದಾಗಿ ರಾಜ
 ಭಟರಿಗಿತ್ತು ಕಳೆದುಕೊಂಡ !
 ನಾಯಿಬೇಕು ಎಂದು ಭಟ್ಟ
 ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಸಾಕಹೋದ
 ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಬಂದಮೇಲೆ
 ತೋರಬಂತು ತನ್ನ ಲೀಲೆ !
 ಬೆಕ್ಕು ನಾಯ ಹಾಗೆ ಕೂಗಿ
 ಹಿಂಡುತಪ್ಪಿ ಸೊರಗಿತು,
 ವಾಯಿಗಳಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು
 ಸಾವವರೆಗೆ ಕೊರಗಿತು !
 ನಾಯಿ ಬೆಕ್ಕಿನಾಟವಾಡಿ
 ನಾಯೆ ಅಲ್ಲವಾಯಿತು,
 ಬೆಕ್ಕು ಪರಚಿದಾಗ ನೊಂದು
 ಅತ್ತು ಸತ್ತುಹೋಯಿತು !
 ಹಲ್ಲುಬಿಡುವ ಹುಡುಗ ಚಿಂದ-
 ವೆಂದು ಮದುವೆಯಾದ ಹುಡುಗ
 ಸಾವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ
 ಹಲ್ಲುಬಿಡಲು ನೊಂದಳು,
 ತಾನು ಹುಚ್ಚಿಯಾದಳು !
 ಎದೆಯ ನೀಡಿ ತಿರುಗುವಂಥ
 ಹುಡುಗಿ ಚಿಂದವೆಂದ ಹುಡುಗ,
 ಸಾಯುವಾಗ ಕೂಡ ಗಂಡ,
 ಎದೆಯ ಚಾಚಿ ನಿಲ್ಲಲು-
 ಬೇಗ ಸಾವೆನೊಂದನು !
 ಕಾಲ ಮೇಲೆ ಕಾಲುಹಾಕಿ

158

159

ಕುಳಿತ ಸೆಟ್ಟಿಗೆ
ಮಾಲು ಉಳಿಯೆ ರೊಕ್ಕವಿಲ್ಲ-
ವಾಯ್ತು ಹಿಟ್ಟಿಗೆ !
ಬಾಲ ಬೇಡವೆಂದ ಮಂಗಳ
ಬಾಳಲಾರದು,
ಮೀಸೆ ಬೇಡವೆಂದ ಗಂಡು
ಆಳಲಾರದು !

ಅ

ಅ

ಅ

ಅ

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ—ಎಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರೂ ಇಲ್ಲ, ಮಾತು
ಎನಪಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಅಂದರೆ? ಅಂತ ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವವರು
ಬಹಳ ಜನ ಸಿಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಅಪಪ್ರಚಾರ, ಡಿಗ್ರಿದಾನ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನ
ಪ್ರಸರಣ, ರೇಡಿಯೋ ಪ್ರಚಾರ, ಭಾಷಣಾಂಶಧ ಪ್ರಯೋಗ—ಇತ್ಯಾದಿ
ಗಳಿಂದ ದಡ್ಡರನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಹುಚ್ಚೊಂದು
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹರಡಿಹೋಗಿದೆ ಹುಚ್ಚೆಂದ ಕೂಡಲೆ ಯಾರೂ ಸಿಟ್ಟಿಗೆಳ
ಕೂಡದು—ಶಿಷ್ಯರೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ ಗುಣ
ಶೀಲರೂಪಣ ಎಂದು ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಡಲಾಗಿರುವುದನ್ನು
ಬಲ್ಲವರು, ಅದು ಪುಸ್ತಕಗಳಿಂದ ಕಲಿವ ಜ್ಞಾನವಲ್ಲ, ಸತ್ಸಹವಾಸದಿಂದ
ಗಳಿಸಿಕೊಂಬ ಒಂದು ಮಾಧುರ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರರೇ? ಗುರುವಿ
ನಂತೆ ಶಿಷ್ಯ, ಶಿಷ್ಯನ ಅವು ಇಲ್ಲವೆ ಸರಕಾರ ಕೊಡುವ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು
ಮಾರ್ಗದಿಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಗುರು ಇರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಿರುವಂತೆ
ತದನುಗುಣವಾಗಿ ಗುರು ತೋರುವ ವಿದ್ಯೆ, ಶಿಷ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಬ ಜ್ಞಾನ
ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿಯುವುವು.

ಹಾಸಿಗ ಕೊಸರಿಗೆ ಕುರುಡಕ್ಷರಗಳ

ಕಲಿಸುವನು-ಗುರು-ನಲಿಸುವನು !

ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದೇಳದ ಹೆಮ್ಮಕ್ಕಳ

ಒಲಿಸುವನು-ಬಾಯ್-ಸಲಿಸುವನು !

ರಾಮಾ ಚಾಪೆಯ ಹಾಕೆಂದರಾಗಿ

ಕಲಿಯುವುದು-ಕಲಿತುಲಿಯುವುದು !

ಗ್ರಾಮೋಫೋನಿನ ಹಾಗೆ ಮಕ್ಕಳು

ಹಾಡುವರು-ಕುಣಿ-ದಾಡುವರು !

||೨||

ಕಲಿಯುಗದಲಿ ಬಲ್ಲಲಿಯೆ ಕಲಿತನ,

ಬೋಗಳುವುದೇ-ನಿಜ ಹೂಗಳುವುದು !

ಇಲಿಯೇ ಹುಲಿಯೆಂದೆಂಬುದು ಕೋರವು,

ಕಾಲುತಲೆ-ತಲೆ-ಕಾಲಹುದು !

||೩||

ಮಾನಸ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ನಗುವುದಕಳು

ಎನ್ನುವರು-ತಲೆ-ತಿನ್ನುವರು,

ತೋರಿಸಿ ಬಣ್ಣವ ತೋಗಲಿನ ತಿಣ್ಣವ

ಸೂಳೆಯರು-ಹಣ-ಕೇಳುವರು !

||೪||

ಸಾಕ್ಷರ ರಾಕ್ಷಸರಾಟಂ ಬಾಂಬನು

ಎಸೆಯುವರು-ಹಲ್-ಮಸೆಯವರು !

ಪ್ರಾಕ್ಷರಸವೇ ನವರಸವೆಂದದೊ

ಕುಡಿಯುವರು-ಮೇಣ್-ಮಡಿಯುವರು

||೫||

ಬಟ್ಟೆಯನೆಯುವ ಬಟ್ಟೆಯಹಿಡಿಯುವ

ತಾರೆಯರೇ-ಗಂ-ಭೀರೆಯರು !

ಮತ್ತವರಿಂದಲೆ ಕಣ ಗಳಿಸುವ ನರ

ಲಕ್ಷ್ಮೀಧರ-ಸ-ನ್ಮಾನ್ಯವರ !

ಅ ಏ ಹ ಏ

ನನ್ನ ಗುರುಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಒಂದು ಸಲ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಹೇಳಿದನಂತೆ-“ನನಗೆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಎರಡು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಾಠ ತೋಷಕ ಸಿಕ್ಕಿದೆ, ಒಂದನೆಯದು ನನ್ನ ಅದ್ಭುತವಾದ ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿ, ಎರಡನೆಯದು ಯಾವುದೆಂಬುದು ನೆನಪೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು. ಹೀಗಾಯಿತು ನಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗನ ಹೆಂಡತಿಯ ಕತೆ. ಹೆಂಡತಿ ತವರು ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಕಾಗದ ಬರೆದನಂತೆ-“ನೀನು ಓದುಬರಹ ಚನ್ನಾಗಿ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ವಚನಕೊಡು; ಮುಂದಿನ

ಕಾಗದದ ಜೊತೆಗೆ ಗದ್ಯ ಪ್ರಬಂಧವೊಂದನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸು' ಎಂಪು-
ನುರುಟಪ್ಪಾಲಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂತು—'ನೀನು ಹೇಳಿದಂತೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇ-
ನೆಂದು ಭಾಷೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಆ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಬರಿಯ ಭಾಷೆ
ಯಲ್ಲದೆ ಪ್ರಬಂಧವೇ ಅದರ ಜೊತೆಗಿರಲಿಲ್ಲ !

ಭಾಷೆಕೊಡುವುದೇ ಭಾಷೆ ಮುರಿಯಲಿಕೆ

ಬೆಳೆಯು ಅಳಿಯುವುದಕೆ |

ಶಾಸನಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದೇ ತಕೆ ?

ಮುರಿದು ಹಾಕುವುದಕೆ ||

ಬೇಲಿಹಾಕುವುದು ದನವು ದಾಟಲಿಕೆ,

ಬೀಜ ಹುಳಕೆ ತಿನಲು |

ಮದುವೆಯಾಗುವುದು ಜಗಳವಾಡಲಿಕೆ,

ಮಾನ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ||

ಬಟ್ಟೆಹಾಕುವುದು ಜನವಮೋಹಿಸಲು,

ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸುವುದು |

ಮೋಸ ಹೊಂದದವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಲು

ಶಕ್ತಿ ಪಡೆಯಲಹುದು ||

ೞ

ೞ

ೞ

ೞ

ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಅಂತ ಒಂದಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲು ನೂರಾರು ಧರ್ಮಸೂತ್ರಗಳಿವೆ. ಅದರೆ ಪತಿತರನ್ನೇ ಪುನರುದ್ಧಾರ ಮಾಡಿ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಸ್ವಸ್ಥಾನ ಕೊಡಲು ಯಾವ ಅನುಕೂಲ ಸೂತ್ರವೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ ಇದಿರಿಗೆಳೆದ. ಅದೇಕೆ ಬಂತೆಂದರೆ, ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಧರ್ಮಾಂಧರು ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಎಂದುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಗಳೇನು ಕಡಿಮೆ ಧರ್ಮಾಂಧರೇನು, ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಆಪಹೃತಳಾದ ಕನ್ಯೆಯೊಬ್ಬಳನ್ನು, ಅವಳ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ಪುನಃ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಮಹೋಬ್ಬ ಕೊಟ್ಟ. ಧರ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು, ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು, ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧವನ್ನು, ಕರುಣನ್ನು, ಕರುಣವನ್ನು, ಕೊಲ್ಲಬಹುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯನ್ನೇ ಬೇಕೋ-

ಧರ್ಮದಾಸ್ಯ, ಸಮಾಜದ ಅಂಜಿಕೆ ಸ್ವಾರ್ಥ ಎನ್ನ ಬೇಕೋ? ಸ್ವರಕ್ಷಣೆ ಪ್ರಾಣಿ ಸಹಜಧರ್ಮ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಜೀವನಕ್ಕಿಂತ ಎತ್ತರ ಹೋಗಲಾರದವನಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಮನುಷ್ಯತ್ವವಿದೆಯೆನ್ನಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು ಬೇರೆ ಗತಿಯೇ ಇಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಶರಣ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ—ಧರ್ಮದಾಸರ ದಂಡು, ಇಂದು ಜಾಡ್ಯದ ತಂಡು, ಕತ್ತರಿಸಿ ಕಡೆಗಂಡು, ಹುಟ್ಟಿಸೈ ಹೊಸದೊಂದು—ಎಂದು ಆ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಅಲಿಂಗಿಸಿದ ಧರ್ಮಪರಾಯಣತೆ ಹಳಸಿದ ವನಕಾರವೆಂದು ಹೇಳಿದ ನಮ್ಮ ಗುರುಬಸವನ ಮಾತು ಸುಳ್ಳೆನ್ನಲಾದೀತೆ? ಗುರು ಹೇಳಿದ

ಅನ್ನ ಅನ್ನವಲ್ಲ ತಂಗುಳಾದಮೇಲೆ,
ಬೊಮ್ಮ ಬೊಮ್ಮನಲ್ಲ ಹುಟ್ಟಿಬಂದಮೇಲೆ,
ನಲ್ಲೆ ನಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಪರನಿಗೊಲಿದಮೇಲೆ,
ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣವಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಾದಮೇಲೆ !

ನಾಯಿಮುಟ್ಟಿದಂಥ ಮಡಕೆ ಶುದ್ಧವೇನು ?
ಸಾಯುವಂತೆ ಹೊಡೆದ ಗಂಡ ಕರುಣೆಯೇನು ?
ಪರರಿಗಂಜಿ ಮಗಳ ಬಿಸುಡೆ ಧರ್ಮವೇನು ?
ಸರಿಯರಲು ದೂರದೂಡೆ ಪ್ರೀತಿಯೇನು ?

ಸೆರಗನೆತ್ತಿನಡೆವ ಹೆಣ್ಣು ಗರತಿಯೇನು ?
ಕಂಡಹೆಣ್ಣು ಕಾಮಿಸುವವ ಗಂಡನೇನು ?
ಪತಿತರನ್ನು ತುಳುವ ಹೃದಯ ಹೃದಯವೇನು ?
ಕತೆಯಕೇಳಿ ಮರೆವ ಬುದ್ಧಿ ಬುದ್ಧಿಯೇನು ?

ತಾನೆ ಜಾಣನೆಂಬ ತರುಣ ದೆಡ್ಡ ಮಂಗಳ,
ತಾನೆ ಬೆಡಗಿಯುಂಬವಳಿಗೆ ಮಾನಭಂಗ !
ತಾನೆ ಶುದ್ಧ ಎಂಬ ಜಾತಿ ದಾಸ್ಯದಾಳು,
ತಾವಶಕ್ತರೆಂಬವರಿಗೆ ನಿತ್ಯಗೋಳು !

೪೨ ನೆಯ ಇಸವಿಯಾರಂಭದಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸವಂದರ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಯಾಸ, ಪ್ರಾಣಪ್ರಯಾಣವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು ಒಂದು ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಎಂಟಾಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪೋರ್ಟ್‌ರನೊಬ್ಬನು ನನ್ನನ್ನು ಗಂಟುಸಹಿತ ಗಾಡಿಯೊಳಗೆ ಒಗೆದು ಜಾಗಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ನಾನೆಂದೂ ಮರೆಯಲಾರ. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಒರಗುವ ಹಲಗೆಯ ಮೇಲ್ತುದಿ ಯಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಾಲಿನಿಂದ ನಿಂತೇ ೨೦೦ ಮೈಲುಗಳ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ನೆರ ವೇರಿಸಿದ್ದು ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯವಾಗಿದೆ ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ನೆರೆದ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಡಾಸಿ ನೆಡೆಗೆ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಕಿಟಕಿಯೊಳಗಿಂದ ಗಾಡಿ ನಿಂತಾಗ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಕನ್ನಡಕದ ಹರಳನ್ನು ತರಚಿಕೊಂಡದ್ದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ತ್ರಾಸವುಂಟಾಗಿ ವಸ್ತ್ರಮಾಲಿನ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸಂಗತಿಯೂ ಚಿತ್ರಲಿಖಿತವಾಗಿದೆ

ಇಂಥದೇ ಒಂದು ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ನಾನುಮಾಡಿದೆ ಮೂವತ್ತಾರು ಜನರು ಕೂಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಕೊರಡಿಯಲ್ಲಿ ಲಘು ಜನರು ಕುಳಿತಿದ್ದರು ಭರತ ಖಂಡದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ವೈವಿಧ್ಯದ ಒಂದು ತುಣುಕನ್ನೇ ಆಲ್ಲ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿತ್ತು ವೈಕುಂಠವಾಸಿಯಾದ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುಪರಮಾತ್ಮನು ದಶಾವ ತಾರಗಳಷ್ಟನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆ ಕೊರಡಿಯಲ್ಲಿಯ ಆ ಮನುಕುಲವು ಪಂಚಾ ಶೀತಿ ಅವತಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿತ್ತು. ಎಂಬತ್ತೈದು ಜನರದ್ದು ಎಂಬ ತೈದು ಅವತಾರ! ಮತ್ಸ್ಯಾವತಾರಿಯಾಥ ಒಂದು ಹುಡುಗಿ ನಾನು ಕುಳಿತ ಹಲಗೆಯ ಕೆಳಗೆ ನಿದ್ರಾಮುದ್ರಿತವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತು, ನನ್ನ ಕಾಲೆ ಲ್ಲಾದರೂ ತಡೆದ ಕೂಡಲೇ ಕೈಕಾಲು ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿ ಜೀವ ಚಿಹ್ನವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಪೂನಾಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ಒಬ್ಬ ಕೆ ಗಂಡನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ತಲೆಯಿರಿಸಿ ಎರಡು ಹಲಗೆಗಳ ನಡುವಣ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಂದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಕೂರ್ಮಯೋಗದಲ್ಲಿರು ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಜನಪದದ್ರಷ್ಟಾರರು ಕಲ್ಪಿಸಿಯೇ 'ನಿದ್ದೆಯ ಕೂಮ' ಎಂಬ ಬೈಗುಳವನ್ನು ಸೃಜಿಸಿರಬೇಕು! ಕಲ್ಪನಾ ವಿಲಾಸಿಗಳಿಗೆ ಆ ದೃಶ್ಯ ಬಹಳ ಶೃಂಗಾರ ರಸೋದ್ಗಾರಿಯಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ಶೃಂಗಾರಕವಿಗಳು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸುಖವನ್ನು ಕಾಣಲಾರದೆ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದುಃಖ

ವನ್ನು ತೋಡಿಕೊಂಡಿರಬಹುದಲ್ಲವೆ ?

ಒಂದು ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಸರಕ್ಕನೆ ಹತ್ತಿಬಂದ ಪಯಣಿಗನೊಬ್ಬನು ಒಂದು ಕಾಲನ್ನು ಒಳಗಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಒಳಗಿಡಲು ಜಾಗರಕ್ಕಾಗಿ ಒಳಗೆ ಕುಳಿತವನೊಡನೆ ವರಾಹದಂಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಹರಿಸಿ ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದನು ಕುಳಿತವನು ಎದ್ದರ ಜಾಗ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾದೀತೆಂಬ ಭಯದಿಂದ ಆರಡಿ ಉದ್ದದ ಶರೀರವನ್ನು ಮೂರಡಿಗಿಳಿಸಿ ವಾಮನರೂಪಿಯಾಗಿ ಬಾಗಿಲ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಗೂಟೆ ಬಡಿದಂತೆ ತನ್ನ ಶರೀರಾಧೋಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಹಾರಾಯನು ಹಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ಟ್ರಂಕಿಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ತಾನು ನಿಂತು ಕೈಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದಿಕ್ಕಿನ ಮೇಲೆ ಹಲಗೆಯ ಮಟ್ಟ ಮೀರಿ ತಲೆಯನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದನು ಕಿಟಕಿಯೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿದ ಸುಗ್ರೀವಕುಲದವನೊಬ್ಬನು ನಿದ್ದೆ ಹೋಗಿದ್ದ ದುರ್ಗೀವನೊಬ್ಬನೊಡನೆ ಕದನಕ್ಕೆ ನಿಂತು ನಾರಸಿಂಹದೃಶ್ಯಕ್ಕೆಡೆಗೊಟ್ಟಿದ್ದನು ಒಬ್ಬ ಆಧುನಿಕ ಸೀತಾದೇವಿಯು ನುಸುಳಿ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಕಾಲುಗಳ ನಡುವೆ ಪೃಷ್ಠವನ್ನು ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತು ಹಿಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದವರ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ 'ನನ್ನ ಸೀರಿ ಸೆರಗ ಹಿಡಿದು ಜಗ್ಗಿ ತೀರಿ ಯಾಕೆ' ಎಂದು ರಾವಣತ್ವದ ಆರೋಪವನ್ನು ಮಾಡಿದಳು ಅದರ ಅವಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಮಾನರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಪಕ್ಕದಲ್ಲ ರಾಮನಿರಲಿಲ್ಲ ಇದ್ದ ಹನುಮಂತನೂ ನೆರವಿಗೆ ಬರದೆ 'ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಂತೋಳ್ಳಮ್ಮ, ಇಲಯ್ಯರು ನಿನ್ನಂಥ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿಯ ಸೆರಗ ಹಿಡೀಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಾರು?' ಎಂದು ಗದ್ದರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟನು! ಈ ಸೌನಾವತಾರಗಳ ನಡುವೆ ತಿರುಪತಿ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಕುಟುಂಬದ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ ಮುಂಡಿತಶಿರಸ್ಸುಗಳೂ ಆಳುವ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರಪುರೀಷವಿಸರ್ಜನಪರವಾದ ಅಪರಿಮಿತ ಸಂಖ್ಯೆ ಮಕ್ಕಳೂ ಸೇರಿ ಜಗತ್ತಿನ ವಿಶ್ವರೂಪ ದರ್ಶನವನ್ನೇ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಿದ್ದರು ನನಗಾಗ ಒಂದು ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಬಂದಿತು

ಪ್ರಜಾತಂತ್ರಗಣರಾಜ್ಯದ ತತ್ವವಿದನು ಕಂಡೆ-

ಜಾತ್ಯತೀತವಾಗಿರುವುದು ಮತದಾರರ ಮಂಡೆ!

ಮೂರನೆಯಾ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಜೀವಜಡಗಳೊಂದೆ

ಉದ್ಯಮ ಪೂರಯಿಕೆ ಮಂತ್ರಿಶಾಖೆಯ ಕಚೇರಿಯೆದುರು ಆ ಶಾಖೆಯ ಕಳತರಗತಿಯ ೩೦೦ ಜನ ನೌಕರರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದರ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮತಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸಿದರು. ಈ ನೌಕರರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಉದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಪೂರಯಿಕೆಗಳ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಮೆಹತಾಬರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಬೇರ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸದೆ ನೌಕರರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗದೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ೫೭ ಜನರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಇನ್ನು ೧೨೨ ಜನರಿಗೆ ನೋಟೀಸು ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದ ಜನರು ಸೀರ ಉಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನೂ ಬಾಡುಗ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನೂ ಕರೆದು ಕೆಲಸ ಕೇಳಿದರೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಏನೋ! ಏಕೆಂದರೆ ಜೀವನಾಂಶ ಬೇಡುವ ಗಂಡ ಮಕ್ಕಳ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯುವ ಜವಾಬುದಾರಿಯಿಲ್ಲದ (ಗಂಡಸಿನ ಆರ್ಥ ಶಕ್ತಿಯಿರುವ) ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಸಮಪಾಲು ಕೊಡಲು ಕಾಯದ ಕಾಯಿಸಲು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಹೊಂಚುಹಾಕಿದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿ. ಲ್ಲದೆ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಲು ಹಲಮಂತ್ರಿಗಳು ಡಾನ್ ಕ್ವಿಕ್ಸೋಟಿನ ಶೃಂಗಾರ ವೀರ ವಿಲಾಸದಿಂದ ಕಂಕಣ ಕಟ್ಟಿ ನಿಂತದ್ದು ಸುವಿದಿತವಿದೆ. ಇಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಯದೆಂಬುದೂ ಸರಕಾರದಿಂದಲೂ ಘಾಯಿದೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುವವರು ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಇದೇ ಇಂದು ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಮಸ್ಯಾಚಿಹ್ನೆ, ಎರಡನೆಯ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಕೂಡದೆಂಬ ಕಾಯದೆಯನ್ನು ಕೈಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ ಮೂಲೆಗೆಸೆಯಲೆಂದು ಒಬ್ಬ ಜವಾನಿಯ ಹೆಂಡತಿಯ ಅನುಮತಿಯುಂಟೆ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ವಿವಾಹವಿಚ್ಛೇದನವನ್ನು ಪಡೆದು ಬಳಿಕ ಅವಳನ್ನೇ ಮಗಳಾಗಿ ದತ್ತುಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಅಫೀಸಿಗೆ ನಡೆದನಂತೆ! ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಬೇಕವನು ಹೇಳಿ-- ಮೊದಲ ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳಾಗದಾಗ! ದತ್ತುಪುತ್ರನೆಂದಾದರೂ ಔರಸ ಪುತ್ರನ ಪಿತೃಭಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಯಾನೇ? ಅದರಿಂದಲೇ ಮಹಾಲಿಂಗ ರಾಯನವರಿಗೆ 'ದತ್ತುಪುತ್ರನಿಗೇತಕ್ಕೆ ಪಿತೃಭಕ್ತಿ' ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದು!

ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಿಯತಮೆಯರ ಮತ್ತು ಗೆಳತಿಯರ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಪ್ರೀಯರುದ್ಧಾರ ಮಾಡಹೊರಟ ಹುಂಬ, ವ್ಯಾಮೋಹಪರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳ ಉದರ ಪೋಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆ ನೌಕರರು ಹೊಂಚು ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಫಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ನಕ್ರನೀತಿಸಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದೆ

ಶಾಸನಗಳು ವಿರುದ್ಧವಾಗಲು

ಭಾಷಣದಿ ನಂದಿಸದಿರವುಗಳೆ

ಮೋಸವನು ಖಂಡಿಸಲು ಮಾಯಾವಿದ್ಯೆಯನು ಬಳಸು

ದೋಷವಿಲ್ಲದರಿಂದ ತಾಮಸ

ವಾಸಿಯಾಗಲು ತಾಮಸವ ತಾ

ಲೇಸು ವ್ಯವಹಾರಜ್ಞರಿಗೆ ಕಾಲತ್ರಯದೊಳೆಂದೂ

ೞ

ೞ

ೞ

ೞ

ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿಂದು ವಿದ್ಯಾನಂತರ ಮೋಗ್ರಾಮು, ಹಳ್ಳಿಗರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಹೆಂಗಸರ ಕೂಟ, ಮಕ್ಕಳ ಮಂಗಳ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಬಗೆಯ ಮೋಗ್ರಾಮುಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಒಬ್ಬರು ಕುರುಡರ ಕುಂಟರ, ಮೂಕರ, ಕಿವುಡರ ಮೋಗ್ರಾಮುಗಳನ್ನೇಕೆಡುವ ದಿಲ್ಲ? ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಬರಾಬರಿ. ನಾಳೆ ಹುಚ್ಚರಾಸ್ತ್ರತ್ರೆಯ ರೋಗಿಗಳು ಕೂಡ ತಾವು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪಡೆದವರಾದುದರಿಂದ ತಮಗಾಗಿ ಸ್ಪೇಶಲ್ ಮೋಗ್ರಾಂ ಇಡಿಸಲಿಲ್ಲವೇಕೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಪ್ರೀಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ದೊರೆತ ಮೇಲೆ ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಹುಚ್ಚರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೂ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗುವುದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂದರೆ ಸಾಚ್ಯಂಧ್ಯ ಇಂಥ ಸರಕಾರೀ

ಆಡಳಿತೆಯ ಮೋಗ್ರಾಮುಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಯಾಂಗಗಳ ಔಚಿತ್ಯ
ಗುಣಾದಿಗಳನ್ನೂ ಮೊದಲೇ ಉಹಿಸಿ ಭೋಜರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ
ಮರ್ಕಟ ಕವಿ ಬರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ

ಎಲ್ಲ ಜನರನ್ನು ಸಂತಯಿಸಲೆಳೆಸುವ ನೃಪತಿ
ಕಳ್ಳ ಕಪಟ, ಕಪೀಂದ್ರ, ಹುಚ್ಚುರೂಪಾಜೀವ
ಗೊಲ್ಲ, ಗಾವಿಲ, ಗದ್ದಲಿಗರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಂ
ಗಾಸಾ ನಮರ್ಯಾದೆಯ
ಸಲ್ಲಸಲೆಬೇಕು, ಮದ್ಯಪನಿಗೂ ಬಹುವಚನ
ಸೊಲ್ಲಿಸಲೆಬೇಕು, ಸರ್ವಸಮಾನತೆಯ ಕೊಟ್ಟ
ನಿಲ್ಲಿಸಲೆಬೇಕು ಸುಜನರ್ಕಳಂ ದುರ್ಜನರ ಸಾಲಿನಲಿ
ಸೂಡಿ ಹಿಡಿದು !

೪

೫

೬

೭

ಉರ ಮೇಲಿನ ಸಮಾಚಾರದೊಳಗೆ ಮರುಳುಸಿದ್ಧನ ಸ್ವಂತ
ಸಮಾಚಾರ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಬಿಸಿಲಬೇಗೆಗೆ ಒಳಲಿ
ಬೆಂಡಾಗಿ ಬಾಯ್ ಬತ್ತಿ ದಗೆ ಸುತ್ತಿ ಬಸವಳಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ
ಯಾವ ರಾಜಕಾರಣವೂ ಬೇಡಾಗಿ ಹೋಯಿತು ಮೊನ್ನಿನ ಸಭೆ ಸಪ್ಪೆ
ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಸುಂಟರ ಗಾಳಿ ಸುಯ್ಯೆಂದು ಸುಳಿಸುಳಿಯುತ್ತ
ದೂರಿಗರ ಕಣ್ಣಿನಗಳಿಗೆ ಧೂಳಿನ ಕದಲಾರತಿಯೆತ್ತುತ್ತಿತ್ತು ಧೂಳಿಸ್ನಾನ,
ಧೂಳಿಪಾನ ನಮಗೂ ಆಯಿತು Dust thou art and to dust
thou returnest—ನೀನು ಧೂಳು, ನಿನಗೆ ಧೂಳೇಗತಿ ಎಂಬ ಮಹಾ
ವಾಕ್ಯದ ಅರ್ಥದ ಸವಿ ನಮಗಾಯಿತು !

ಇಷ್ಟು ದಿನಗಳಾದರೂ ಸಿದ್ಧಪತ್ನಿ ಸಭಾಂಗಣಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿದ್ದಿಲ್ಲ.
ಅನಳತಪಸ್ಸು ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಬೇಸಿಗೆ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕವಿ
ವರ್ಣನಾ ಸಹಜವಾಗಿರುವುದು ಅವಳ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯಿತು--

“ ಕರೆದುವು ಸೀರುಡುಗಳ್ ಪೆರ್

ಮರೆಗಾಡೆಲೆಯಿಕ್ಕೆ ಕಳಲೆಬಿಳ್ಳು ವುತೊರೆಗಳ್

ಪರಿಗೆಟ್ಟುವು ಬೆಳ್ಳಿಯಲೊಳ್

ಸರಳಿಸಿದವು ನುರುನುರೀಚಿಕಾವಾಹಂಗಳ್

ಎಂಬಂತಿದ್ದ ಬೇಸಿಗೆ ಪಾಕಶಾಲೆಯೊಳಗೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಏಕಾಗ್ರ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಅನ್ನ ಬ್ರಹ್ಮದ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅವಳ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಭಂಗಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು ಆದುದರಿಂದ ಕೆರಳಿದ ಸಿಂಹಣಿಯಂತೆ ಆಕೆ ಸಭಾಂಗಣಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿ, ಈ ಬೇಸಿಗೆಯನ್ನು ಈಗಲೇ ಬಂಧಿಸಿ ಬಿಡಬೇಕು, ಎಂದು ಚಂಡವಾಣಿಯಿಂದ ಘೋಷಿಸಿಬಿಟ್ಟಳು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಭೆ ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಯಿತು !

ಸಾಲೆಯ ಹುಡುಗರು || ಬಿಡುವೆಂದು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಮರಳುತ್ತಿದ್ದರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಸಿನಿಮಾಟ್ರಾನ್‌ನ್ನು ಗುಣಗುಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಅಂಥ ಉರಿಬಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ! ಹರಯವೆಂದರೇ ಹಾಗೆ, ಹುಡುಗಾಟಕ್ಕೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿಸಿಲುಗಳೆಂಬುದುಂಟೇ? ಅದರೊಲ್ಲೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಿಯನೂ ಇದ್ದಂತೆ ತೋರಿತು ಏಕೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಏನೇನೋ ಓದುತ್ತಾ ಸಿ ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು ಸ್ವರಗಳನ್ನು ದುಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬನು ತನ್ನ ಕಂಕರವೆತ್ತಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಬಗ ಎದ್ದು ಕೇಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು

ಬೇಸಿಗೆ ! ಬಂತು ! ಬೇಸಿಗೆ || ಪ||

ಬೇಸಿಗೆ ಬಂತು ನಾಡಿಗೆ ! ಬಂತು ಕಾಡಿಗೆ

ಬಂತು ಬೀಡಿಗೆ ! ಬಂತು ಗೂಡಿಗೆ ! ಬೇಸಿಗೆ ಬಂತು

ಬೇಸಿಗೆ ಬಂತು ಜಗದೊಳಗೆ ! ಬಂತು ಜನದೊಳಗೆ

ಬಂತು ಮನೆಯೊಳಗೆ ! ಬಂತು ಮನದೊಳಗೆ.

ಕೆರೆಬತ್ತಿ ಹೋಯ್ತು ! ತೊರೆ ಬತ್ತಿ ಹೋಯ್ತು

ಹರೆಬತ್ತಿ ಹೋಯ್ತು ! ನರೆ ಸತ್ತು ಹೋಯ್ತು ಹಾಯ್.

ಹೇಸಿಗೆ ತಂತು ಊರಿಗೆ ! ನಮ್ಮ ಕೇರಿಗೆ

ನಿಮ್ಮ ಮಾರಿಗೆ ! ಕೆರೆಯ ನೀರಿಗೆ .

ಹೇಸಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಹಾಸಿಗೆ, ಕೊಳೆಯ ರಾಶಿಗೆ

ಬಟ್ಟೆ ಮಾಸುಗೆ ! ತಾಸು ತಾಸಿಗೆ. ..

ಬೇಸಿಗೆ ಬಂತು ಪ್ರೀತಿಗೆ | ಬಂತು ನೀತಿಗೆ
ಸಭ್ಯ ರೀತಿಗೆ | ನಮ್ಮ ಖ್ಯಾತಿಗೆ

6

೪

೫

೫

ನಮ್ಮ ಸರಕಾರಗಳ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳೆಂದು ಅಘಟಿತ ಘಟನಾ ನೂತನ ಬ್ರಹ್ಮಗಳಾಗಿವೆ, ಖುಶಿಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಖುಶಿಬಂದ ಮಸೂದೆ ಯನ್ನು ಖುಶಿಬಂದಷ್ಟು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದುತ್ತವೆ ಮದ್ರಾಸು ಸರಕಾರದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಹಿಂದುಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ ಕಂದ ಅವನಿಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಪ್ಪೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ನಾವೇ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಅರಿಸಿ ಕಳಿಸಿದ ಜನರು ಮಾಡುವ ಕಾಯಿದೆಗಳು ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗಿರದೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿದ್ದಾವು? ಎಂಬುದು ಅವನ ತರ್ಕ ಶ್ರಮವಿಭಜನೆಯನ್ವಯ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದೇ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ನಾವು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡುವುದರ ಅರ್ಥ ಎಂದು ಸಿದ್ಧಪ್ಪ ಸಂತೆಯೇ ಮಾದಯ್ಯನೂ ನಂಬುತ್ತಾನೆ ಎಂದ ಮೇಲೆ ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಲ್ಲ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯವೆಂದೇ ಆಗಲಿಲ್ಲವೇ? ಹಿಂದುಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರು ಈ ರೀತಿ ನಂಬಿರುವುದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ ದುಡಿಯುವುದು ಗಂಡನ ಕೆಲಸ, ಅಡಿಗೆಮಾಡಿ ಬಡಿಸುವುದು ಹೆಂಡತಿಯ ಕೆಲಸ ಎಂಬುದೇ ಅವರ ವಾದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಒಬ್ಬರ ಕೆಲಸ ಆಚಾರದಲ್ಲಿ ತರುವುದು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಕೆಲಸ, ಒಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮ, ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ಷಾತ್ರ ಸೇನಾಪತಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಆಜ್ಞೆಯಿತ್ತರೆ ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ವಿಚಾರಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರೆ 'ಮೂವರು ಕೂಡಿದರಣ್ಣ, ಹೊಯ್ದರು ಬಾಯಲಿ ಮಣ್ಣ' ಎಂದಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ನಾಸ್ತಿಕ ನಿರ್ವಾಣಪ್ಪನು ಒಂದು ವ್ಯಂಗ್ಯ ಕವನವನ್ನು ಓದಿಬಿಡಬೇಕೇ ?

ತಲೆಗಾರರೇ ಬೇರೆ, ಕೈಗಾರರೇ ಬೇರೆ

ತಲೆಗೆ ಕೈಯಿಲ್ಲ, ಕೈಗಿಲ್ಲ ತಲೆಯು |

ಮೂಗುಗಾರರ ಬೇರೆ, ಬಾಯಿಗಾರರ ಬೇರೆ—
 ಮೂಗಿಂಗ ಬಾಯಿಲ್ಲ, ಬಾಯ್ಗೆ ಮೂಗಿಲ್ಲ ||
 ಆಡಿಗಾರರ ಬೇರೆ, ಉಣ್ಣುವವರ ಬೇರೆ
 ಆಡಿಗೆಯವರಿಗುಂಬ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ |
 ಉಂಬವರಿಗಡಿಗೆಯ ಜ್ಞಾನವೇತಕೆಬೇಕು ?
 ಆಡಿಗಾರರಿಗೇಕೆ ಬೇಕು ಹೊಟ್ಟೆ ? ||
 ರೋಗಿಗೇತಕೆ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಜ್ಞಾನ ?
 ಡಾಕ್ಟರರಿಗೇತಕ್ಕು ನೀ ರೋಗ ದೇಹ ?
 ಮದ್ದು ಮಾಡುವನೊಬ್ಬ, ತಿನ್ನುವವನೊಬ್ಬ,
 ಎರಡನೂ ಒಬ್ಬನೇ ಮಾಡಲೇಕೇ ?
 ಮೋಟಾರು ಮಾಡುವವನೊಬ್ಬ, ಕೊಳ್ಳುವನೊಬ್ಬ
 ನಡೆಸುವವನೊಬ್ಬ, ಹತ್ತುವನೊಬ್ಬ |
 ಹಣಕೊಡುವನೊಬ್ಬ, ಬೀಳುವವ ಮತ್ತೊಬ್ಬ,
 ಅಪರಾಧಿಯಾಗುವವ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ||
 ಸ್ವಾವಲಂಬನವೆಂಬುದಾವ ನಾಗರಿಕಕಲೆ,
 ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬ, ಸಂಬವುದೆ ನೀತಿ |
 ಮಾನವ ಭ್ರಾತೃತ್ವ ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗತ,
 ಬಲ್ಲದರು ಹೇಳುವುದೆ ಇಂಥ ರೀತಿ ||
 ಡಾರ್ವಿನನ ತತ್ವದಂತ ಪ್ರಯೋಜನಕವಾದ
 ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯಳಿದೀತು, ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ |
 ಮುಂಡವಿಲ್ಲದೀತು, ರುಂಡವೊಂದುಳಿದೀತು |
 ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರುವುದು ಸುಲಭವಕ್ಕು ||

ಕಲ್ಪತ್ತದಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷುಕರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ
 ರೆಂದು ಹಬ್ಬಿದ ಸುದ್ದಿಯಿಂದ ಗಾಬರಿಗೊಂಡ ಜನರು ನಾಲ್ಕೈದು , ಜನ
 ಭಿಕ್ಷುಕ ಭಿಕ್ಷುಕಿಯರನ್ನು ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿದ ಐರದಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿನ

ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ ಇದು ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯ ಸದಸ್ಯರ ತಲೆ ತಿನ್ನ ಹತ್ತಿತು ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನೇ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲಾರದ ಭಿಕ್ಷುಕರು ತುಂಬ ಬೇಕಾದ ಹೊಟ್ಟೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಒೀಗೇಕೆ ಹಾಕಲಾರ ಯುತ್ತಾರೆ? ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶಂಕೆ, ಷ್ಟ ಹೊತ್ತು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ದರೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗೆಹರಿಯದಾಯ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದೆ ಸಂತತಿಯ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಆನರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ನಂಬಲುಬರದು

ಆವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಏನೂ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ದುಪತಿ ಒಂದು ಬೀದಿಯ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರೆ ಆ ಬೀದಿಯ ಎಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೂ ನಿಯಮಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ಆವರಿಗ ಇರುತ್ತವೆ ಇನ್ನು ಆವರಿಗೇನಾದರೂ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶ ಇರಬಹುದೇ? ಆವರಿಗೆ ರಾಜ ಕೀಯದ ಗಂಧವೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಹಾಗಾದರೆ ಆವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟೇಕೆ ಪ್ರೇಮ? ಅದು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೇಮವಲ್ಲ ಸಾಕಷ್ಟು ಭಿಕ್ಷು ಕೊಡದವರ ಮೇಲೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನೇ ತಮಗಾಗಿ ದುಡಿಯಲು ಹಚ್ಚುವ ಚಾಣಕ್ಯ ನೀತಿ ಇರಬಹುದೆ? ಎಂದು ಅನೇಕರು ತರ್ಕಿಸಿದರು ಈ ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಅಲ್ಲ ಈಗ ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನ್ನದ ಕ್ಷಾಮ ಬಹಳವಾಗಿದೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುವ ಅಪರಾಧದ ಬಲ ದಿಂದ ಭಿಕ್ಷುಕರು ಸರಕಾರದ ಅಧಿತ್ಯವನ್ನು ನಡೆಯಲು ಹೊಂಚು ಹಾಕಿರ ಬಹುದೇ? ಎಂದು ನಮ್ಮ ಸಂಗಯ್ಯನವರು ಸೂಚಿಸಿದರು ಕರ್ಮ ಧರ್ಮ ಸಂಯೋಗದಿಂದ ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಸಿತಾರಿನ ಸ್ವರ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಕೇಳಿಸಬೇಕೇ?

ಬಂಗಾಲಸೇ ಆಯಾ ಹು ಮೈ
ಚಂಡೀ ಚರನ್ ಕಹತೇ ಮುರ್ದುಃ !
ಸಬ್ ಸಾಧುಕೇ ಮಹಾರಾಜ ಮೈ
ಕಾಪೀನ ಗೌರೇ ನಾಥ ಜೈ !

ದುನಿಯಾಮೆ ಜೋ ಹೈ ಪಾಪಿಯೋ
ಉದ್ಧಾರ ಕರನೇ ಕೇಲಿಯೋ—

ಚಂಡೀ ಪದೋಮೇ ರಕ್ತಕಾ
 ಉನಕಾ ಕರೂ ಅಭಿಷೇಕ ಮೈ !
 ಅಜ್ಞಾನಿಯೋ ಯೇ ಲೋಗೋಮೇ
 ಬಚ್ಚೋಂಕಾ ಪಾಲನ ಕರನೇಕೋ
 ಆತಾನಹೀ ಉಸ್ ವಾಸ್ತೆ ಮೈ
 ಲೇಕರ್ ಚಲೂ ಚಂಡೀಕೆ ಪಾಸ್ !
 ಯೇ ಭಸ್ಮ ಹೈ ಮಾತಾ ಪಿತೋಂಕೇ
 ಅಂಖೋಮೇ ಡಾಲೂ ಜಬ್ ಝಟಕ್
 ಅಂಘೋಂಕೆ ಭಾತಿ ಹೋತೆ ಹೈ-
 ಬಾಲೋಂಕೊ ಲೇಕರ್ ಜಾತು ಮೈ !
 ಕ್ರಾವಾಸ್ತೆ ಬಚ್ಚೋ ಇನ್ನೊ ಬೋಲ್ ?
 ನಹಿ ಹೂ ಸಖಾತೇ ಸದ್ಗುಣ,
 ಚಂಡೀಕೋ ಸಬ್ ಅರ್ಪಣ್ ಹೋ ಜಾಯ್-
 ಭಾರತ್ ವಿರುದ್ಧ ಹೋ ಜಾಯೆಗಾ !

ಅ

ಃ

ಅ

ಅ

ಅಜವೀರದಲ್ಲಿ ನಗರ ಸಭೆಯು ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಚರಂಡಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿವೆಯೆಂದೂ ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವು ಮನ್ನಿಸಿ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನವಿತ್ತಿದೆಯೆಂದೂ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ವರದಿ ನಮ್ಮ ಬಸಪ್ಪನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತು. 'ಅಲ್ಲಾ, ತಿಂದು ಮಾಡಿದ ಗಲೀಜನ್ನು ಚೊಕ್ಕ ಮಾಡಲು ಈ ಮಂದಿ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾರ್ಕು ಮಾಡುತ್ತದಲ್ಲ, ಅಂದನೇಲೆ ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು?' ಎಂದು ಅವನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಿಂಗವ್ವ ಬಾಯಿಹಾಕಿ 'ರುಪರುಪಾಯಿನೇ ತಿಂದಾ ಕ್ಯಾಸ ಒಕ್ಕೊಡ್ತಾರೇನೀಮಂದಿ?' ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿದಳು. ಆಗ ಶಿವರಯ್ಯಂಗಾರಿ ತಾನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದ ಒಂದು ಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ. ಒಂದು ಕುದುರೆಯಿತ್ತಂತೆ, ಅದು ಗುದದ್ವಾರದಿಂದ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೊರ ಹಾಕುತ್ತಿ

ತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲವು ಬುದ್ಧಿವಂತರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ದಡ್ಡ ನೂರಿದ ಅಂಶವನ್ನು
 ವಿವರಿಸಿದ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಸಿ ರಾಮಾಚಾರ್ಯರು, ಸುಯೋಧನ ಎಂದೂ
 ಕೌರವನಿಗೆ ಹೆಸರು ಬರಲು ಅವನು ಸುಯ್ಯೆಂದು ನಿಶ್ಚಿತ ಒಟ್ಟು ಕೂಡಲೆ
 ಅವನ ಮೂಗಿನಿಂದ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದುದೇ ಕಾರಣ ಎಂ-
 ತಮ್ಮ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದರು ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾ-
 ಟಕದ ಯಾವ ನಗರ ಸಭೆಯೂ ನಗರನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ೨೦ ಲಕ್ಷದ
 ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಇಂಥ ಯೋಜನೆ
 ಎಂದೂ ಮಾಡದಿದ್ದುದರಿಂದ ಅಜಮೀರದವರು ತೀರ ದಡ್ಡರು. ಸ-
 ಯಲ್ಲಿ ಬಹುಜನರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸನಾತನ
 ಧರ್ಮ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾದ ವಾಕ್ಯಗಳ ಆಧಾರವಿರುವುದೇ ಅವರ ಈ
 ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ತೂಕ ಕೊಟ್ಟಿತು

ಖಂಡೇಷು ಭಾರತಃ ಶ್ರೇಷ್ಠಃ

ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ |

ಕರ್ಣಾಟಃ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದೇಶೇಷು

ಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಕರ್ಮವಿದಾಂಸರಃ

ಭಾರತಕ್ಕೊಬ್ಬನೇ ಬುದ್ಧ

ಕನ್ನಡರ್ ಬುದ್ಧರೆಲ್ಲರೂ |

ಏಕೀಕರಣ ಕಾರ್ಯದಾ

ಅನೇಕೀಕೃತ ಬುದ್ಧಯಃ ||

ಎಲ್ಲರೂ ರಾಜರೇ ಇಲ್ಲಿ

ಪ್ರಜಾಜನರೆ ಇಲ್ಲರಿ |

ಎಲ್ಲರೂ ನಾಗರಿಕರೇ

ಭಂಗಿಗಳ್ ಸಿಗಲಾರರು ||

ಮುಖಂಡರೇ ಎಲ್ಲರೂನೂ

ಅನುಯಾಯಿತ್ಯ ದುರ್ಲಭಃ |

ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ದೇವರೇ ಇಲ್ಲಿ

ಭಕ್ತವರ್ಗ ಟೋಣಾಪಣಾ ||

ಶೌಚಕ್ಕೆ ಜಾಗವೇ ಇಲ್ಲ
ಎಲ್ಲವೂ ಶೌಚಜಾಗವೇ |
“ ಭೂಗ್ರಾಮ ” ಪಟ್ಟಣದಲಿ
ಸ್ವತಂತ್ರರ ಪಕ್ಷಿವೋಲ್ ಜನರಾ ||

ಹಳೆಯ ಗಾದೆಗಿಂತ ಹೊಸದಾದ ಹೊಸ ಗಾದೆಯಿಲ್ಲ ಹೊಸನಾಗ
ರಿಕತೆಗಿಂತ ಹಳೆ ನಾಗರಿಕತೆ ಇಲ್ಲ ನಾಡಾಡಿಗೆಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಡಾಡಿ
ಇಂದಿಲ್ಲ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕುರೂಪ ಇಂದು ಸಿಗಲಾರದು
ಧೀರರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೇಡಿಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅಹಿಂಸಕರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ
ಹಿಂಸಕರು ಪುಡುಕಿದರೆ ಸಿಗಬಹುದೆ? ದರಾ ಸಮಿತಿಗಿಂತ ಕುರುಗ್ರ,
ಬುದ್ಧಿಯ ರಾಜಕೀಯ ಸಮಿತಿ ಉಂಟು? ಪ್ರಾಂತೀಕರಣ ವಿರೋಧಿಗಳಿಗಿಂತ
ಭ್ರಾಂತೀಕರಣಾನುರೋಧಿಗಳಿರುವರೆ? ಪರಮಾರ್ಥಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ
ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ನೀವು ಕಂಡಿರುವಿರೇ? ಧೈಯವಾದಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ
ಮಾಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲಿರೇ? ಹರ ಚರಣ ಭವಾರವಿಂದ ಮಕರಂದ
ಮಂದಾಕಿನೀ ಪ್ರವಾಹಗಳೇ, ‘ಊನಾ, ಊನಾ,’ ನೀವು ಊಟ ಮಾಡ
ಬೇಡಿರಿ ಇದೇ ನಿಮಗ ಬೀಜ ಮಂತ್ರ ನೀವು ಊಟ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮ
ಗೊಂದು ಪ್ರಾಂತವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ ಅದರಿಂದ ಅನ್ನ
ಮದವೆಂಬ ಪ್ರಾಂತಮದವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಅರ್ಥಾತ್ ನಿಮಗೆ ಮದ್ಯೋ
ದರ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಆಗ ನಿಮಗೇ ನೀವು ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಬೇರೆಂಬ
ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಅದರಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆಯಂತೆಯೇ ಇತರ ಅವ
ಯವಗಳೂ ಪ್ರಾಂತೀಕರಣವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ದೇಹದ ಭಾರ
ತೀಯ ಆಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ನಿರ್ನಾಮಗೊಳಿಸುವವು.

ಆದುದರಿಂದಲೇ ಜನಗಳೇ ಕೇಳಿ
ಸತ್ಯವನೆಂದಿಗು ತ್ಯಜಿಸದೆ ಬಾಳಿ
ಅನಯವಗಳ ಈ ಮೋಹವ ಬಿಟ್ಟು
ಕೇವಲ ನಾಣಿಯುಡಕುಣಗೊಟ್ಟು

ಭಾಂಡಗಳನು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವ ತೊರೆದು
 ಹೋಗದ ಹಾಗಿಡಬೇಕೆದೆ ಬಿರಿದು
 ಅಜ್ಜಿಯ ಮಾತಿಗೆ ಹೌದೆನ್ನುತ್ತ
 ಅಜ್ಜನ ಗಡ್ಡವ ನೇರಿಸುತ್ತ
 ಗಂಜಿಯನೇ ಪಾಯಸವೆಂದುಂಡು
 ಗುಂಜಿಸಿ ಗುಂಜಿಸಿ ಆಗಿರಿ ಗುಂಡು
 ತರಿತೋಂ ಧಿಕ್ಕಿಟ್ಟ, ತರಿತೋಂ ಧಿಕ್ಕಿಟ್ಟ
 ನಿಮ್ಮದು ನಿಮಗೇ ರಿಕ್ಕಟ್ಟ ರಿಕ್ಕಟ್ಟ
 ಗಂಡರ ಕಾಲಿನ ಪೆಂಡೆಯವಾಗಿ
 ಉಂಡವರಿಗೆ ಊಳಿಗದವರಾಗಿ
 ಬಾಳುವುದಾಯೋದಾರ ಗುಣ!
 ನಮಗೇತಕೆ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಹೆಣ ?

೯

೧೧

೧೨

೧೩

‘ಅಪ್ಪಿದ ಅಪ್ಪಿಗೆ ಬಿಡದಾಕೆ’ ಎಂದು ಕವಿಗಳೊಬ್ಬರು ಚಳಿಯಾಕೆ
 ಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದರೆ ‘ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ಬಿಚ್ಚನೆಯಾತ?’ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತ
 ಹೊರಟವರಂತೆ ಬಯಲು ಸೀಮೆಯ ಪುರಂಧ್ರಿಯರು ಅರುಣೋದಯ
 ದಲ್ಲಿ ನೀರು ತರಹೋದಾಗ ಬಹಳ ಕರುಣಾಸ್ಪದರಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಗಂಡನ
 ಕೂಡ ಗುದ್ದಾಡಿದ ‘ಗಂಡಸ್ತನ’ದ ಉಪೇ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣನ
 ಸುಂದರ ಮುಖ, ಸುಖದಾಯಕ ಕರಗಳ ದರ್ಶನ ಸ್ಪರ್ಶನಗಳಿಗಾಗಿ
 ಹಾತೊರೆಯುವ ಕಾಲ ಗಂಗಾಧರನು ‘ನಳ’ದ ಮೂಲಕ ಗಂಗೆಯನ್ನು
 ಬಿಡುವುದನ್ನೇ ಕಾದು ಕುಳಿತ ಗಂಡು ಗಚ್ಚೆಯ ಗೌರಿಯರು ಕೊಡಗಾಳಗಕ್ಕೆ
 ಸಿದ್ಧರಾಗುವ ಹುರುಪಿನ ಗುಡುಗುಡಿಕೆ, ಚಡಪಡಿಕೆ ಅವರ ಕರುಣಾಸ್ಪದತೆ
 ಯನ್ನು ಕಳೆದೊಗೆದು ಕರ್ಕಶತೆಯನ್ನು ಕೊಡದುಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಓಣ
 ಮನೆಯ ಬಸವಣ್ಣಕ್ಕನು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಆ ಗುಡು ಗುಡು ಚಳಿಯಲ್ಲಿ
 ನಳ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಹಂಡೆಗೊಡಗಳನ್ನು ಗಿರಣಿ
 ಕೂಗಿನ ಆಧಾರದಿಂದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊತ್ತು ತಂದು, ಆ ಕೊಡ

ಒಯ್ಯುವೆನೆಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಳು. ಅವಳು ಸಾಲೆ ಕಲಿತ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಲ್ಲಿ ೧೦ ಒಯ್ಯರೂ ನಾಕೇ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಹುಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಿ ಹೋದರೆ 'ನನಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿ ಮಾತು ತಿಳಿವಲ್ಲದು' ಎಂದು ಘಂಟಾನಾದ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳ ಆ ಕಾಂಕ್ಷಾಕಂಠದ ಕೇಕಾರವವನ್ನು ಎದುರಿಸಬಲ್ಲ ದಶಕಂಠನಾರು? ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು? ಮಾತಿಗೆ ಮಾತಾಡಬರದಾದ ಕೂಡಲೆ 'ನಾನು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು' ಎಂದು ತನ್ನ ಪ್ರರುಷಾದಾರ್ಯದ ಪಾತ್ರತೆಯನ್ನು ಹಕ್ಕಿನಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ತನಗೆ 'ಹೋದಿವು' ಬಹಳವೆಂದೂ ಏಕಾಕಿನಿಯಾದರೂ 'ಎಮ್ಮಗೊಡು ಗಳ' ಚಾಕರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ತನ್ನ ಸಂಸಾರ ತಾಪತ್ರಯವನ್ನು 'ಎದ್ಯಾಧರೋ ಪ್ಪರೋ ಯತ್ತರಕ್ಷೋ ಗಂಧರ್ವ ಕಿನ್ನರಾಃ' ಎಂಬ ೩೩ ಕೋಟಿ ದೇವಗಣಗಳಿಗೂ ಕೇಳಿಸುವಂತೆ ಮೊರೆಯಿಡುತ್ತಾಳೆ! ಈ ವ್ಯವಹಾರ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವೆಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಗೂತ್ತಿದೆ? ಜಗತ್ತಿರುವುದು ಇಂಥ ಕುರಲ ಕಲಾವಿದರಿಗೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಈ ಅಹಿಂಸಾ ಮಾರ್ಗ, ನಾಗರಿಕ ತಂತ್ರ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ? ನಗರ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ನೌಕರರು ಜಿರಿಗೆ ಮುಂತಾದವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬಂದಾಗಲೂ ಅವಳ ಆತ್ಮಸಮರ್ಥನೆ 'ತಾನು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು, ಆದ್ದರಿಂದ ತನಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಕೊಡುವ ಮತ್ತು ತಡಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಸಿಗಬೇಕು' ಎಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀ ವಾದಿಗಳೂ ಸ್ತ್ರೀನೇತೃಗಳೂ ಇವಳ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನೂ ಇವಳಂಥ ಅನುಯಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪ್ರಮೀಳಾರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತಲ್ಲವೇ? ಅಗ ಅರ್ಜುನ ಕೂಡ ಅವಳ ದಾಸನಾದಾಸನಾಗಿ ಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತಲ್ಲವೇ? ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಮನು ಲಿಂಗ ಮರದ ಜಂಗಮರು ಸಂಗೀತವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ

ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಹುಟ್ಟು ನೀ ಮನುಜ ||ಸ||
 ಬಸ | ನಣ್ಣಾಗಿ ಬೆಳೆಯೋ ನೀ ಸ್ತ್ರೀನಂದಿರೂಪ ||ಅ.ಪ||
 ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕೆ ಬೇಕಾದಾಗ
 ನೀನು | ಅಕ್ಕಾ ಅಣ್ಣ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕಣ್ಣ |
 ಬೆಕ್ಕಿನ ಹಾಗಿರಬೇಕು

ವೇಳೆ | ಸಿಕ್ಕಾಗ ಬೇಕಾದ್ದ ಪಡೆಯಬೇಕಣ್ಣು ||೧||
 ಕೂಗಿ ಹೇಳುವ ಬಾಯಿ ಬೇಕು
 ನೀನು | ಮೂಗಿಯಾದರೆ ಫಲವಿಲ್ಲ ಮಟ್ಟಾಳ |
 ಹಾಗೆ ಹೀಗೆಂದಾಡಬೇಕು
 ನಿನ್ನ | ರಾಗವನೇರಿಸಿ ಗೂಣಗುಟ್ಟಬೇಕು ||೨||
 ಹಂದೆಯ ಚೆಂಬೆನ್ನ ಬೇಕು
 ಬಂದ | ಗಂಡಸನೆದೆಗೊಟ್ಟು ಕಣಕಲು ಬೇಕು
 ಮಂಡತನಕೆ ಸೋಲದಾಗೆ
 ತನ್ನ | ಮಂಡೆಯ ಹಿಡಿದತ್ತು ಮುಂಡಾಡಬೇಕು ||೩||
 ಚಣಕೊಮ್ಮೆ ಜಗಳಾಡಬೇಕು
 ಮರು | ಚಣದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತಾಡಬೇಕು |
 ತೃಣರಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ
 ಅತ್ತು | ಪಣವಿಡುವಭಿಮಾನವನು ತಾಳಬೇಕು ||೪||
 ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಮಾತಿನಿಂದ
 ಜಗ | ವರ್ಥಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದು ನೋಡು ನಿತ್ಯ |
 ಅರ್ಥದ ಮಾತಾಡಿ ನಿನ್ನ
 ಜಗ | ತೃರ್ತ ಕೊಂಡೊಯ್ದಾನು ಜೋಕೆ |
 ಮುಂದಾತ್ಮ || ||೫||

೭

೮

೯

೧೦

ಪರಮಾತ್ಮನ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣದಿಂದ ಚಂಚಲನಾದ ಮನಸ್ಸು
 ಥನು ನನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ಬಿಡದೆ ಜೊತೆಗಿದ್ದಾನಲ್ಲ ಎಂದು
 ರಿಟಾಯಿರಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದ ರತಿಯೊಬ್ಬಳು ಮುಂಬಯಿಯ ತನ್ನ ಸೌಧದ
 ಮೂರನೆಯ ಅಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಆಗತಾನೆ ಗೃಹವನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ
 ತನ್ನ ಹಳೆಯ ಗಿರಾಕಿಯನ್ನು ಕದ್ದು ನೋಡಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಟ್ಟಳಂತೆ ಹೀಗಾ
 ಜಮೀನುದಾರಿ ನಿರ್ಮೂಲನ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿದಾಗ ಒಬ್ಬ
 ಜಮೀನುದಾರನಿಗೆ ಜಮೀನುದಾರರನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಬಯ್ಯುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾ

ದರೆ ಸೂಳೆಯನ್ನೇಕೆ ಬೈಯುವುದಿಲ್ಲ? ಎಂಬುದೇ ಅವನ ತರ್ಕ. ಜಮೀನು ಅವನಿಗೆ ಅಪ್ಪನಿಂದ ಬಂದಿರುವಂತ ಸೂಳೆಗೂ ದೇಹ ಅವಳಪ್ಪನೆಂಬ ಅನಾಮಧೇಯದಿಂದಲೇ ಬಂದಿರುವುದಲ್ಲವ? ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅವನ ಅಲೋಚನೆಗೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಬೆಂಜಲ ಸಿಗಬೇಕೇ? ಅವನ ಮಿತ್ರ ನಾದ ಆಧುನಿಕ ಕವಿಯೊಬ್ಬನು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕ ಗೀತೃದವನನ್ನು ಅಗತಾನೇ ರಚಿಸಿರುವೆನೆಂದು ತಂದು ಓದತೊಡಗಿದ —

ಸೂಳೆಗಿಂತ ಪರೋಪಕಾರಿ ಯಾರುಂಟು
ದೇಹವನೆ ಬಲಿದಾನ ಕೊಡುವಂಥ ನಂಟು
ಎನ್ನುವರ ಕಣ್ಣುಗಳು ಬರಿ ಕುಂಟು ಕುಂಟು
ಅವಳ ತ್ಯಾಗಕ್ಕು ಮಿಗಲು ಮತ್ತೊಂದುಂಟು '
ಈ ಜಮೀನ್ದಾರನನು ನೋಡಿತ್ತ ನೋಡು
ಊರ ಜಗಳಗಳನ್ನು ತೀರಿಸುವ ಹಾಡು
ಅವನ ಜೀವನದುಸಿರು ಅವ ಶಾಂತ ಪೇರ
ಜನರ ತಲೆಗಳ ತಿದ್ದುವ ಕರ್ಮಕಾರ '
ದೇಹಕಿಂತಕ್ಕು ತಲೆಯ ಮಿಗಿಲ್ಲವೇನು
ಅದನಾತ ನಿತ್ಯವೂ ದೈತರಿಗೆ ತಾನು
ನೀಡುವನು ಸುಖ ದುಃಖ ಸಮಭಾಗಿಯಾಗಿ
ತಲೆಗಾಹಿ ಯಾದವನು ತಲೆ ತೆಗೆವನೇನು?

ಅ

ಆ

ಇ

ಉ

ಊರಿಗೊಂದು ದಾರಿಯಾದರೆ ಮೋರನಿಗೊಂದು ದಾರಿ. ನಗೆಗಾರನ ದೊಂದು ಬಗೆಯಾದರೆ ಹೊಗೆ ಹಾರುವವನೊಂದು ಬಗೆ ನಾನೂ ನಾಯಕ, ನೀನೂ ನಾಯಕ, ದೋಣಿ ಬತ್ತುವವ ದೋಣಿಪ್ಪ ನಾಯಕ; ಕಾಶ್ಮೀರದ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡುವವ ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಘದ ಐತಪ್ಪ (ಅಯುಕ್ತಪ್ಪ) ನಾಯಕ. ಮತಕೊಡುವವನಿಗನ್ನೊಬ್ಬ ಮತ ಕೊಡುವವನಿರಬೇಡವೆ? ಸ್ವಂತ ಮತವಿಲ್ಲದವನಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಮತವಾದರೂ ಇರಬೇಡವೆ? ಇದೇ ನೋಡಿರಿ ಅರ್ಘಾದ ಕಾಶ್ಮೀರ ಘೌಡಿನ ಉಸ್ತಾದರ ಊರ

ನಣಿ ! ಪ್ರಜಗಳಿಗೆ ಮತಕೊಡದೆ ಅವರು ಬರಿಗೈಯಿಂದ ಏನನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು? ಆದ್ದರಿಂದ ಮತಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು 'ನಾವು ನಿಂತದ್ದು ನಮ್ಮ ಸ್ತಾನ, ನಾವು ಹಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಗಾನ ಏನಯ್ಯ ನೌಜವಾನಾ, ಹೌದಂತೀಯೋ, ಸುಳ್ಳಂತೀಯೋ!' ಅಂತಾನೆ ಅದರ ಅಜಾದ ಷಹಜಾದ ಹಿಡಿದ ಷಹಜಾದೆ ಷಹಜಾದಳೇ, ಆಗಬೇಕಲ್ಲವೇ? ನಡೆಯಬಲ್ಲವನ ಒಡವೆ ನುಡಿಯ ಬಲ್ಲವ ಕೊಂಡು ಹೋದಂತೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನವು ಬಾಯಿ ಪಟಾಕಿ ಹಾರಿಸಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ರಕ್ಷಿಸಿದ ಕಾತ್ಮೀರದ ದಾಯವನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಈಗಲೇ ವಾಗ್ವೈಖರಿಯನ್ನು ತೋರತೊಡಗಿದೆ ಅದರ ತರ್ಕ ಇಷ್ಟೆ-ನಾಗೋರೆ ಕೂಳು ನಾಯಿ ತಿನ್ನ ಬಾರದು, ಭಾಗಾದಿ ಸೊಲ್ಲು ಮೈದುನ ಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೀಗ ನಾಚಿಕೆ ತೆಗೆದು ನಾಗೊಂದಿಗೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಭೀತಿ ತೆಗೆದು ತಿಪ್ಪೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡೋದು ಮಾಡೋ ನನ್ನ ಗಂಡ ಅಂತ ಕುಳಿತಿದೆ ಅದು ಇದಕ್ಕೆನ್ನ ಬೇಕು ನೋಡಿ ರಾಜನೀತಿಯೆಂದು ! ಆದರೆ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ ಮಾತೆಂದಾದರೂ ಸುಳ್ಳಾದೀತೇ? ಇಂಥ ಭಂಡ ಭೂರ್ತ ನಿಶಾಚರತ್ವಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೇಳುವ ಮದ್ದೇಬೇರೆ—

ನಾಯಿಗೆ ಕೋಲು
ಕಾಗೆಗೆ ಕಲ್ಲು
ಎಮ್ಮೆಗೆ ಹಗ್ಗ
ಹತ್ತಿಗೆ ಮಗ್ಗ
ದುಡಿಯದೆ ಪಾಲಿಗೆ
ಬರುವ ಹವಾಲಿಗೆ
ಹೋಗೋ ಹೋಗಿಂ
ದಿಡು ಬರೆ ಕಾಲಿಗೆ !

೩

೪

೫

೬

೧|| ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸೇರಕ್ಕಿಯಾಗಿರುವದು ಮತ್ತೊಂದು ಮಹಾ ಯುದ್ಧದ ಮುನ್ನೂಚನೆಯೇ? ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ? ೧|| ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸೇರಕ್ಕಿಯಾದಲ್ಲಿ ! ಅಕ್ಕಿ ಅಂದರೆ ಪ್ರಾಣ,

ನೆಂಟರು ಅಂದರೆ ಜೀವ—ಎನು ಮಾಡಬೇಕು ಹೇಳಿರಿ? ಅಗ್ಗದ ಅಶೆಗೆ ಮುಗ್ಗಿದ ಹುರುಳಿ ಅಂತ ಜೋಳ ತಂದು ರೊಟ್ಟಿ ಮಾಡೋ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು. ಆದರೆ ಆ ಜೋಳವಾದರೂ ಚೆಲ್ಲೋದೇ? ಗಾದೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಮುಗ್ಗಿದ್ದು ಅಂದರೆ ಮುಗ್ಗಿದ್ದಲ್ಲ, ಹಳೆಯದು, ಹುಳು ತಿಂದದ್ದು ಅಡವಿಯ ದೊಣ್ಣೆ ಪರದೇಶಿಯ ತಲೆ ಎಂಬಂತೆ ಸರಕಾರ ಸಾವಕಾರ ಎಂಬೆರಡು ಅನೆ ದಂತಗಳ ನಡುವೆ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರೆಂಬ ನಡುವಣ್ಣು ಸಿಕ್ಕಿ ಸಾಯಲೂ ಬರದೆ ಬದುಕಲೂ ಆಗದೆ ನರಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹೇಳುವವರಿಲ್ಲ ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲ “ಜನತೆಯ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟವೇ ಇಳಿದು ಹೋದಾಗ ನಾನೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ಇದು ನಿಮ್ಮದೇ ಸರಕಾರವಲ್ಲವೇ? ನೀವು ಇದ ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ?” ಎಂದು ಸರಕಾರೀ ಮುಖಂಡರು ಬಾಯ ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕಾಲಜ್ಞಾನಿ ಕರಿಬಸವ ಎವಯ್ಯನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ —

ಅರಸ ಹೋಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಬಂದರೇ—

ನಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕಲಕ್ಕೇ?

ಕಜ್ಜೆ ಹೋಗಿ ಕುರುವೆದ್ದರೇನು ಆ

ರೋಗ್ಯ ಲಾಭವಕ್ಕೇ?

ಹೆಣ್ಣು ಹೋಗಿ ಗಂಡಾದರು ಬಡವನ

ಕೂಗು ಕೇಳಿಸೀತೇ?

ಗಂಡು ಹೋಗಿ ಗುಂಡಾದರು ಕೃಷ್ಣಾ

ಪಣರ ಕೊಲ್ಲಲಕ್ಕೇ?

ಅ

ಅ

ಅ

ಅ

ಅರಣ್ಯಾಶ್ರಮದ ಸಿದ್ಧನ ಬೋಧನೆಯೊಂದೇ ಅರಣ್ಯ ರೋದನ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದ ನನಗೆ ಭಾರತದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಉಪದೇಶಗಳೂ ಅರಣ್ಯ ರೋದನವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿವೆ ಎಂಬುದು ಇಂದಿನ ಪತ್ರಿಕೆ ನೋಡಿದಾಗ ತಿಳಿಯಿತು ಎಂದ ಬುಡುಬುಡಿಕೆ ಬೋರಣ್ಣ. ಯಾಕವ್ವ ಅಂದರೆ ‘ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಯೆಂಬುದು ಇಂದು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಮಾತಾಗಿದ್ದು ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಪವಾಗಿದೆ’ ಎನ್ನುವ ನೆಹರು ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಅವಿವೇಕವೆಂಬುದು

ಅಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಅದು ತಮ್ಮ ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆ ಎಲ್ಲಿ ನಿ
ಡಾಕಿದೆ ಎಂಬುದರ ಅರಿವಿಲ್ಲ-ಎಂದನವ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ
ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಲ್ಲ, ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕವಲ್ಲ, ಸತ್ಯವಲ್ಲ,
ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲ, ಸಭ್ಯತೆಯಲ್ಲ, ನಾಗರಿಕತೆಯಲ್ಲ—ಎಂದು
ಸರಕ್ಮನೆ ಗರ್ಜಿಸಿದ, ದೇ ಭ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಪಂಡಿತ ದೇ ಭ ಗಳಿಗೆ
ವ್ಯಕ್ತಿ ಭಕ್ತಿ ಯಾತಕ್ಯಯ್ಯಾ? ಎಂದು ಲಿಂಗರಾಜಯ್ಯ ಸವಾಲು ಹಾಕಿಯೇ
ಬಿಟ್ಟ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದಲೇ ಇತಿಹಾಸವಾಗುವುದು ಎಂಬುದು,
ಮರುಳೋತ್ತಮಾಕಾರ್ಯರ ವಿಭೂತಿವಾದ ಯಾರು ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ
ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುವು ಮಹಾಕವಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂದು ಮರಿಕಾಳದಾಸ
ಮುದ್ದವೀರಪ್ಪ ಮುನಿದೊರೆದ ಮಹಾಕವಿ ಬರೆದಿದ್ದಿಲ್ಲ ನಂಬುವ
ಮೂರ್ಖತೆ ಇಂದಿನ ಇತಿಹಾಸಜ್ಞರಿಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಡಾ ದೊರಸ್ವಾಮಿಯವರ
ಮರುಸವಾಲು ಅಂತೂ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯಲಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಭವರೋಗ
ಭೇಷಜನೇ ಬರಬೇಕಾಯಿತು ಬುಡುಬುಡಿಕೆಯ ಬೋರಣ್ಣನ ಅಪ್ಪಿದ್ದಾ
ನಲ್ಲಾ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ—

ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವುದು ಸುಖಸಪ್ಪಾ

ನೀವ್ ! ಕಮ್ಮಿದರ್ ಕಮ್ಮಾನಿಜಮ್ಮವ್ವಾ !

ನಿಮ್ಮದೆ ಇಂದಿನ ಸರಕಾರ

ನಿಮ ! ಗೆಲ್ಲುವದಕ್ಕೂ ದರಕಾರ

ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪನನೆ ನೀವು ಬೈದರಿಂ

ದಾಗುವಿರೆಲ್ಲ ಕುಮಾರಪ್ಪ

||೧||

ಅಪ್ಪನ ಹೊಡೆತವೆಹಿಂಸೆಯಲಾ

ಕರಿ ! ಯಪ್ಪನ ದಂಭೆಯ ಹಿಂಸೆಭಲಾ

ತುಪ್ಪದ ದೋಸೆಯು ಬೇಕೆಂದರೆ ಮಗ

ಹಿಂಸೆಯ ಹುಳುವಾದನು ತರಳ

||೨||

ಡಾಕ್ಟರು ಕೊಂದರೆ ವೈದ್ಯವದು

ರೇ ! ಶನ್ನರೆಯೂಟ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯದು

ಸಿಕ್ಕಾಬಟ್ಟೆಯ ಮಾತಾಡದಿದದು

ದಕ್ಕದು ನಾಗರಿಕರಿಗಿಂದು

||೩||

ಸರ್ವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯಮಾಲೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

(ಬಿನ್ನಹ)

ಸ್ನೇಹಿತರೇ,

೧೯೪೮ನೇ ಅಗಸ್ಟ್ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಈ ಸರ್ವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯಮಾಲೆಯನ್ನು ನಾನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೂರ. ತಿಂಗಳಿಗೊಂದರಂತೆ ವರುಷಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಈ ಮಾಲೆಯ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ನಿಯತ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಷ್ಟರ ವರೆಗೂ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ ಇವುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡ, ಉತ್ತಮ ಹಾಗೂ ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿರತ್ನಗಳನ್ನು ಅರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಸಂಪತ್ತು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ ಅದುದರಿಂದ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೊಡುಗೈಯಿಂದ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆ

ಮಹನೀಯರೇ, ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದ ನಾನು ಕನ್ನಡನಾಡು ಮತ್ತು ನುಡಿಗಿನನ್ನು ಅಳಿಲ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದು ತಮಗೆ ತಿಳಿಯದ ವಿಷಯವೇನೂ ಆಲ್ಲ. ೧೯೩೮ರಿಂದ ೧೯೪೮ರ ವರೆಗೆ ಎಂದರೆ ಹತ್ತು ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ “ಲೋಕಮತ, ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ, ನವಯುಗ” ಮೊದಲಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಸಂಪಾದಕನಾಗಿ ದುಡಿದು ದುಂಬು ಅಗಿನ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಪ್ರೇತಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟವರೇ ಕಡಿಮೆ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಹಗಲಿರುಳು ದುಡಿಯಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕಾಲವದು ಕನ್ನಡದ ಒಂದು ಸ್ವಾಭಿಮಾನ, ನಾಡಿನ ಒಂದು ಅಭಿಮಾನ ಇವೇ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮಿಶ್ರನರಿಯಂತೆ ಶ್ರಮಿಸಲು ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದವು ನಾಡಿನ ಈ ಸೇವಾ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಳವಳಿಯಲ್ಲೂ ಭಾಗವಹಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ೧೯೪೨ರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರುಷದ ವರೆಗೆ ಬೆಳಗಾವಿ ಹಿಂಡಲಗಿ ಸೆರೆಮನೆಯ ವಾಸವನ್ನನುಭವಿಸಿದೆ.

ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಜೀವಂತವಿದ್ದಾಗ, “ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿರಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿರಿ” ಎಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ

ಬೋಧಿಸಿದುದುಂಟು ಅವರ ದಿವ್ಯ ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡೇ ಸ್ನಾನವಲಂಬಿಯಾಗಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯನ್ನು ನಾನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದೇನೆ ಆದರೆ ಇದು ಸುಲಭ ಕಾರ್ಯವೇನೂ ಅಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಅಷ್ಟಕಷ್ಟೇ ಮೊದಲೇ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶ ಸಾಕ್ಷರ ಜನರೂ ಕಡಿಮೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರೆಂದನ್ನಿಸಿಕೊಂಡವರಲ್ಲಾ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಓದುವ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ ಯುದ್ಧೋತ್ತರ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಧರೂ ಜನರನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಿದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿವಿಧ ಅಡಳಿತಗಳೊಳಗೆ ಸರಿದು ಹಂಚಿ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಹೀಗಾಗಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯು ಆರ್ಥಿಕ ಅನಾಹುತಕಾಲತೆಗೊಳಗಾಗಿದೆ

ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಯಶೋಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಒಯಸಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಉದಾರ ಸಹಾಯ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ನೀವು ಕೂಡಾ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಆಶ್ರಯದಾತರು, ಹಿತಚಿಂತಕರು, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕರು, ಅಥವಾ ಕೊನೆಗೆ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈಲಾದ ಸಮಯ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಹಿಂದೆ ಚಂದಾದಾರರಾದವರು ನಡುವ ಬಡದೆ ಖಾಯಂ ಸದಸ್ಯರಾಗಬೇಕೆಂದೂ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಮಿತ್ರರು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಊರಿನ ವಾಚನಾಲಯ, ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮೊದಲಾದ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ನೆರವಾಗಬೇಕೆಂದೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ,

ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಸಹಾಯ ಯೋಜನೆ ಇಂತಿದೆ

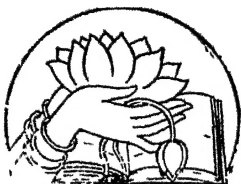
- ೧) ಆಶ್ರಯದಾತರು.- ರೂ ೧೦೦ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುವವರು ಅವರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಗ್ರಂಥ ಕೊಡಲಾಗುವುದು
- ೨) ಹಿತಚಿಂತಕರು -ರೂ. ೨೫ ಅವರಿಗೆ ೨ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಗ್ರಂಥಗಳು
- ೩) ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕರು:- ರೂ ೧೦ ಅವರಿಗೆ ೩ ವರುಷ ಗ್ರಂಥಗಳು
- ೪) ಚಂದಾದಾರರು - ರೂ ೫ (ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಕೂಡಿ)

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ
೧೨-೧೨-೫೦

ಎಂ. ಹರಿದಾಸರಾವ್
(ಸಂಪಾದಕ)

ಪ್ರಕಟವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ೧) ಕ್ರಿಸ್ತಸ್ ಕಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕತೆಗಳು ಬೆಲೆ ೧-೦-೦
ಓಹೆನ್ರಿ, ವೆಲ್ಸ್, ಪೋಯೆ ಮೊದಲಾದ ಜಗತ್ತಿನ ವಿವಿಧ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ
ಲೇಖಕರ ೧೩ ಚಿಕ್ಕ ಕಥೆಗಳು
- ೨) ಬದುಕಿನ ದಾರಿ (ಕಾದಂಬರಿ) ಲೆ. ಹರಿದಾಸ್ ಬೆಲೆ ೧-೮-೦
ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಒಂದು ದೇಸಾಯೀ ಕುಟುಂಬದ ಕಥೆ ಸುಂದರ ಕಾದಂಬರಿ
- ೩) ಮರುಭೂಮಿಯ ಅರಬರು (ರಾಜಕಾರಣ) ಬೆಲೆ ೧-೮-೦
ಎಲ್ಲ ಅರಬ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು
ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೃತಿ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ನಕ್ಷೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದೆ
- ೪) ನಂದಾದೀಪದ ನಂದಿನಿ (ಚರಿತ್ರೆ) ಲೇ. ಶ್ರೀಧರ ಬೆಲೆ ೧-೫-೦
ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪಂಡಿತರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್
ಇತಿಹಾಸ, ನೆಹರೂ ಮನೆತನದ ವಿವರ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಇವೆ
- ೫) ಅವರು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಲೇ. ಕು. ಶಿ. ಭಟ್ ಬೆಲೆ ೧-೦-೦
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಥೆಗಳು
- ೬) ಬಾಳಿನ ಗಿಡ (ಕಾದಂಬರಿ) ಲೇ. ಹರಿದಾಸ್ ಬೆಲೆ ೨-೧೨-೦
ನಿವೃತ್ತ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಪಡಭೂಮಿಗೆ ತೆರಳಿ ಅದನ್ನು ಕೃಷಿ
ಮಾಡಿದ ಸರಸ ಕಾದಂಬರಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪೈಗಳವರ
ಮುನ್ನುಡಿ
- ೭) ರಾಧಸ್ (ಕಲಾಸಂಕಲನ) ಬೆಲೆ ೧-೦-೦
ಪಾಂಡೇಶ್ವರ ಗಣಪತಿರಾಯರ ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಬಂಧಗಳು
- ೮) ವಾಸನಾ (ನೀಳ್ಗತೆ) ಬೆಲೆ ೧-೦-೦
ಬಂಗಾಲಿ ಬರಹಗಾರರ ಕತೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಆಚಾರ್ಯರು
ಬರೆದ ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ನೀಳ್ಗತೆ
- ೯) ಧಾರವಾಡದ ಹುಡುಗಿ (ಕಾದಂಬರಿ) ಲೇ. ಹರಿದಾಸ್ ಬೆಲೆ ೧-೮-೦
ಒಂದು ಅಂದವಾದ ಪ್ರೇಮ ಕಥೆ
- ೧೦) ಉಕ್ಕಿನ ಮನುಷ್ಯ-ಸ್ವಾಲಿನಾ ಲೇ. ಎಂ. ಹರಿದಾಸ್ ಬೆಲೆ ೨-೦-೦
ಸ್ವಾಲಿನಿನ ಹುಟ್ಟುಬಾಲ್ಯ, ರಕ್ತಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿ, ರಾಜ್ಯಕ್ರಾಂತಿ, ಸ್ವಾಲಿನಿನ
ರಾಜನೀತಿ, ಇಂದಿನ ರಕ್ತಿಯಾ ಆಮೇರಿಕಾ ಕಲಹ ಮೊದಲಾದ ಅಧ್ಯಾಯ
ಗಳಿವೆ ಧಾರವಾಡದ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ ಲಿಟರರಿ

ಸರ್ವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಸಂಪಾದಕರು ಎಂ. ಹಂದಾಸರಾಜ್

ಈ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯು ಅಗಸ್ತ್ಯ ಗುರು ರಸ್ತೆ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅಂದಿನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತ ಬಂದಿದೆ.

ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ಅಗಸ್ತ್ಯ ಗುರು ರಿಂದ ವರುಷವು ಆರಂಭವಾಗುತ್ತ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಂದರಂತೆ ಒಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ವರುಷ ಕೊಡುವೆವು.

ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕ ಮೊದಲಾದ ಸರಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳ ರಾಜಕಾರಣ ಹಾಗೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪೂರ್ವಾತ್ಯ ತತ್ವಜ್ಞಾನಗಳ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಲಾಯ್ತಿಸುವೆವು.

ವರುಷದ ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಚಂದಾದಾರ ರಾಗಬಹುದು ಅವರಿಗೆ ಆ ವರುಷಾರಂಭದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಉಳಿದ ಸುತ್ತಕಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ವರುಷಗಳ ಯಾವುದೇ ಗ್ರಂಥ ಬೇಕಾದಷ್ಟೆ ಕಡೆಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸವಲತ್ತು ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೫ (ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಕೂಡಿ)

Sarvodaya Sahitya Mala, Hubli